Paulo Coelho

Paulo Coelho

Jurnalul unui mag

Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Zis-a lor: Sunt de ajuns.
(Luca XXII, 38)

CUPRINS:

Prolog ...
Sosirea ...
Saint-Jean-Pied-de-Port ...
Exerciţiul Seminţei ...
Creatorul şi creatura ...
Exerciţiul Vitezei ...
Cruzimea ...
Exerciţiul Cruzimii...
Mesagerul ...
Ritualul Mesagerului....
Iubirea ...
Trezirea Intuiţiei (exerciţiul Apei) ...
Căsătoria ...
Entuziasmul ...
Ritualul Globului albastru ...
Moartea ...
Exerciţiul Îngropatului de viu ...
Viciile personale ...
Cucerirea ...
Respiraţia RAM ...
Nebunia ...
Exerciţiul Umbrelor...
Ordinul şi ascultarea ...
Exerciţiul Audiţiei ...
Tradiţia ...
Exerciţiul Dansului...
Cebrero ...

Epilog: Sfântul Iacob de la Compostella …

PROLOG

„Şi fie ca, înaintea Feţei secrete a lui RAM, să atingi cu mâinile tale Cuvântul vieţii, şi să primeşti o asemenea forţă, încât să devii mărturisitorul lui până la sfârşitul Pământului.”

Maestrul a ridicat noua mea sabie, fără s-o scoată din teacă. Flăcările au tremurat în foc, semn favorabil care arăta că ritualul trebuie să continue. Atunci, m-am aplecat, şi cu mâinile goale am început să sap pământul din faţa mea.

Era noaptea de 2 ianuarie 1986, şi ne aflam pe vârful unui munte din Serra de Mar, aproape de formaţiunea numită Acele Negre. În afară de Maestrul meu şi de mine, se mai aflau acolo soţia mea, unul dintre discipolii mei, un ghid local şi un reprezentant al marii confrerii care reuneşte toate ordinele ezoterice din lumea întreagă, cunoscută sub numele de Tradiţie. Toţi cinci – inclusiv ghidul, care fusese prevenit în legătură cu ce avea să se întâmple, participau la consacrarea mea ca Maestru al ordinului RAM, o veche confrerie creştină fondată în 1492.

Săpasem în pământ o groapă nu prea adâncă, dar mare. Cu multă solemnitate, am lovit pământul pronunţând cuvintele rituale. Atunci, soţia mea s-a apropiat. Mi-a dat sabia de care mă servisem timp de mai bine de 10 ani şi care fusese sprijinul meu în tot acest timp. Am depus sabia în groapă, am acoperit-o apoi cu pământ şi am nivelat solul. În timp ce eu realizam aceste gesturi, retrăiam amintirea încercărilor pe care le trecusem, lucrurilor pe care le învăţasem, şi fenomenelor pe care eram în stare să le provoc, prin simplul fapt că purtam cu mine această sabie atât de veche, marea mea prietenă. Acum, pământul avea

să o devoreze, metalul lamei sale şi lemnul mânerului aveau să hrănească din nou locul din care-şi trăsese atâta putere.

Maestrul se apropie şi puse noua mea sabie în faţa mea, chiar pe locul unde o îngropasem pe cea veche. Apoi, toţi şi-au depărtat braţele şi Maestrul a făcut ca în jurul nostru să se formeze o lumină ciudată, care nu lumina, dar care era vizibilă şi dădea siluetelor o culoare diferită de galbenul pe care-l proiecta focul. Trăgându-şi din teacă propria sa sabie, el mi-a atins umerii şi capul, spunând: „Prin puterea şi dragostea ordinului RAM, te numesc Maestru şi cavaler al Ordinului, astăzi şi pentru toate zilele care-ţi rămân de trăit. R de la Rigoare, A de la dragoste, M de la compasiune; R de la Regnum, A de la Agnus, M de la Mundi. Când vei avea sabia ta, fă în aşa fel ca ea să nu rămână prea multă vreme în teacă, pentru că ar putea rugini. Dar când va ieşi din teacă, fă ca ea să nu se întoarcă niciodată în ea fără să fi împlinit ceva bun, sau să fi deschis o cale”.

Cu vârful sabiei sale, m-a înţepat uşor pe cap. Nu mai trebuia să tac. Nu mai era necesar să ascund lucrurile de care eram capabil, nici să ascund miracolele pe care învăţasem să le realizez pe calea Tradiţiei. Începând din acel moment, eram unul dintre fraţi.

Am întins mâna să-mi apuc noua sabie, făcută din oţel nealterabil şi dintr-un lemn care nu putrezeşte, cu mânerul negru şi roşu şi cu teaca neagră. Dar în momentul în care mâinile mele au atins teaca şi mă pregăteam să trag sabia spre mine, Maestrul a făcut un pas înainte şi m-a călcat pe degete cu o asemenea violenţă încât am urlat de durere şi am lăsat din mâini sabia.

L-am privit fără să înţeleg. Lumina stranie dispăruse şi flăcările dădeau feţei sale un aspect fantasmagoric.

M-a privit cu răceală, a chemat-o pe soţia mea şi i-a dat sabia cea nouă. Apoi s-a întors spre mine, pronunţând aceste cuvinte: „Îndepărtează-ţi mâna care-şi bate joc de tine! Pentru că această cale a tradiţiei nu este drumul câtorva aleşi, ci drumul tuturor oamenilor! Şi puterea pe

care crezi că o ai nu are nici o valoare, pentru că nu este o putere care să se împartă cu ceilalţi oameni! Ar fi trebuit să refuzi sabia. Atunci, ea ţi-ar fi fost dată pentru că inima ta era curată. Dar, aşa cum mă temeam, în momentul sublim, ai alunecat şi ai căzut. Din cauza aviditătii tale, trebuie să porneşti din nou în căutarea sabiei tale. Din cauza semeţiei tale, va trebui să o cauţi printre oamenii simpli. Şi din cauza fascinaţiei pe care o simţi pentru miracole, va trebui să lupţi mult pentru a regăsi ceea ce era pe cale să-ţi fie acordat cu atâta generozitate."

A fost ca şi cum lumea s-ar fi evaporat de sub picioarele mele. Rămăsei în genunchi, fără voce, cu mintea golită. Acum că-mi îngropasem vechea sabie, n-o mai puteam lua înapoi. Şi fiindcă cea nouă nu-mi fusese încredinţată, mă aflam din nou în situaţia unui începător, fără putere şi fără apărare. În ziua supremei mele consacrări celeste, violenţa Maestrului meu, strivindu-mi degetele, mă arunca înapoi în lumea Urii şi a Pământului.

Călăuza a stins focul şi soţia mea, venind spre mine, m-a ajutat să mă ridic. Ea era acum păstrătoarea sabiei mele; eu, potrivit regulilor Tradiţiei, nu o puteam atinge niciodată fără permisiunea Maestrului meu. Am coborât prin pădure în tăcere, urmând lanterna călăuzei, şi am ajuns în cele din urmă la un mic drum de ţară unde erau parcate maşinile.

Nimeni nu şi-a luat rămas bun de la mine. Soţia mea a pus sabia în portbagajul maşinii şi a pornit motorul. Am rămas tăcuţi un moment prelung, în timp ce ea conducea încet pentru a evita gropile şi denivelările de pe drum.

„Nu-ţi face griji, a spus ea pentru a-mi reda puţin curaj. Sunt sigură că o vei regăsi."

Am întrebat-o ce i-a explicat Maestrul.

„Trei lucruri. În primul rând, că ar fi trebuit să aducă un veşmânt mai călduros, fiindcă acolo sus era mult mai frig decât s-ar fi gândit. În al doilea rând, că nimic din toate acestea nu l-a surprins, şi că asta li se întâmplase deja adesea multora care au ajuns acolo unde eşti tu. Şi în al

treilea rând, că sabia ta te va aştepta într-un punct al drumului pe care va trebui să-l parcurgi. Nu ştiu nici data nici ora. El mi-a vorbit doar de locul unde trebuie să o ascund pentru ca tu să o găseşti.

— Şi care este acest drum? am întrebat nervos.

— A, asta nu mi-a explicat prea bine. A spus doar că trebuie să cauţi pe harta Spaniei, un vechi drum medieval cunoscut sub numele de straniul drum al Sfântului Iacob."

Vameşul a privit îndelung sabia pe care soţia mea o purta cu ea şi ne-a întrebat ce aveam de gând să facem cu ea. I-am răspuns că va fi expertizată de unul din prietenii noştri înainte de a o pune în vânzare. Minciuna a avut succes; vameşul ne-a dat un atestat care arăta că am intrat cu sabia prin aeroportul din Bajadas, şi ne-a spus că, dacă vor apare probleme la scoaterea ei din ţară, va fi suficient să prezentăm acest document la vamă.

Ne-am prezentat apoi la ghişeul de închirieri pentru a confirma rezervarea a două maşini. Ne-am luat chitanţele şi ne-am dus să mâncăm ceva la restaurantul aeroportului, înainte de a ne despărţi.

Petrecusem o noapte de insomnie în avion – şi de teamă de avion şi de frica de ceea ce avea să se întâmple – dar, în ciuda acestui fapt, eram agitat şi extrem de treaz.

„Nu-ţi fă probleme, mi-a repetat ea pentru a n-a oară. Trebuie să te ajungi în Franţa, la Saint-Jean-Pied-de-Port, şi s-o cauţi pe doamna Savin. Ea te va pune în contact cu cineva care te va conduce pe drumul Sfântului Iacob.

Şi tu? Am întrebat, de asemenea, pentru a nu ştiu câta oară, cunoscând deja răspunsul.

Mă duc acolo unde trebuie să mă duc, pentru a duce ceea ce mi-a fost încredinţat. Apoi voi rămâne la Madrid câteva zile şi mă întorc în Brazilia. Sunt în stare să administrez afacerile la fel de bine ca şi tine.

Asta ştiu", am răspuns, nedorind să abordez problema.

Eram foarte preocupat de afacerile pe care le lăsasem în Brazilia. Aflasem esenţialul despre drumul Sfântului Iacob

în două săptămâni după incidentul din Acele negre, dar mi-au trebuit aproape şapte luni pentru a mă decide să las totul şi să fac călătoria. În cele din urmă, într-o dimineaţă, soţia mea mi-a spus că ziua se apropia, şi că dacă nu luam o decizie, va trebui să renunţ pentru totdeauna la calea frăţiei şi la ordinul RAM. Am încercat să-i demonstrez că maestrul îmi încredinţase o sarcină imposibilă, pentru că nu mă puteam elibera pur şi simplu de responsabilitatea activităţii mele cotidiene. Ea râse şi răspunse că asta nu era o scuză bună, căci, în cursul acestor şapte luni, nu făcusem mare lucru, în afară de a petrece zile şi nopţi întrebându-mă dacă trebuia sau nu să întreprind călătoria. Şi, cu toată naturaleţea din lume, îmi întinse două bilete pe care figura data zborului.

„De ce ai luat această hotărâre, acum că am ajuns aici? am întrebat-o în cafeneaua aeroportului. Nu ştiu dacă e bine să las pe altcineva să ia hotărârea de a porni în cătarea sabiei mele.”

Soţia mea mi-a răspuns că, dacă era vorba să reîncepem să vorbim tâmpenii, era mai bine să ne despărţim imediat.

„Tu n-ai permite niciodată ca cea mai mică hotărâre din viaţa ta să vină din partea altcuiva. Să mergem, se face târziu.”

Şi-a luat bagajele şi s-a îndreptat spre agenţie. Nu m-am mişcat. Am rămas pe scaun, observând cu câtă grijă îmi purta sabia, care în fiecare clipă ameninţa să-i alunece de sub braţ.

La jumătatea drumului, s-a oprit; s-a întors lângă masa la care mă găseam, mi-a dat un sărut zgomotos pe gură şi m-a privit îndelung fără să spună nimic. Deodată, am înţeles că eram în Spania, şi că nu mă puteam întoarce înapoi. Aveam oribila certitudine că riscul de a eşua era mare, dar făcusem primul pas. Am sărutat-o atunci drăgăstos, cu toată dragostea pe care o simţeam în acel moment, şi în timp ce o ţineam în braţe, m-am rugat la toate lucrurile şi la toţi cei în

care credeam, implorându-i să-mi dea puterea de a reveni cu sabia.

„Frumoasă sabie, ai remarcat? A comentat o voce feminină de la masa de alături după plecarea soţiei mele.

— Nu te agita, a răspuns o voce bărbătească. Îţi voi cumpăra una exact la fel. În magazinele pentru turişti de aici, din Spania, se găsesc cu sutele."

După o oră de condus, am început să resimt oboseala acumulată în noaptea trecută. Iar căldura lunii august era atât de puternică încât, chiar şi pe un drum mai puţin aglomerat, maşina dădea semne de supraîncălzire. Am hotărât să mă opresc puţin într-un mic oraş marcat pe hărţile rutiere ca loc istoric. În timp ce urcam panta abruptă care ducea într-acolo, am rememorat încă o dată tot ce aflasem despre drumul Sfântului Iacob.

În tradiţia musulmană, fiecare credincios trebuie ca măcar o dată în viaţă, să facă pelerinajul la Mecca. Asemănător, primul mileniu de creştinism a cunoscut trei drumuri sfinte, care îi aduceau o serie de binecuvântări şi de iertări oricui parcurgea unul dintre ele. Primul ducea către mormântul Sfântului Petru, la Roma. Simbolul său era o cruce. Cei care-l parcurgeau erau numiţi „romite" sau „romiţi". Al doilea ducea către Sfântul Mormânt al lui Christos, la Ierusalim, şi cei care-l urmau erau numiţi „palmieri", pentru că simbolul său erau care-l întâmpinaseră pe Christos când intrase în oraş. În sfârşit, exista un al treilea drum, un drum care ducea spre moaştele apostolului Iacob, îngropate într-un loc din peninsula iberică, unde, într-o seară, un păstor văzuse steaua strălucind deasupra unui câmp. Conform legendei, sfântul Iacob şi Sfânta Fecioară însăşi trecuseră pe acolo după moartea lui Christos, purtând cuvântul Evangheliei şi îndemnând populaţia să se convertească. Locul a primit numele de Compostella – câmpul stelei – şi curând aici se înălţă un oraş care avea să atragă călători din toată creştinătatea. Celor care

parcurgeau acest al treilea drum sfânt, li se dădu numele de „pelerini”, şi-şi luară drept simbol o scoică.

Încă din epoca sa de aur, în secolul XIV, mai mult de un milion de persoane, venite din toată Europa parcurgeau în fiecare an această „Cale Lactee” (care-şi datorează numele faptului că noaptea, pelerinii se orientau după această constelaţie). Şi în zilele noastre, mistici, călugări şi căutători fac pe jos cei şapte sute de kilometri care separă oraşul francez Saint-Jean-Pied-de-Pont de catedrala Sfântului Iacob din Compostella, în Spania.2

Graţie preotului francez Aymeri Picaud, care a făcut pelerinajul la Compostella în 1123, drumul parcurs astăzi de pelerini este identic cu drumul parcurs, în Evul Mediu, de Carol cel Mare, Francisc de Assisi, Izabela de Castilia, şi, mai recent, de papa Ioan al XXIII-lea – printre atâţia alţii. Picaud a scris cinci cărţi descriind experienţa sa, care au fost prezentate drept opera papei Calist II – adept al Sfântului Iacob – şi cunoscute mai târziu sub denumirea de Codex Calixtinus. În cartea a V-a a Codexului Calixtinus, Liber Sancti Jacobi, Picaud enumeră reperele naturale, fântânile, casele de oaspeţi, adăposturile şi oraşele care se găsesc de-a lungul drumului. Pe baza comentariului lui Picaud, o societate – „Prietenii Sfântului Iacob” (São Tiago se traduce prin Saint Jacques în franceză, James în engleză, Giacomo în italiană, Iacob în latină) – s-a angajat să păstreze până în zilele noastre aceste semne naturale şi să îndrume pelerinii.

Către secolul XII, naţiunea spaniolă a început să profite de mistica Sfântului Iacob în lupta sa contra maorilor care invadaseră peninsula. Mai multe ordine militare s-au dezvoltat de-a lungul Drumului, iar rămăşiţele apostolului au devenit un important imbold spiritual în combaterea musulmanilor, care afirmau că au de partea lor braţul lui Mahomed. Dar o dată terminată Reconquista, ordinele militare deveniseră atât de puternice încât erau o ameninţare pentru Stat, ceea ce i-a obligat pe Regii Catolici

să intervină pentru a evita ridicarea acestor ordine împotriva nobilimii. Drumul căzu atunci puţin câte puţin în uitare, şi, dacă n-ar fi fost câteva manifestări artistice sporadice – precum Calea Lactee de Buñuel, sau Caminante, de Joan Manuel Serrat – nimeni astăzi nu şi-ar aminti că pe aici au trecut mii de oameni, care, mai târziu, aveau să populeze Lumea Nouă.

Satul unde am ajuns cu maşina era cu desăvârşire pustiu. După ce căutasem îndelung, am găsit o mică ţâşnitoare montată într-o veche clădire în stil medieval. Proprietarul – care nu-şi lua ochii de la serialul să de la televizor – m-a atenţionat că era ora siestei şi că eram nebun să călătoresc pe o asemenea căldură.

Am comandat o băutură răcoritoare, tentat să mă uit puţin la televizor, dar nu reuşeam să mă concentrez la nimic. Mă gândeam doar că peste două zile voi retrăi, în plin secol XX, ceva din marea aventură umană care-l adusese pe Ulise înapoi de la Tria, însoţise pe don Quichotte în La Mancha, îi dusese pe Dante şi Orfeu în Infern şi pe Crstofor Columb până în America: aventura călătoriei spre Necunoscut.

Când m-am întors să-mi iau maşina, eram puţin mai calm. Chiar dacă nu-mi voi găsi sabia, pelerinajul pe drumul Sfântului Iacob îmi va permite în cele din urmă să mă descopăr pe mine însumi.

SAINT-JEAN-PIED-DE-PORT.

Nişte personaje mascate şi o fanfară – toţi îmbrăcaţi în roşu, verde şi alb, culorile Ţării Bascilor – defilau pe strada principală din Saint-Jean-Pied-de-Port. Era duminică, petrecusem două zile la volanul maşinii, şi nu mai puteam pierde nici un minut în plus, fie chiar şi pentru a asista la această sărbătoare. Mi-am croit drum prin mulţime, am auzit câteva insulte în franceză, dar în cele din urmă am ajuns în sfârşit la fortificaţiile care constituie partea cea mai veche a oraşului, unde trebuia s-o găsesc pe doamna Savin. Chiar şi în acest colţ din Pirinei, era cald în timpul zilei, şi am ieşit din maşină ud de transpiraţie.

Am bătut la poartă. Am bătut din nou, dar degeaba. O a treia oară. Doar tăcerea mi-a răspuns. M-am aşezat pe zid, neliniştit. Soţia mea îmi spusese că trebuia să fiu acolo exact în acea zi, dar nimeni nu reacţiona la apelurile mele. Poate că doamna Savin a ieşit să vadă defilarea, m-am gândit; dar era la fel de posibil să fi sosit prea târziu şi ca ea să fi decis să nu mă primească. Drumul Sfântului Iacob se termina înainte să fi început.

Deodată, poarta s-a deschis, şi o copilă a sărit pe stradă. M-am ridicat şi eu cu un salt, şi într-o franceză stâlcită, am întrebat de doamna Savin. Micuţa s-a pornit pe râs şi mi-a făcut semn spre interior. Doar atunci mi-am înţeles greşeala: poarta dădea într-un imens patio, în jurul căruia se găseau vechi case medievale bordate de balcoane. Mi se lăsase poarta deschisă, iar eu nici nu îndrăznisem să ating clanţa.

Am intrat fugind şi m-am îndreptat spre casa pe care mi-o indicase micuţa. În interior, o femeie solidă având o anumită vârstă vocifera în bască, adresându-se unui băiat slab, cu ochii căprui şi trişti. Am aşteptat ca cearta să se termine, când bătrâna l-a trimis pe băiat la bucătărie cu un val de înjurături. Abia atunci s-a întors spre mine, fără ca măcar să mă întrebe ce voiam, m-a condus – când grijulie, când dându-mi câte un brânci – la etajul al doilea al căsuţei. O singură cameră era descuiată, un birou îngropat sub cărţi, obiecte, statuete ale Sfântului Iacob şi suveniruri de pe Drum. Dumneaei a luat o carte din bibliotecă şi s-a dus să se aşeze îndărătul singurei mese din cameră, lăsându-mă în picioare.

„Trebuie că sunteţi un alt pelerin al Sfântului Iacob, a spus ea fără ocol. Trebuie să vă scriu numele în registrul cu cei care parcurg Drumul.”

I-am dat numele, şi a vrut să ştie dacă am adus cochilii. Aşa erau numite scoicile mari depuse pe mormântul apostolului ca simbol al pelerinajului, şi care permiteau pelerinilor să se recunoască între ei3. Înainte de a veni în

Spania, mă dusesem în Brazilia într-un loc de pelerinaj, Aparecida de Norte. Cumpărasem de acolo o imagine a Sfintei Fecioare din Aparecida montată pe trei cochilii. Am scos-o din bagaj şi i-am întins-o doamnei Savin.

„ Drăguţ, dar nu cine ştie ce practic – a obiectat ea, înapoindu-mi cochiliile. S-ar putea sparge pe drum.

Nu se vor sparge. Şi le voi duce pe mormântul apostolului.”

Doamna Savin nu părea să aibă prea mult timp pentru mine. Mi-a dat un carneţel care trebuia să-mi faciliteze găzduirea în mănăstirile de pe Drum, a lipit pe el un timbru din Saint-Jean-Pied-de-Port care să indice unde întreprinsesem călătoria, şi a spus că pot pleca având binecuvântarea Celui de Sus.

„Dar unde mi-este ghidul? am întrebat.

Care ghid? A replicat ea, puţin mirată, dar cu o lucire în privire.

Am înţeles că uitasem un lucru capital. Grăbit să ajung şi să fiu primit, nu spusesem Cuvântul străvechi, semn de recunoaştere pentru cei care fac parte sau au făcut parte din ordinele Tradiţiei. Mi-am corectat imediat greşeala, şi am pronunţat Cuvântul. Doamna Savin mi-a smuls din mâini carnetul, pe care mi l-a înapoiat câteva minute mai târziu.

„Nu veţi avea nevoie de el”, a spus ea în timp ce ridica un maldăr de ziare vechi de pe o cutie de carton. „Drumul şi odihna dumneavoastră depind de deciziile ghidului.”

Doamna Savin a scos din cutie o pălărie şi o mantie. Arătau ca nişte haine vechi, dar erau foarte bine conservate. Mi-a cerut să rămân în picioare în mijlocul camerei, şi ea a început să se roage în tăcere. Apoi, mi-a pus mantia pe umeri şi pălăria pe cap. Am remarcat faptul că, atât pe pălărie cât şi pe epoleţii mantiei, erau brodate cochilii. Fără a se opri din rugăciune, bătrâna doamnă a apucat un baston dintr-un colţ al biroului şi mi l-a pus în mâna dreaptă. De bastonul lung de pelerin era agăţată o mică ploscă pentru apă. Mă aflam acolo, îmbrăcat în

bermude de jeans şi cu un tricou cu inscripţia „I love NY”, având deasupra pe costumul medieval al pelerinilor spre Compostella.

Bătrâna doamnă s-a apropiat de mine. Într-un fel de transă, cu mâinile aşezate pe capul meu, a spus: „Fie ca apostolul Iacob să te însoţească şi să-ţi arate singurul lucru pe care trebuie să-l descoperi nu merge nici prea repede, nici prea încet, ci întotdeauna respectând legile şi nevoile Drumului; ascultă de cel care te va călăuzi, chiar şi atunci când îţi va porunci să ucizi, să insulţi sau să faci o faptă necugetată. Trebuie să-i juri ascultare deplină ghidului tău.”

Am jurat.

„Spiritul străvechilor pelerini ai Tradiţiei să te însoţească în călătoria ta. Pălăria te protejează de soare şi de gânduri rele; mantia te protejează de ploaie şi de gânduri rele; bastonul te protejează de duşmani şi de fapte rele. Fie ca binecuvântarea Celui de Sus, a Sfântului Iacob şi a Fecioarei Maria să te însoţească în toate nopţile şi în toate zilele. Amin.”

Apoi şi-a reluat comportamentul obişnuit: a adunat în grabă hainele, şi cu oarecare proastă dispoziţie, le-a pus înapoi în cutie, a pus la loc bastonul şi plosca în colţul camerei, şi, după ce m-a învăţat parolele, mi-a cerut să plec rapid, pentru că ghidul meu mă aştepta la unul-doi kilometri de Saint-Jean-Pied-de-Port.

„Detestă fanfara, mi-a declarat ea. Dar chiar şi la doi kilometri distanţă, trebuie că o aude: Pirineii sunt o excelentă cutie de rezonanţă.”

Fără vreun alt comentariu, a coborât şi s-a întors în bucătărie să-l mai chinuiască puţin pe băiatul cu ochi trişti. La ieşire, am întrebat-o ce să fac cu maşina, şi ea m-a sfătuit să-i las ei cheile, căci va veni cineva după ea. M-am dus să-mi iau din portbagaj micul rucsac albastru, la care era ataşat un sac de dormit. Am pus în buzunarul cel mai ferit imaginea Sfintei Fecioare din Aparecida şi cochiliile, l-am

pus în spate şi m-a întors să-i dau doamnei Savin cheile maşinii.

„Ieşiţi din oraş urmând această stradă până la poarta de la capătul fortificaţiilor. Şi când o să ajungeţi la Sfântul Iacob de la Compostella, spuneţi pentru mine un Ave Maria. Am străbătut foarte des acest drum. Acum, mă mulţumesc să citesc în ochii pelerinilor febra pe care o simt încă, dar pe care n-o mai pot trăi deplin din cauza vârstei. Spuneţi-i asta Sfântului Iacob. Şi mai spuneţi-i că odată, îl voi întâlni pe un alt drum, mai direct şi mai puţin obositor."

Am părăsit orăşelul traversând fortificaţia prin Poarta Spaniei. Era altădată drumul preferat al invadatorilor romani şi pe aici au trecut şi armatele lui Carol cel Mare şi ale lui Napoleon. Am mers în tăcere, auzind fanfara în depărtare, şi deodată, printre ruinele unui sat din apropiere de Saint-Jean, m-a cuprins o emoţie intensă şi ochii mi s-au umplut de lacrimi: acolo, printre acele ruine, am realizat pentru întâia oară că picioarele mele călcau pe ciudatul drum al Sfântului Iacob.

În jurul văii, Pirineii, coloraţi de muzică şi de soarele dimineţii, îmi dădeau senzaţia unui fenomen primitiv, uitat de specia umană şi pe care nu reuşeam în nici un fel să-l identific. Cu toate acestea, era o senzaţie stranie şi puternică, şi m-am hotărât să grăbesc pasul şi să ajung cât mai repede posibil la locul unde-mi spusese doamna Savin că mă va aştepta ghidul meu. Din mers, mi-am scos tricoul şi l-am pus în rucsac. Bretelele începură să-mi chinuie umerii goi; în schimb, bătrânii mei tenişi erau atât de potriviţi pe picioarele mele, că nu resimţeam nici un inconfort. După vreo patruzeci de minute, într-o curbă care ocolea o stâncă gigantică, am ajuns la vechile puţuri abandonate. Aşezat pe pământ, un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu părul negru şi aspect de ţigan, căuta ceva în rucsac.

„Salut", am rostit în spaniolă, cu timiditatea care mă caracterizează de fiecare dată când întâlnesc un

necunoscut. „Trebuie că mă aşteptai. Mă numesc Paulo.”

Bărbatul s-a oprit din cotrobăitul prin rucsac şi m-a măsurat de sus până jos. Privirea îi era rece, şi n-a părut surprins de sosirea mea. Şi eu aveam vaga senzaţie că-l cunoşteam.

„da, te aşteptam, dar nu ştiam că aveam să te întâlnesc atât de repede. Ce vrei?”

Puţin descumpănit de întrebare, am răspuns că eu eram acela pe care îl va călăuzi pe Calea Lactee, în căutarea sabiei.

„Nu merită osteneala, a spus bărbatul. Dacă vrei, pot s-o găsesc eu în locul tău. Dar hotărăşte-te pe loc.”

Găseam conversaţia din ce în ce mai ciudată. Totuşi, cum jurasem supunere totală, m-am pregătit să-i răspund. Dacă ar putea găsi sabia în locul meu, m-ar face să câştig enorm de mult timp, şi eu aş putea să mă întorc rapid în Brazilia, la ai mei şi la afacerile mele care nu-mi ieşeau din minte. Ar fi putut fi şi un vicleşug, dar nu putea fi nimic rău în a-i da un răspuns.

Am decis să accept. Şi deodată, în spatele meu, am auzit o voce spunând în spaniolă, cu un accent foarte puternic: „Nu e nevoie să urci muntele ca să ştii dacă e înalt.”

Era parola. M-am întors şi am văzut un om de vreo patruzeci de ani, îmbrăcat cu bermude kaki şi o cămaşă albă udă de transpiraţie, care-l privea fix pe ţigan. Avea părul cărunt şi piele arsă de soare. În graba mea, uitasem regulile de protecţie cele mai elementare, şi mă aruncasem trup şi suflet în braţele primului necunoscut întâlnit.

„Vaporul e mai în siguranţă când se află în port; dar nu pentru asta au fost construite vapoarele”, am dat răspunsul la parolă. Bărbatul însă nu-şi lua ochii de la ţigan, şi ţiganul nu-şi lua ochii de la el. S-au observat aşa, fără teamă şi fără aroganţă vreme de câteva minute. Până când ţiganul a aruncat jos rucsacul cu un surâs dispreţuitor, şi a luat-o în direcţia lui Saint-Jean-Pied-de-Port.

„ Mă cheamă Petrus4”, a spus noul venit, când ţiganul a dispărut după stânca imensă pe care o ocolisem câteva minute mai devreme.

„Data viitoare să fii mai atent.”

Era o nuanţă de simpatie în vocea lui, pe care nu le aflasem la ţigan, şi nici chiar la doamna Savin. Şi-a ridicat rucsacul, pe spatele căruia era reprezentată o cochilie. A scos de acolo o sticlă de vin, a băut un gât şi mi-a întins-o. După ce am băut, l-am întrebat cine era ţiganul.

„Drumul ăsta e un drum de graniţă foarte frecventat de contrabandişti şi de teroriştii refugiaţi din partea spaniolă a Ţării Bascilor, mi-a explicat Petrus. Poliţia nu vine pe aici aproape niciodată.

— Ăsta nu e un răspuns. V-aţi privit unul pe altul ca două vechi cunoştinţe. Şi am avut impresia că şi eu îl cunosc, de aceea am fost atât de îndrăzneţ.”

Petrus a râs şi a spus că trebuie să pornim la drum. Mi-am luat bagajele şi am mers în tăcere. Dar râsul lui Petrus m-a lăsat să înţeleg că gândea acelaşi lucru ca şi mine: întâlnisem un demon.

Am înaintat fără să spunem nimic o vreme. Doamna Savin avea dreptate; chiar şi la o distanţă de aproape trei kilometri, sunetul fanfare, care nu înceta să cânte, mai putea fi auzit. Voiam să-i pun lui Petrus o grămadă de întrebări despre viaţa, despre munca lui, despre ceea ce-l adusese până aici. Ştiam, totuşi, că mai aveam de parcurs împreună încă şapte sute de kilometri, şi că va veni momentul în care toate întrebările vor primi răspuns. Dar ţiganul nu-mi ieşea din minte, şi, în cele din urmă, am rupt tăcerea.

„Petrus, eu cred că ţiganul era demonul.

Da, era demonul.” Când el mi-a dat această confirmare, am simţit un amestec ciudat de teamă şi uşurare. „Dar nu e demonul pe care l-ai cunoscut în cadrul Tradiţiei.”

În cadrul Tradiţiei, demonul e un spirit care nu e nici bun, nici rău; el este considerat ca fiind păzitorul celei mai mari

părţi a secretelor accesibile omului, şi are forţă şi putere asupra lucrurilor materiale. Înger decăzut, el se identifică cu specia umană şi el este întotdeauna gata să facă pacte şi schimb de favoruri.

Am întrebat atunci care era diferenţa între ţigan şi demonii din cadrul Tradiţiei.

„Vom întâlni şi alţii pe drum, a spus Petrus râzând. Vei înţelege singur. Dar, ca să-şi faci o idee, încearcă să-ţi reaminteşti conversaţia pe care ai avut-o cu ţiganul.”

Am trecut în revistă cele două fraze pe care le schimbasem cu el. Spusese că mă aştepta şi afirmase că va pleca în căutarea sabiei mele în locul meu.

Atunci Petrus mi-a explicat că erau două fraze care se potriveau perfect în gura unui hoţ surprins asupra faptului: caută să câştige timp şi să obţină favoruri, pregătindu-şi în acelaşi timp fuga. Cele două fraze puteau avea un sens ascuns mai profund, sau era posibil ca vorbele lui să reflecte exact ceea ce gândea.

„Care dintre cele două ipoteze este cea bună?

— Amândouă sunt exacte. Bietul hoţ, în timp ce se apăra, a prins din zbor cuvintele care trebuiau să-ţi fie spuse. A crezut că devenea inteligent, şi că era instrumentul unei forţe superioare. Dacă ar fi fugit când am sosit, această conversaţie nu-şi avea rostul. Dar el m-a înfruntat, iar eu am citit în ochii lui numele unui demon pe care îl vei întâlni pe drum.”

Pentru Petrus, întâlnirea era un semn favorabil, de vreme ce demonul se deconspirase suficient de devreme.

„Totuşi, nu te gândi la el acum, pentru că, aşa cum ţi-am spus, nu va fi singurul. Acesta e poate cel mai important, dar nu va fi singurul.”

Ne-am continuat mersul. Vegetaţia, până atunci cam de deşert, se compunea acum din arbuşti împrăştiaţi ici şi colo. Poate că ar fi trebuit să urmăm sfatul lui Petrus şi să lăsăm lucrurile să vină de la sine. Din când în când, comenta câte un eveniment istoric care se întâmplase în locurile prin care

treceam. Am văzut casa în care a dormit o regină în ajunul morţii sale, şi o mică capelă încrustată în stânci, sihăstrie a unui om sfânt, despre care puţinii locuitori spuneau că putea face miracole.

„Miracolele sunt foarte importante, nu crezi asta?” am-a întrebat.

Am răspuns că da, dar că nu văzusem niciodată un miracol important. Învăţătura mea despre Tradiţie fusese extrem de intelectuală. Credeam că, odată ce-mi voi fi recâştigat sabia, voi fi capabil să realizez la rândul meu lucrurile măreţe pe care le făcea Maestrul meu.

„Dar acestea nu sunt miracole, pentru că nu schimbă legile naturii. Ceea ce face Maestrul meu este să-şi folosească forţele pentru…”

N-am putut să-mi termin fraza, pentru că nu găseam nici o explicaţie pentru faptul că Maestrul reuşea să materializeze spirite, să mute obiectele din loc fără să le atingă, şi, cum văzusem de mai multe ori, să deschidă spărturi de cer senin chiar în mijlocul unei după-amieze întunecate de nori.

„Poate că face lucrurile acestea ca să te convingă că deţine cunoştinţele şi puterea”

— Poate”, am aprobat eu fără convingere.

Ne-am aşezat pe o piatră, căci Petrus îmi spuse că nu-i plăcea să fumeze din mers. După el, plămânii absorbeau mult mai multă nicotină, iar fumul îi făcea greaţă.

„Acesta este motivul pentru care Maestrul tău a refuzat să-ţi dea sabia. Pentru că nu cunoşti motivul pentru care el face minuni, Pentru că ai uitat că drumul cunoaşterii este un drum deschis tuturor oamenilor, oamenilor obişnuiţi. În timpul călătoriei noastre, am să te învăţ câteva exerciţii şi unele ritualuri cunoscute sub denumirea de Practicile RAM. Fiecare, într-unul din momentele existenţei sale, a avut acces la cel puţin una dintre ele. Oricine le caută cu răbdare şi perspicacitate, le poate descoperi pe toate, fără excepţie, în lecţiile pe care viaţa ni le oferă.

„Practicile RAM sunt atât de simple, încât oamenii ca tine, obişnuiţi să complice viaţa, nu le acordă frecvent nici o valoare. Dar ele, alături de alte trei ansambluri de practici, sunt acelea care-l fac pe om în stare să obţină tot, dar absolut tot ce doreşte.

„Iisus l-a lăudat pe Tatăl când discipolii săi au început să facă miracole şi vindecări, şi I-a mulţumit pentru că a ascuns aceste lucruri savanţilor şi le-a revelat oamenilor simpli. Până la urmă, dacă crezi în Dumnezeu, trebuie să crezi şi că Dumnezeu e drept."

Petrus avea dreptate. A permite ca singurii care să poată avea acces la cunoaşterea veritabilă să fie oamenii instruiţi, care au timp şi bani pentru a cumpăra cărţi costisitoare, ar fi fost o nedreptate din partea Divinului.

„Adevăratul drum al înţelepciunii se recunoaşte după trei elemente, a explicat Petrus. Mai întâi, el trebuie să aibă Agape, despre care-ţi voi vorbi mai târziu; apoi, trebuie să aibă o aplicaţie practică în viaţa ta, altfel înţelepciunea devine inutilă şi se ruginește ca o sabie nefolosită vreodată. În sfârşit, trebuie să fie un drum pe care oricine să-l poată parcurge. Aşa cum e acesta, drumul Sfântului Iacob.

Mersesem toată după-amiaza, şi numai după ce soarele a început să dispară în spatele munţilor, Petrus a decis să se oprească din nou. În jurul nostru, vârfurile cele mai înalte ale Pirineilor străluceau încă în lumina ultimelor raze ale zilei.

Petrus mi-a cerut să curăţ o mică suprafaţă pe pământ şi să îngenunchez.

„Prima practică RAM constă în a renaşte. Va trebui să o execuţi timp de şapte zile la rând, încercând să retrăieşti într-un mod diferit primul tău contact cu lumea. Ştii cât de greu a fost să abandonezi totul şi să te decizi să faci drumul Sfântului Iacob în căutarea sabiei tale. Ai avut aceste dificultăţi, pentru că erai prizonierul trecutului. Ai suferit un eşec, şi te temi de o nouă înfrângere; ai obţinut ceva, şi ţi-e teamă să nu pierzi ceea ce ai. Cu toate acestea, ai avut

un sentiment mai puternic în faţa căruia nu a rezistat nimic: dorinţa de a-şi găsi sabia. Şi te-ai decis să înfrunţi riscul.”

Am răspuns că da, dar că nu mă debarasasem de grijile la care făcuse el aluzie.

„Nu are importanţă. Practica, încetul cu încetul, te va elibera de poverile pe care chiar tu le-ai creat în viaţa ta.”

Şi Petrus m-a învăţat prima Practică RAM: EXERCIŢIUL SEMINŢEI.

„Fă-l acum pentru prima oară”, a spus el.

Mi-am pus capul între genunchi, am respirat profund ţi am început să mă destind. Corpul m-a ascultat docil – poate pentru că mersesem mult în timpul zilei şi că eram epuizat. Am început să ascult zgomotul pământului, un zgomot surd, aspru, şi puţin câte puţin m-am transformat în sământă. Nu gândeam. Totul era întunecat şi am adormit în fundul pământului. Deodată, ceva s-a mişcat. Era o parte din mine, o minusculă parte din mine care voia să mă trezească, care spunea că trebuie să ies de aici pentru că exista altceva „acolo sus”. Credeam că dorm şi acea parte insista. A început prin a mă face să-mi mişc braţele, apoi degetele mi-au animat braţele. Totuşi, nu era vorba nici de degete, nici de braţe, ci un firicel care lupta să învingă forţa pământului şi să se îndrepte către „acolo sus”. Mi-am simţit corpul începând să urmeze mişcarea braţelor. Fiecare secundă părea o eternitate, dar sământa simţea nevoia să se nască, voia să ştie ce era „acolo sus”. Cu imensă dificultate, capul, şi apoi corpul, şi-au revenit. Totul era prea lent şi trebuia să lupt împotriva forţei care mă atrăgea spre fundul pământului, unde până atunci dormisem liniştit un somn etern. Dar am reuşit, şi în final am înfrânt această forţă şi m-am ridicat. Străbătusem pământul şi eram înconjurat de acel „ceva acolo sus”.

Eram la ţară. Am simţit căldura soarelui, am auzit bâzâitul insectelor, murmurul unui râu ce curgea în depărtare. M-am ridicat lent, cu ochii închişi, şi, în fiecare moment mi se părea că-mi pierd echilibrul şi mă reîntorc în pământ.

Totuşi, creşteam necontenit. Braţele mi se îndepărtau şi corpul se destindea. Eram acolo, pe cale să renasc, dorind ca acest soare imens, care ardea şi-mi cerea să mai cresc încă, să mă întind pentru a-l cuprinde cu toate rămurelele mele, mă scălda pe dinăuntru şi pe dinafară. Mi-am întins braţele până la limită, muşchii corpului au început să mă doară, şi am simţit că aveam mii de metri înălţime, încât puteam să îmbrăţişez munţii. Corpul mi s-a tot întins, până când durerea musculară a devenit aşa de intensă, încât n-am mai putut-o suporta şi am scos un ţipăt.

Mi-am deschis ochii şi l-am văzut pe Petrus în faţa mea, care surâdea fumând o ţigară. Strălucirea zilei nu dispăruse încă, dar am descoperit cu surprindere că nu era atâta soare cât îmi imaginasem eu. L-am întrebat dacă voia să-i descriu senzaţiile pe care le-am avut. Mi-a răspuns negativ.

„Sunt lucruri extrem de personale, trebuie să le păstrezi pentru tine. Cum le-aş putea eu judeca? Ele îţi aparţin ţie.” A adăugat că urma să dormim acolo. Am făcut un mic foc, am băut restul sticlei şi am făcut câteva sandviciuri cu un pateu de ficat pe care-l cumpărasem înainte de sosirea la Saint-Jean. Petrus s-a dus până la pârâul care curgea în apropiere, şi s-a întors cu câţiva peşti pe care i-am prăjit la foc. Apoi fiecare s-a întins în sacul lui de dormit.

Dintre toate senzaţiile pe care le-am trăit în decursul vieţii mele, nu pot uita acea primă noapte pe drumul Sfântului Iacob. Era frig, în ciuda faptului că era vară, dar aveam încă în gură gustul vinului pe care îl adusese Petrus cu el. Am privit cerul şi Calea Lactee care arăta drumul imens pe care trebuia să-l parcurgem. În alte împrejurări, această imensitate mi-ar fi produs o mare angoasă şi mi-ar fi fost teribil de frică de faptul că nu eram în stare să reuşesc, că nu eram la înălţime. Dar astăzi, eram o sămânţă şi mă născusem din nou. Descoperisem că, în ciuda confortului pe care mi-l oferea pământul şi a somnului pe care-l dormeam, viaţa „acolo sus” era cu mult mai frumoasă. Puteam să mă

nasc ori de câte ori voiam, până când braţele îmi vor fi fost destul de mari pentru a cuprinde lumea din care venisem.

CREATORUL ŞI CREATURA.

Timp de şase zile, am mers traversând Pirineii, urcând şi coborând munţii. Petrus îmi cerea să repet exerciţiul Seminţei de fiecare dată când razele soarelui mai luminau doar crestele cele mai înalte. În cea de-a treia zi, un stâlp indicator din ciment ne-a dat de ştire că picioarele noastre călcau de acum pe pământul Spaniei. Petrus mi-a povestit puţin câte puţin câteva lucruri despre viaţa lui personală; am aflat că era italian şi că se ocupa cu design-ul industrial5. L-am întrebat dacă s-a gândit la tot ce a trebuit să lase deoparte pentru a călăuzi un pelerin aflat în căutarea sabiei sale.

„Aş vrea să înţelegi un lucru, mi-a răspuns el. Nu te călăuzesc către sabia ta. Tu singur trebuie să o găseşti. Sunt aici pentru a te călăuzi pe drumul Sfântului Iacob şi pentru a te învăţa Practicile ordinului RAM. Felul cum le vei aplica pentru căutarea sabiei nu te priveşte decât pe tine.

Nu mi-ai răspuns la întrebare.

În timp ce călătoreşti, experimentezi într-un mod foarte practic actul re-naşterii. Te afli în faţa unor situaţii complet noi, ziua trece mai încet, şi, în cea mai mare parte a timpului, nu înţelegi limba pe care o vorbesc cei din jur. La fel ca un copil care tocmai a ieşit din pântecele mamei sale. În asemenea condiţii, începi să acorzi mai multă importanţă lucrurilor care te înconjoară, pentru că supravieţuirea ta depinde de aceasta. Devii mai accesibil pentru cei din jur, pentru că ei ar putea să te ajute în situaţii dificile. Şi primeşti şi cea mai mică favoare a zeilor cu mare vioiciune, ca şi cum ar fi vorba de un episod pe care va trebui să ţi-l reaminteşti toată viaţa.

„În acelaşi timp, cum totul este nou, nu distingi decât frumuseţea din lucruri, şi eşti cu atât mai fericit că trăieşti. Din cauza asta pelerinajul religios a fost întotdeauna una dintre căile cele mai obiective de a atinge iluminarea.

Pentru a-ţi fi iertate păcatele, trebuie să mergi mereu înainte, adaptându-te la situaţiile noi şi primind în schimb mii de binecuvântări pe care viaţa le acordă cu generozitate celor care le cer.

— Crezi că aş putea fi îngrijorat din cauza numeroaselor proiecte pe care nu le-am realizat ca să fiu aici cu tine?”

Petrus a întors ochii şi i-am urmărit privirea. O turmă de capre trecea în şir muntele. Una dintre ele, mai îndrăzneaţă, se găsea pe ţancul unei stânci foarte înalte; mă întrebam cum ajunsese până acolo, şi cum ar putea să plece de acolo. Dar în clipa în care eu îmi puneam toate aceste întrebări, capra a sărit, şi, sprijinindu-se în puncte invizibile pentru ochii mei, s-a alăturat tovarăşelor ei. Totul, în jur, reflecta o pace dinamică, pacea unei lumi care putea să mai crească şi să mai inventeze mult, şi care ştia că pentru aceasta, trebuie să continui să mergi, să mergi necontenit. Chiar dacă un cutremur violent de pământ sau o furtună nimicitoare îmi dau uneori impresia că natura este crudă, am înţeles că acestea sunt vicisitudinile unui drum. Natura călătorea şi ea, în aşteptarea iluminării.

„Sunt foarte mulţumit că mă aflu aici, a spus Petrus. Pentru că lucrul pe care nu l-am făcut nu mai contează, iar lucrările pe care le voi realiza de acum înainte vor fi mult mai bune.”

De când citisem opera lui Carlos Castañeda, îmi dorisem mult să-l întâlnesc pe bătrânul vrăjitor indian, don Juan. Văzându-l pe Petrus cum privea munţii, am avut sentimentul că eram cu cineva care-i semăna ca un frate.

În după-amiaza celei de a şaptea zile, după ce traversasem o pădure de pini, am ajuns în vârful unei movile. Aici, Carol cel Mare se rugase pentru prima oară pe pământ spaniol. Pe un străvechi monument, o inscripţie în latină menţiona că, pentru a comemora acest eveniment, călătorul să spună un Salve Regina. Am făcut amândoi ceea ce recomanda inscripţia. Apoi, Petrus m-a pus să fac exerciţiul Seminţei pentru ultima oară.

Bătea vântul tare şi era foarte frig. Am obiectat că era încă devreme – trebuie că era cel mult ora trei după-amiaza – dar el mi-a indicat să nu discut şi să fac ceea ce-mi ceruse.

Am îngenuncheat pe pământ şi am făcut exerciţiul. Totul a decurs normal, până în clipa în care am întins braţele şi am început să-mi imaginez soarele. Când am ajuns la acest punct, cu soarele gigantic strălucind în faţa mea, am simţit că intram într-un mare extaz. Amintirile omeneşti se ştergeau lent, şi nu mai făceam un exerciţiu, ci devenisem un arbore. Eram fericit şi mulţumit aşa. Soarele strălucea şi se întorcea spre el însuşi – ceea ce nu se mai întâmplase înainte. Am rămas acolo, cu ramurile întinse, cu frunzele scuturate de vânt, cu dorinţa de a rămâne pentru totdeauna în această poziţie. Până în clipa când ceva m-a atins, şi totul s-a întunecat într-o fracţiune de secundă.

Am deschis imediat ochii. Petrus mă pălmuise şi mă ţinea de umeri.

„Nu-ţi uita obiectivele! A şuierat el cu mânie. Nu uita că mai ai multe de învăţat înainte de a-ţi găsi sabia!”

M-am aşezat pe pământ, tremurând în bătaia vântului îngheţat.

„Se întâmplă aşa întotdeauna? Am întrebat.

— Aproape întotdeauna. Mai ales celor ca tine, care sunt fascinaţi de detalii şi uită de obiectul căutării lor.”

Petrus a scos un pulover din rucsac şi l-a îmbrăcat. Eu mi-am tras un alt tricou peste cel cu I love NY – nu m-aş fi gândit niciodată că poate fi atât de frig în timpul acestei veri pe care ziarele o calificaseră ca fiind „cea mai călduroasă din ultimii zece ani”. Cele două ţesături au oprit puţin vântul, dar i-am cerut lui Petrus să mergem mai repede, ca să mă pot încălzi.

Drumul urma acum o pantă foarte uşoară. Am crezut că frigul pe care-l simţeam se datora alimentaţiei noastre prea frugale, pentru că nu mâncasem decât peşte şi fructe de pădure6. Dar Petrus mi-a explicat că ne era frig pentru că

atinsesem punctul cel mai înalt al traseului pe care-l străbăteam prin munţi.

Nu parcursesem mai mult de cinci sute de metri, când, deodată, la o schimbare de direcţie a drumului, peisajul s-a schimbat. O imensă câmpie îşi întindea în faţa noastră unduirile. La stânga, în vale, la mai puţin de două sute de metri, ne aştepta un sătuc, cu coşurile fumegând. Am vrut să grăbesc pasul, dar Petrus m-a oprit.

„Cred că e momentul cel mai potrivit să te învăţ a doua practică RAM”, a spus el aşezându-se pe pământ, făcându-mi semn să fac la fel.

M-am aşezat fără prea multă convingere. Vederea micului sătuc şi a fumului care se ridica din coşuri mă tulburase. Deodată, mi-am dat seama că eram de o săptămână în mijlocul pustietăţii, pe câmp, fără să vedem pe nimeni, dormind sub cerul liber şi mergând toată ziulica. Nu mai aveam ţigări şi eram obligat să fumez tutunul oribil care trebuia răsucit în ţigări al lui Petrus. Dormitul într-o pătură şi mâncatul de peşte fără condimente era ceva care-mi plăcea la douăzeci de ani, dar, pe drumul Sfântului Iacob, asta cerea o mare resemnare. Am aşteptat cu nerăbdare ca Petrus să-şi termine de răsucit ţigara şi să şi-o fumeze în linişte, visând la căldura unui pahar de vin dintr-un bar pe care-l zăream la mai puţin de cinci minute de mers. De-a dreptul încotoşmănat în puloverul lui, Petrus era liniştit şi privea distrat imensa câmpie.

„Cum ţi se pare traversarea Pirineilor? A întrebat el, puţin după aceea.

— Foarte frumoasă, am răspuns, încercând să scurtez conversaţia.

— Trebuie că a fost foarte frumoasă, pentru că ne-au trebuit şase zile să parcurgem un traseu pe care l-am fi putut face într-una singură.”

Nu l-am crezut. A luat harta şi mi-a arătat distanţa: şaptesprezece kilometri. Chiar mergând încet din cauza urcuşului şi coborâşului, drumul putea fi făcut în şase ore.

„Eşti atât de încrâncenat în dorinţa de a ajunge la sabia ta, că ai uitat lucrul cel mai important: trebuie să mergi spre ea. Privind fix spre Sfântul Iacob, pe care nu-l poţi vedea de aici, n-ai băgat de seamă că am trecut prin unele locuri de patru-cinci ori la rând, pe drumuri diferite.”

Acum că mi-o spunea Petrus, mi-am dat seama că pe parcurs, muntele Iceaşegui, cel mai înalt din regiune, se găsea când la dreapta, când la stânga mea. Chiar dacă remarcasem asta din când în când, nu ajunsesem la unica concluzie posibilă: făcusem drumul dus-întors de câteva ori.

„N-am făcut decât să apuc pe drumuri diferite, profitând de drumurile croite prin pădure de contrabandişti. Dar chiar şi aşa, ar fi trebuit să-ţi dai seama. Asta s-a întâmplat pentru că actul mersului nu avea importanţă pentru tine. Tot ce conta era dorinţa ta de a ajunge.

— Şi dacă-mi dădeam seama?

— Am fi făcut şapte zile oricum, pentru că Practicile RAM o cer. Dar ai fi profitat altfel de Pirinei.”

Eram aşa de surprins, încât uitasem frigul şi satul.

„Atunci când călătoreşti spre un obiectiv, a reluat Petrus, e foarte important să fii atent la drum. Drumul e mereu acela care ne învaţă care e modalitatea cea mai bună de a ajunge, şi ne îmbogăţeşte pe măsură ce-l parcurgem. Dacă ar fi să comparăm asta cu o relaţie amoroasă, aş spune că mângâierile preludiului sunt cele care determină intensitatea orgasmului. Toată lumea ştie acest lucru.

„Aşa se întâmplă când ai un obiectiv în viaţă. Poate fi mai bine sau mai rău, depinde de drumul pe care –l alegem şi de drumul pe care-l parcurgem. De aceea este atât de importantă a doua Practică RAM: ea constă din a extrage din ceea ce avem obiceiul să privim în fiecare zi, secretele pe care rutina ne împiedică să le vedem.”

Şi Petrus m-a învăţat EXERCIŢIUL VITEZEI.

„În oraşe, în mijlocul activităţilor noastre cotidiene, acest exerciţiu trebuie făcut în douăzeci de minute. Dar cum

suntem pe ciudatul drum al Sfântului Iacob, ne va lua o oră ca să ajungem până în sat.”

Frigul, pe care-l uitasem, se făcea din nou simţit, şi l-am privit pe Petrus cu un aer descurajat. Dar el nu mi-a dat atenţie: şi-a luat bagajul şi am început să parcurgem cele două sute de metri cu o încetineală exasperantă.

La început, n-aveam ochi decât pentru tavernă, o clădire veche cu două etaje cu un însemn din lemn agăţat deasupra porţii. Eram atât de aproape, că puteam citi data când fusese construit imobilul:1652. Înaintam, dar părea că nu ne schimbasem locul. Petrus punea un picior în faţa celuilalt cu o extremă încetineală, şi eu îl imitam. Mi-am scos ceasul din bagaj şi mi l-am pus la mână.

„O să fie şi mai rău, pentru că timpul nu curge mereu în acelaşi ritm. Noi suntem cei care determinăm ritmul timpului”.

Am început să-mi privesc neîntrerupt ceasul, şi am înţeles că avea dreptate. Cu cât mă uitam mai des la ceas, cu atât minutele treceau mai încet. M-am hotărât să-i urmez sfatul şi am pus ceasul în rucsac. Am încercat să fiu atent la peisaj, la câmpie, la pietrele pe care călcau pantofii mei, dar mă uitam într-una spre tavernă, şi eram convins că nu ne-am mişcat din loc. Mi-a venit ideea să-mi povestesc istorioare în gând, dar exerciţiul mă enerva într-atât, că nu reuşeam să mă concentrez. Până la urmă, nemairezistând, am scos din nou ceasul din bagaj: trecuseră doar unsprezece minute.

„Nu face din exerciţiul ăsta o tortură, el nu a fost gândit pentru aşa ceva, a spus Petrus. Încearcă să te bucuri de o viteză cu care nu eşti obişnuit. Făcând altfel gesturile obişnuite, permiţi unui om nou să crească în interiorul tău. În sfârşit, tu eşti cel care hotărăşte.”

Amabilitatea acestei ultime fraze m-a calmat puţin. Dacă eu eram cel care hotăra, era mai bine să încerc să profit de situaţie. Am respirat adânc şi am evitat să gândesc. Am deşteptat în mine o stare minunată, ca şi cum timpul ar fi

fost un obiect îndepărtat care nu mă interesa. Din ce în ce mai calm, am început să văd cu altfel de ochi ceea ce mă înconjura. Imaginaţia, rebelă cât timp fusesem tensionat, a început să funcţioneze în folosul meu. Priveam satul din faţa mea şi îi inventam o istorie: cum fusese construit, pelerinii care trecuseră pe aici, fericirea de a întâlni oameni şi de a găsi aici ospitalitate, după vântul rece al Pirineilor. La un moment dat, mi s-a părut că percep în interiorul satului o prezenţă puternică; misterioasă şi înţeleaptă. Imaginaţia a umplut câmpia de cavaleri şi bătălii. Le puteam distinge săbiile lucind în soare şi le puteam auzi strigătele de luptă. Satul nu mai era doar un loc unde să-mi încălzesc sufletul cu vin şi trupul sub o cuvertură; era o piatră de hotar a istoriei, opera unor oameni bravi care abandonaseră totul pentru a veni să locuiască în aceste locuri solitare. Lumea era aici, în jurul meu, şi am înţeles că-i dădusem foarte rar atenţie.

Când mi-am dat seama de asta, eram la uşa tavernei şi Petrus m-a invitat să intru.

„Eu dau vinul, a spus el. Şi ne vom culca devreme, mâine trebuie să-ţi prezint un mare mag.”

Am dormit un somn greu şi fără vise. În timp ce ziua începea să se răspândească pe singurele două străzi ale sătucului Roncevaux, Petrus a bătut la uşa camerei mele. Eram cazaţi la etajul al doilea al tavernei, care servea şi drept hotel.

Am comandat cafea neagră, pâine şi ulei de măsline, am mâncat, şi apoi am ieşit afară. O brumă deasă acoperea locul. Mi-am dat seama că Roncevaux nu era chiar un sat, cum crezusem la început; în epoca marilor pelerinaje pe Drum, era cea mai puternică mănăstire din regiune, legată direct de teritoriile care se întindeau până la frontiera cu Navara. Caracteristicile fuseseră conservate: cele câteva clădiri ale sale făceau parte dintr-un colegiu de călugări. Singura construcţie laică era taverna la care trăsesem.

Am mers prin ceaţă şi am ajuns la mănăstirea colegiului. Îmbrăcaţi cu veşminte sacerdotale albe, mai mulţi preoţi se rugau în cadrul primei slujbe a dimineţii. Nu înţelegeam nimic, pentru că slujba era ţinută în bască. Petrus s-a aşezat pe o bancă din spate şi mi-a cerut să rămân lângă el.

Biserica era imensă şi conţinea obiecte de artă de o valoare inestimabilă. Petrus mi-a explicat în şoaptă că fusese construită graţie donaţiilor regilor şi reginelor Portugaliei, Spaniei, Franţei şi Germaniei, într-un loc care fusese indicat în prealabil de împăratul Carol cel Mare. În altar, Fecioara din Roncevaux, din argint masiv şi cu chipul din lemn preţios, ţinea în mână un buchet de flori din pietre preţioase. Parfumul de tămâie, construcţia gotică, preoţii în alb şi cântările lor m-au făcut să intru într-o stare apropiată de transa pe care o experimentasem în timpul ritualurilor Tradiţiei.

„Şi magul?” l-am întrebat pe Petrus, amintindu-mi ce-mi spusese în ajun.

Mi-a indicat cu un semn un preot de vârstă medie, slab şi cu ochelari, aşezat alături de alţi călugări pe una dintre băncile lungi care erau aşezate în jurul altarului. Un mag care era în acelaşi timp şi preot! Mi-am dorit ca slujba să se termine repede, dar, cum îmi spusese Petrus în ajun, noi suntem aceia care determinăm ritmul timpului: neliniştea mea a făcut ca ceremonia religioasă să dureze mai mult de o oră.

O dată slujba încheiată, Petrus m-a lăsat singur pe bancă şi s-a retras folosind aceeaşi uşă pe care ieşiseră preoţii. Am rămas contemplând biserica, gândindu-mă că ar trebui să spun o rugăciune, dar nu reuşeam să mă concentrez la nimic. Imaginile mi se păreau îndepărtate, prizoniere ale unui trecut care nu se mai întorcea, după cum nu avea să mai revină niciodată epoca de aur a drumului Sfântului Iacob.

Petrus a apărut în uşă, şi, fără o vorbă, mi-a făcut semn să-l urmez.

Am ajuns într-o grădină interioară a mănăstirii, înconjurată de chilii. În mijloc, pe ghizdurile fântânii, preotul cu ochelari ne aştepta.

„Padre Jordi, iată un pelerin”, a spus Petrus, prezentându-mă.

Preotul mi-a întins mâna şi eu l-am salutat. Am tăcut. Aşteptam să se întâmple ceva, dar nu auzeam decât cântecul cocoşilor în depărtare, şi ţipătul pescăruşilor în căutarea prăzii lor cotidiene. Preotul mă privea, impasibil – o privire apropiată de cea a doamnei Savin după ce pronunţasem Cuvântul din vechime.

În sfârşit, după o tăcere lungă şi apăsătoare, padre Jordi a vorbit.

„Se pare că aţi urcat prea devreme treptele Tradiţiei, dragul meu.”

Am răspuns că am treizeci şi opt de ani şi că reuşisem la toate ordaliile.7 „În afară de una, ultima şi cea mai importantă, a continuat el, continuând să mă fixeze cu o privire inexpresivă. Şi fără ea, tot ce aţi învăţat nu mai are nici o valoare.

— De aceea fac drumul Sfântului Iacob.

— Asta nu reprezintă o garanţie. Veniţi cu mine.”

Petrus a rămas în grădină, iar eu l-am urmat pe Padre Jordi. Am traversat printre chilii, am trecut prin locul unde era îngropat un rege, Sancho cel Puternic, şi ne-am oprit într-o mică capelă, mai retrasă faţă de clădirile principale ce alcătuiesc mănăstirea din Roncevaux.

În interior nu era aproape nimic, doar o masă, o carte şi o sabie. Dar nu era a mea.

Padre Jordi s-a dus şi s-a aşezat dincolo de masă, lăsându-mă în picioare. Apoi a luat câteva plante şi le-a dat foc, parfumând aerul. Situaţia îmi reamintea tot mai mult de întâlnirea cu doamna Savin.

„Mai întâi, am să te avertizez de ceva, m-a anunţat Padre Jordi. Rota jacobea (drumul Sfântului Iacob) nu este decât

unul dintre cele patru drumuri. E drumul de pică. Poate să vă aducă putere, dar asta nu e destul.

— Care sunt celelalte trei?

— Cunoaşteţi cel puţin două dintre ele: drumul Ierusalimului, care e drumul de inimă, sau al Graal-ului, şi care vă va aduce capacitatea de a face miracole; şi drumul Romei, drumul de treflă, care vă va permite să comunicaţi cu celelalte lumi.

— Nu lipseşte decât drumul de caro, pentru a completa cele patru culori de la cărţi", am spus glumind.

Padre Jordi a râs.

„Exact. E drumul secret pe care, dacă-l veţi parcurge într-o zi, n-aţi putea povesti nimănui. Pentru moment, să lăsăm asta deoparte. Unde vă sunt cochiliile?"

Mi-am deschis rucsacul şi am scos de acolo cochiliile şi imaginea Sfintei Fecioare din Aparecida. Le-a pus pe masă. A întins mâinile deasupra lor şi s-a concentrat. Mi-a cerut şi mie să fac la fel. Parfumul din aer se accentua. Şi preotul, şi eu aveam ochii deschişi, şi, deodată, am constatat că se repeta fenomenul pe care-l văzusem la Itatiaia: cochiliile străluceau, dând o lumină care nu luminează. Strălucirea a devenit tot mai intensă, şi am auzit o voce misterioasă care ieşea din gâtul lui Padre Jordi spunând: „Oriunde s-ar afla comoara sa, acolo se va găsi şi inima ta."

Era o frază din Biblie. Vocea a continuat: „Şi oriunde s-ar găsi inima ta, acolo se va afla şi leagănul celei de-a doua veniri a lui Christos; ca şi aceste cochilii, un pelerin pe calea Sfântului Iacob nu e decât un înveliş. Dacă învelişul, care făcut din viaţă, se sparge, apare Viaţa, care e făcută din Agapé."

Şi-a retras mâinile şi cochiliile au încetat să mai strălucească. Apoi mi-a scris numele în cartea care se găsea pe masă. Pe tot drumul Sfântului Iacob, n-am văzut decât trei cărţi în care mi-a fost înscris numele: cea de la doamna Savin, cea a lui Padre Jordi, şi cartea Puterii, în care, mai târziu, aveam să-mi scriu eu însumi numele.

„Gata. Puteţi pleca, cu binecuvântarea Sfintei Fecioare din Roncevaux şi a Sfântului Iacob al sabiei.” „Drumul Sfântului Iacob e marcat cu puncte galbene, răspândite prin toată Spania”, mi-a explicat preotul, în timp ce ne întorceam spre locul unde rămăsese Petrus. Dacă, la un anumit moment dat, vă rătăciţi, căutaţi aceste semne pe copaci, pe pietre, pe tablele semnalizatoare, şi veţi fi în măsură să găsiţi un loc sigur.

Am un ghid bun.

Încercaţi să vă bazaţi mai ales pe voi înşivă. Asta ca să nu mergeţi înainte şi înapoi timp de şase zile prin creierii Pirineilor.”

Deci preotul ştia povestea.

L-am regăsit pe Petrus şi ne-am luat rămas bun. Am plecat din Roncevaux dimineaţa, şi ceaţa dispăruse deja cu totul. Un drum drept şi plat se întindea înaintea noastră şi am început să caut semnele galbene de care îmi vorbise Padre Jordi. Rucsacul meu era puţin mai greu, căci cumpărasem o sticlă de vin de la tavernă, deşi Petrus îmi spusese că nu e nevoie. Plecând din Roncevaux, aveam să traversăm sute de sate şi să dormim foarte puţin sub cerul liber.

„Petrus, Padre Jordi a vorbit de a doua venire a lui Iisus Christos ca despre ceva care s-ar fi întâmplat.

Şi care se întâmplă mereu. Acesta e secretul sabiei tale.

În plus, ai spus că voi cunoaşte un mag şi am cunoscut un preot. Ce are asta de-a face cu Biserica catolică?”

Petrus a pronunţat un singur cuvânt: „Totul.”

CRUZIMEA

„Aici, exact în acest loc, a fost ucisă Iubirea”, a spus bătrânul ţăran, arătând spre o mică capelă săpată în stâncă.

Mersesem cinci zile fără oprire, oprindu-ne doar ca să mâncăm şi să dormim. Petrus rămânea la fel de discret în privinţa vieţii sale private, dar era grozav de interesat de Brazilia şi de munca mea. Spunea că-i place foarte mult ţara mea, pentru că imaginea pe care o cunoştea cel mai

bine era imaginea lui Iisus Mântuitorul din Corcovado, cu braţele deschise, şi nu răstignit pe cruce. Voia să ştie totul, şi la fiecare pas mă întreba dacă femeile erau la fel de drăguţe ca cele de aici. În timpul zilei, căldura era aproape insuportabilă, şi, în toate barurile şi satele în care ajungeam, oamenii se plângeau de secetă. Ne opream din mers între două şi patru după-amiaza – când soarele era cel mai fierbinte – şi am adoptat obiceiul spaniol al siestei.

În acea după-masă, în timp ce ne odihneam în mijlocul unei livezi de măslini, un bătrân ţăran a venit spre noi să ne ofere puţin vin. În ciuda caniculei, vinul făcea parte de secole dintre obiceiurile locuitorilor acelui colţ de lume.

„De ce Iubirea a fost ucisă aici?” am întrebat eu, văzând că bătrânul avea poftă să înfiripeze o conversaţie.

— Cu secole în urmă, o prinţesă care făcea drumul Sfântului Iacob, Félicie de Aquitania, s-a hotărât să renunţe la tot şi să se stabilească aici la întoarcerea de la Compostella. Era Iubirea întruchipată, pentru că şi-a împărţit lucrurile cu săracii din locurile noastre, şi pentru că i-a îngrijit pe cei bolnavi.”

Petrus îşi aprinsese una dintre ţigările lui oribile pe care le răsucea chiar el, dar, în ciuda aerului său indiferent, am înţeles că era atent la istorisirea bătrânului.

„Atunci, fratele ei, ducele Guillermo, a primit de la tatăl lor ordinul să o aducă acasă. Félicie a refuzat. În disperare, ducele a înjunghiat-o în micuţa capelă pe care o vedeţi aici, pe care ea o construise cu propriile ei mâini pentru a-i îngriji pe săraci şi pentru a-l lăuda pe Dumnezeu.

„Când şi-a venit în fire şi a înţeles ce-a făcut, ducele s-a dus la Roma să ceară iertare de la Papa. Drept canon, acesta l-a obligat să facă pelerinajul până la Compostella. Atunci s-a produs un eveniment ciudat: la întoarcere, ajungând aici, el a avut acelaşi impuls şi s-a stabilit în micuţa capelă pe care sora lui o construise pentru a-i îngriji pe săraci, până în ultimele zile ale lungii sale vieţi.

— Este legea compensaţiei”, a remarcat Petrus râzând.

Ţăranul n-a priceput comentariul, dar eu ştiam cu exactitate ce voia să spună Petrus. În timp ce mergeam, am avut discuţii teologice prelungi despre relaţia dintre Dumnezeu şi oameni. Afirmasem că şi în cadrul Tradiţiei există o relaţie cu Dumnezeu, dar pe o cale complet diferită de cea pe care o urmam pe drumul Sfântului Iacob – cu preoţi magi, ţigani deveniţi demoni, şi sfinţi care fac miracole. Toate acestea îmi păreau teribil de arhaice, prea legate de creştinism, şi lipsite de fascinaţia şi de extazul pe care ritualurile Tradiţiei erau capabile să le provoace în mine. Petrus spunea mereu că drumul Sfântului Iacob este un drum pe care poate trece oricine, şi că numai un drum de genul acesta poate duce până la Dumnezeu.

„Tu crezi că Dumnezeu există, şi eu cred la fel. Atunci, pentru noi, Dumnezeu există. Dar dacă cineva nu crede în El, El nu încetează să existe din cauza asta. Şi asta nu înseamnă că persoana care nu crede în El ar greşi.

— Deci Dumnezeu e limitat după dorinţa şi puterea omului?

Aveam un prieten care era beat tot timpul, dar care în fiecare seară spunea de trei ori Ave Maria, pentru că mama lui îl obişnuise aşa din copilărie. Chiar şi când se întorcea acasă beat mort, chiar fără să creadă în Dumnezeu, prietenul meu rostea întotdeauna trei de Ave Maria. După moartea lui, în timpul unui ritual al Tradiţiei, am întrebat spiritul celor plecaţi dintre noi unde se află acest prieten al meu. Spiritul mi-a spus că îi merge foarte bine şi că era înconjurat de lumină. Fără să fi avut credinţă în timpul vieţii sale, efortul său, care consta doar din trei rugăciuni spuse din obligaţie şi automat, îl mântuiseră.

„Dumnezeu îşi manifesta prezenţa în caverne şi prin tunetul strămoşilor noştri; după ce omul a descoperit că era vorba de fenomene naturale, acesta a început să se adăpostească în anumite animale şi păduri sacre. A fost o epocă în care el nu exista decât în catacombele marilor

oraşe ale antichităţii. Dar în tot acest timp, El n-a încetat să inunde inima omului sub forma Iubirii.

În zilele noastre, Dumnezeu nu mai este decât un concept, aproape demonstrat ştiinţific. Dar în acest stadiu, Istoria face o cotitură, şi totul reîncepe. Este legea compensaţiei. Când Padre Jordi a citat fraza lui Christos care spune „oriunde s-ar găsi comoara ta, acolo se va afla inima ta", se referea tocmai la asta. Oricând vei dori să vezi chipul lui Dumnezeu, îl vei vedea. Şi chiar dacă nu vrei să-l vezi, n-are nici cea mai mică importanţă, din moment ce efortul tău este unul bun. Atunci când Félicie de Aquitania a construit capela şi a început să-i ajute pe săraci, l-a uitat pe Dumnezeu cel de la Vatican, şi L-a manifestat în modul cel mai primitiv şi cel mai înţelept: Iubirea. În privinţa asta, ţăranul avea deplină dreptate să spună că Iubirea a fost ucisă."

Ţăranul, nefiind în stare să ne urmărească discuţia, nu era prea în largul său.

„Legea compensaţiei a funcţionat când fratele său a fost făcut să continue opera pe care o întrerupsese. Totul este permis, în afară de întreruperea unei manifestări a iubirii. Când se petrece aşa ceva, cel care a încercat să distrugă, e obligat să reconstruiască."

Le-am explicat că, în ţara mea, legea compensaţiei înseamnă că diformităţile şi bolile oamenilor sunt pedepse pentru greşelile comise în timpul încarnărilor precedente.

„Stupid! Mi-a replicat Petrus. Dumnezeu nu e răzbunare, Dumnezeu e dragoste. Singura sa pedeapsă constă în a-l obliga pe acela care a întrerupt o manifestare a iubirii să o continue."

Ţăranul s-a scuzat, spunând că târziu şi că trebuie să se întoarcă la lucru. Petrus a găsit că e un pretext potrivit pentru a ne relua drumul.

„Iată cine încheie discuţia, a spus el în timp ce traversam livada de măslini. Dumnezeu e în tot ce ne înconjoară, El trebuie presimţit, trăit, şi încerc să transform asta într-o

problemă de logică, pentru ca tu să înţelegi. Continuă se exersezi mersul încet, şi vei deveni tot mai mult conştient de prezenţa sa.

Două zile mai târziu, a trebuit să urcăm un munte care se numeşte Înaltul Iertării. Ascensiunea a durat mai multe ore, şi, când am ajuns în vârf, am asistat la o scenă care m-a şocat: un grup de turişti, cu radioul din maşină dat la maximum, făcea plajă şi bea bere. Apucaseră pe un drum ocolit care ducea până în vârf.

„Asta e situaţia. Credeai că vei întâlni aici pe vreunul dintre oştenii Cidului, pândind în aşteptarea următorului atac al maorilor?

În timp ce coboram, am făcut pentru ultima oară exerciţiul Vitezei. Ne găseam din nou în faţa unei câmpii imense, mărginită de coline albăstrii, şi acoperită de o vegetaţie rasă, arsă de secetă. Aproape că nu existau copaci, doar un teren pietros şi câţiva mărăcini. La sfârşitul exerciţiului, Petrus mi-a pus întrebări despre munca mea, şi mi-am dat seama, atunci, că nu mă mai gândeam de mult la el. Îngrijorarea pentru afacerile mele şi pentru lucrurile pe care renunţasem să le fac dispăruse practic. Nu mi-am reamintit de ele decât în acea seară, fără să le dau prea multă importanţă. Eram mulţumit că mă aflam pe drumul Sfântului Iacob.

„O vei depăşi în curând pe Félicie de Aquitania”, a glumit Petrus după ce i-am împărtăşit aceste sentimente. Apoi s-a oprit şi mi-a cerut să-mi pun jos rucsacul.

„Priveşte în jurul tău şi fixează-ţi privirea într-un punct oarecare.”

Am ales crucea unei biserici pe care o zăream în depărtare.

„Păstrează-ţi privirea fixată asupra acestui punct, şi încearcă să te concentrezi la ceea ce-ţi voi spune. Chiar dacă simţi că ceva se transformă, nu te lăsa distrat. Fă aşa cum îţi spun.”

Eram în picioare, destins, cu privirea fixată pe clopotniţă, în vreme ce Petrus se plasă în spatele meu, şi mă apăsa cu unul dintre degete la baza cefei.

„Drumul pe care tocmai îl parcurgi este drumul puterii, şi se vor preda numai exerciţiile puterii. Călătoria care, la început, era un chin, pentru că nu-ţi doreai decât să ajungi, începe să se transforme în plăcere, plăcerea căutării şi a aventurii. Astfel, îţi hrăneşti visele, care sunt esenţiale.

„Omul nu ar putea niciodată să înceteze să viseze. Visul este hrana sufletului, tot aşa cum alimentele sunt hrana corpului. Foarte des, în cursul existenţei noastre, ne vedem visele înşelate şi dorinţele amăgite, dar trebuie să continuăm să visăm, pentru că altfel, sufletul nostru moare şi Agape nu mai poate pătrunde în el. Pe câmpia care se întinde în faţa ochilor tăi a curs sânge, şi aici s-au dat bătăliile cele mai crude ale Recuceririi. Cine avea dreptate sau era deţinătorul adevărului, asta nu prea are importanţă: important este de ştiut că, de ambele părţi, se ducea Lupta cea Bună.

„Lupta cea Bună este cea care se porneşte din pricină că inima noastră o cere. În epocile eroice, în timpul cavalerilor rătăcitori, era uşor, erau pământuri de cucerit şi o grămadă de lucruri de făcut. Astăzi, lumea s-a schimbat mult, şi Lupta cea Bună s-a mutat de pe câmpurile de bătălie în interiorul nostru.

„Lupta cea Bună este cea în care ne angajăm în numele viselor noastre. Când ele explodează în noi cu toată vigoarea lor – în tinereţe – suntem foarte curajoşi, dar n-am învăţat încă să luptăm. După ce, după multe eforturi, sfârşind prin a învăţa, nu mai avem acelaşi curaj pentru a lupta. Atunci, ne întoarcem împotriva noastră înşine şi, în cele din urmă, devenim cel mai mare duşman al nostru. Ne spunem că visele noastre sunt infantile, greu de realizat, sau fructul necunoaşterii realităţii vieţii. Ne ucidem visele pentru că ne este frică să ducem Lupta cea Bună.”

Presiunea degetului lui Petrus pe ceafa mea a devenit şi mai intensă. Mi s-a părut că văd clopotniţa transformându-se – conturul crucii semăna cu cea a unui om înaripat. Un înger. Am clipit din ochi şi crucea a redevenit ceea ce era.

„Primul simptom al faptului că ne ucidem visele este lipsa timpului, a continuat Petrus. Oamenii cei mai ocupaţi pe care i-am cunoscut în cursul vieţii mele aveau întotdeauna timp pentru toate. Cei care nu făceau nimic erau întotdeauna obosiţi, nu-şi dădeau seama cât de puţin lucru făcea, şi se plângeau constant că ziua era prea scurtă. În realitate, le era frică să poarte Lupta cea Bună.

„Al doilea simptom al morţii viselor noastre îl constituie certitudinile noastre. Din cauză că nu vrem să privim viaţa ca pe o mare aventură de trăit, începem să ne credem înţelepţi, drepţi şi corecţi în puţinul pe care-l aşteptăm de la existenţă. Privim dincolo de zidurile vieţii noastre cotidiene şi descoperim zgomotul lancelor ce se rup, mirosul sudorii şi prafului, marile căderi şi privirile însetate de cucerire ale războinicilor. Dar nu concepem niciodată bucuria, bucuria imensă din sufletul celui ce luptă, pentru că, pentru el, nici victoria, nici deruta n-au nici o importanţă, singurul lucru care contează e să ducă Lupta cea Bună.

„În fine, al treilea simptom al morţii viselor noastre e pacea. Viaţa devine o după-amiază de duminică, nu ne cere lucruri măreţe şi nu cere mai mult decât vrem noi să-i dăm. Credem atunci că suntem maturi, că lăsăm deoparte fanteziile din copilărie, şi că vom atinge realizarea personală şi profesională. Suntem surprinşi atunci când o persoană de vârsta noastră spune că-i place încă un lucru sau altul din viaţa sa. Dar în realitate, în forul nostru interior, noi ştim ce s-a întâmplat: am renunţat să mai luptăm pentru visele noastre, să ducem Lupta cea Bună.”

Clopotniţa bisericii se transforma în fiecare clipă şi în locul ei părea că apare un înger cu aripile desfăcute. Chiar dacă clipeam, imaginea rămânea neschimbată. Mi-a venit să-i

vorbesc despre asta lui Petrus, dar am simţit că nu terminase încă.

„Pe măsură ce renunţăm la visele noastre şi găsim pacea, a reluat el după o clipă, cunoaştem o scurtă perioadă de linişte. Dar visele moarte încep să putrezească în noi şi să ne infesteze toată atmosfera. Devenim cruzi faţă de cei ce ne înconjoară, şi în final întoarcem această cruzime asupra noastră înşine. Apar suferinţele şi psihozele. Ceea ce voiam să evităm în luptă – decepţia şi eşecul – devin singura moştenire de pe urma laşităţii noastre. Şi într-o bună zi, visele moarte şi putrezite fac aerul de nerespirat şi ne vom dori moartea, moartea care ne eliberează de certitudinile noastre, de ocupaţiile noastre, şi de acea cumplită pace a după-amiezelor de duminică."

Eram sigur acum că vedeam cu adevărat un înger şi nu mai reuşeam să-i urmăresc cuvintele lui Petrus. Trebuie că a ghicit asta, căci şi-a luat degetul de pe ceafa mea şi a tăcut. Imaginea îngerului a mai persistat o clipă, apoi a dispărut. În locul ei, a apărut din nou clopotniţa bisericii.

Am rămas tăcuţi vreme de câteva minute. Petrus şi-a răsucit o ţigară şi a început să fumeze. Eu mi-am scos din rucsac sticla de vin şi am băut un gât. Vinul era cald, dar îşi păstrase savoarea.

„Ce-ai văzut?" m-a întrebat el.

I-am povestit despre înger. I-am spus că la început, când clipeam, imaginea dispărea.

„Şi tu trebuie să înveţi să duci Lupta cea Bună. Ai învăţat să accepţi aventurile şi provocările vieţii, dar continui să vrei să negi extraordinarul."

Petrus a scos din bagajul său un obiect şi mi l-a întins. Era un ac de aur.

„E un dar de la bunicul meu. În cadrul ordinului RAM, toţi înaintaşii aveau un obiect de felul ăsta. I se spune „Punctul cruzimii". Atunci când ai văzut îngerul apărând pe turla bisericii, ai vrut să-l negi. Pentru că nu era unul din lucrurile cu care tu erai obişnuit. În viziunea ta despre

lume, bisericile sunt biserici, şi viziunile nu se pot produce decât în extazul provocat de ritualurile Tradiţiei.

Am răspuns că viziunea mea era desigur efectul produs de presiunea pe care el o exercita asupra cefei mele.

„E adevărat, dar asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Cert este că ai refuzat viziunea. Félicie de Aquitania trebuie să fi avut o viziune asemănătoare, şi ea şi-a pus toată viaţa în joc pentru ceea ce văzuse: rezultatul a fost că şi-a transformat munca în iubire. Acelaşi lucru trebuie că s-a petrecut şi cu fratele ei. Acelaşi lucru li se întâmplă tuturor, în fiecare zi: vedem întotdeauna care e cel mai bun drum de urmat, dar nu o apucăm decât pe drumul cu care suntem obişnuiţi."

Petrus a pornit la drum şi eu l-am urmat. Razele soarelui făceau să strălucească acul din mâna mea.

„Singura modalitate de a ne salva visele este să fim generoşi cu noi înşine. Trebuie să tratăm riguros orice tentativă de autopedepsire, oricât de subtilă ar fi ea. Pentru a şti când devenim cruzi faţă de noi înşine, trebuie să transformăm în durere fizică cea mai mică apariţie a unei dureri spirituale, cum sunt vinovăţia, remuşcările, nehotărârea, laşitatea. Făcând dintr-o durere spirituală o durere fizică, vom şti cât rău ne poate face."

Şi Petrus m-a învăţat EXERCIŢIUL CRUZIMII.

„Pe vremuri se folosea un ac de aur. A spus el. În zilele noastre, lucrurile s-au schimbat, aşa cum se schimbă şi peisajele de pe drumul Sfântului Iacob."

Petrus avea dreptate. Văzută de jos, câmpia semăna cu o succesiune de movile.

„Gândeşte-te la ceva ce ai făcut crud astăzi împotriva ta însuţi, şi fă exerciţiul."

Nu reuşeam să-mi amintesc de nimic.

„Întotdeauna e aşa. Nu reuşim să fim generoşi cu noi înşine decât în rarele momente în care avem nevoie de severitate."

Deodată, mi-a revenit în minte că mă simţisem idiot că urcasem Înaltul Iertării cu atâta greutate, în vreme ce

turiştii aceia găsiseră drumul cel mai uşor. Ştiam că nu era adevărat şi că era crud faţă de mine însumi; turiştii căutau soarele, eu eram în căutarea sabiei mele. Nu eram un idiot, dar mă simţeam ca şi cum aş fi fost. Mi-am înfipt cu putere unghia arătătorului la rădăcina unghiei degetului mare. Am simţit o durere intensă, şi, în vreme ce mă concentram asupra durerii, senzaţia că eram un idiot a dispărut.

I-am comentat asta lui Petrus, şi el a râs fără să spună nimic.

În acea seară, am tras la un hotel primitor din satul a cărui biserică o zărisem de departe. După cină, am hotărât să mergem într-o mică plimbare bună pentru digestie.

„Dintre toate formele pe care le-a găsit omul pentru a-şi face rău sie însuşi, Iubirea este forma cea mai rea. Suferim mereu pentru cineva care nu ne iubeşte, pentru cineva care ne-a părăsit, pentru cineva care nu vrea să ne părăsească. Dacă suntem celibatari, suferim pentru că nu ne iubeşte nimeni; dacă suntem căsătoriţi, transformăm căsătoria într-o sclavie. E într-adevăr îngrozitor”, a adăugat el, cu un aer contrariat.

Ajunsesem în faţa unei mici pieţe unde se înălţa biserica pe care o văzusem. Am încercat să întrevăd îngerul, dar n-am reuşit.

Petrus observa crucea de sus. Am presupus că el distinge îngerul, dar nu era aşa: a început să-mi vorbească imediat.

„Când Fiul Tatălui a coborât pe pământ, a adus iubirea. Dar de vreme ce omenirea nu poate înţelege iubirea decât ca suferinţă şi sacrificiu, au sfârşit prin a-l răstigni. Fără asta, nimeni n-ar fi crezut în iubirea sa, pentru că toţi oamenii erau obişnuiţi să sufere în fiecare zi din cauza propriilor pasiuni.”

Ne-am aşezat pe un mic zid şi am continuat să privim biserica. Încă o dată Petrus a rupt tăcerea.

„Ştii ce înseamnă Barabbas, Paulo? Bar înseamnă fiu, iar Abba, tată.”

Privea fix crucea de pe turlă. Ochii îi străluceau şi am simţit că era posedat de ceva, poate de iubirea despre care vorbea atâta, dar pe care eu nu reuşeam s-o înţeleg bine.

„Cât sunt de înţelepte planurile gloriei divine! A exclamat el făcând să rezoneze ecoul vocii sale în piaţa pustie. Când Pilat i-a cerut poporului să aleagă, nu i-a lăsat în realitate nici o alternativă. Le-a arătat un om torturat, zdrobit, şi un altul cu capul sus, Barabbas, revoluţionarul. Dumnezeu ştia că-l vor trimite pe cel mai slab la moarte pentru a-şi dovedi iubirea".

Şi a conchis: „Şi cu toate acestea, oricare ar fi fost alegerea, Fiul Tatălui ar fi fost în cele din urmă răstignit."

MESAGERUL

„Aici se întâlnesc toate drumurile Sfântului Iacob."

Am ajuns dimineaţa devreme la Puente La Reina. Fraza aceasta era scrisă pe piedestalul unei statui – care reprezenta un pelerin în costum medieval cu o pălărie tricorn, capă, cochilii, clopotul şi tigva în mână – şi reamintea epopeea unei călătorii aproape uitate, pe care eu şi Petrus tocmai o retrăiam.

Petrecusem noaptea precedentă într-una din numeroasele mănăstiri care se găsesc de-a lungul drumului. Când ne-a primit, călugărul de la poartă ne-a avertizat că nu aveam voie să schimbăm nici o vorbă în incinta mănăstirii. Un călugăr tânăr ne-a dus pe fiecare în chilia sa, echipată cu strictul necesar: un pat tare, aşternuturi uzate, dar curate, o cană cu apă şi un lighean pentru spălat. Nu exista nici robinet, nici apă caldă, iar orarul meselor era afişat pe spatele uşii.

La ora indicată, am coborât în sala de mese. Călugării, care făcuseră legământ de tăcere, nu comunicau decât prin priviri, şi am avut impresia că ochii lor erau mai strălucitori decât cei ai oamenilor obişnuiţi. Masa a fost servită curând,

pe mese lungi, la care venisem să ne aşezăm împreună cu călugării în veşmânt de pănură. De la locul său, Petrus mi-a făcut semn, şi am înţeles perfect ce voia să-mi spună: murea de poftă să-şi aprindă o ţigară, dar se părea că avea să-şi petreacă întreaga noapte fără să-şi satisfacă dorinţa. Mi se întâmpla şi mie acelaşi lucru, şi mi-am înfipt o unghie la rădăcina unghiei degetului mare, deja aproape însângerat. Momentul era prea frumos pentru a comite chiar şi cea mai mică cruzime faţă de mine însumi.

Cina era compusă din supă de legume, pâine, peşte şi vin. Toţi se rugau şi noi le îngânam rugăciunea. În timp ce mâncam, un călugăr a rostit cu voce monotonă extrase dintr-o epistolă de-a lui Pavel.

„Dumnezeu a ales nebuniile lumii pentru a-i face pe înţelepţi să se ruşineze şi a ales slăbiciunile lumii pentru a-i umili pe cei puternici, spunea călugărul cu vocea sa fină şi lipsită de inflexiuni. Suntem nebuni din cauza lui Christos. Până acum, am fost consideraţi ca scursoarea pământului, zgura zgurelor. Cu toate acestea, împărăţia lui Dumnezeu nu e făcută din vorbe, ci din putere”.

Mustrările lui Pavel către Corinteni au răsunat în tot timpul cinei în sala de mese cu zidurile goale.

A doua zi, am intrat în Puente La Reina discutând scurta noastră trecere pe la călugări de cu o seară înainte. I-am mărturisit lui Petrus că am fumat pe ascuns în cameră, mort de frică să nu simtă cineva mirosul de tutun. A râs, şi am înţeles că trebuie că şi el făcuse la fel „Sfântul Ioan Botezătorul s-a retras în pustie, dar Iisus s-a alăturat pescarilor şi n-a încetat să călătorească. Prefer acesta.”

Într-adevăr, în afara perioadei petrecute în deşert, Christos şi-a petrecut restul vieţii printre oameni.

„Tocmai, primul său miracol nu a constat în salvarea unui suflet, sau în vindecarea unui bolnav, sau în alungarea unui demon, ci în transformarea apei într-un vin nemaipomenit în timpul unei nunţi, pentru că stăpânului casei nu-i mai rămăsese nimic de băut.”

Spunând aceste cuvinte, a rămas deodată nemişcat. Mişcarea sa a fost atât de bruscă, încât m-am oprit şi eu, neliniştit. Ne găseam în faţa podului care dă numele orăşelului. Dar Petrus nu se uita la drumul pe care trebuia s-o luăm. Ochii lui erau fixaţi pe doi puştani care se jucau cu o minge de cauciuc pe malul râului. Trebuie că aveau între opt şi zece ani şi nu păreau să ne fi remarcat prezenţa. În loc să traverseze podul, Petrus a coborât taluzul malului şi s-a îndreptat spre cei doi puştani. Ca întotdeauna, l-am urmat fără să pun vreo întrebare.

Puştii continuau să ne ignore prezenţa. Petrus s-a aşezat şi le-a urmărit jocul, până când mingea a căzut în apropierea lui. Cu un gest vioi, a apucat-o şi a aruncat-o spre mine. Am prins-o din zbor şi am aşteptat continuarea.

Băiatul care părea mai mare dintre cei doi s-a apropiat. Primul meu impuls a fost acela de a-i înapoia mingea, dar comportamentul lui Petrus fusese atât de extravagant că am încercat să înţeleg ce se întâmpla.

„Daţi-mi mingea, domnule” a zis puştiul.

I-am privit figura micuţă care se afla la doi metri de mine. Am simţit ceva familiar la băiat, o impresie pe care o trăisem deja când îl întâlnisem pe ţigan.

Puştiul a revenit la atac de mai multe ori, şi, văzând că eu nu răspundeam, s-a aplecat şi a cules o piatră.

„Daţi-mi mingea sau vă trag una cu piatra asta”, a insistat el. Petrus şi celălalt puşti mă observau în tăcere. Agresivitatea puştiului m-a iritat.

„Aruncă piatra aia, am replicat eu. Dacă mă loveşte, te prind şi-ţi arăt eu ţie.”

Am simţit că Petrus răsufla uşurat. Ceva începea să vrea să răsară din profunzimile spiritului meu. Aveam senzaţia clară că mai trăisem o dată această scenă.

Îl înfricoşasem pe puşti. A aruncat piatra jos şi a încercat altă tactică: „Aici, în Puente La Reina se află o cutie cu moaşte care a aparţinut unui pelerin foarte bogat. După cochilie şi rucsacul dumneavoastră văd că sunteţi tot

pelerini. Dacă-mi înapoiaţi mingea, vă dau cutia cu moaşte. E ascunsă în nisip, pe malul râului.

Eu vreau mingea”, am răspuns eu fără prea multă convingere. De fapt, îmi doream cutia cu moaşte. Puştiul părea să spună adevărul. Dar poate că lui Petrus îi trebuia mingea, pentru un motiv sau altul, şi nu-l puteam dezamăgi; era ghidul meu.

„Domnule, dumneavoastră nu vă trebuie mingea asta, a spus puştiul, gata să plângă. Sunteţi puternic, călătoriţi şi cunoaşteţi lumea. Eu nu cunosc decât malurile râului ăstuia şi singura mea jucărie e mingea asta. Daţi-mi-o înapoi, vă rog.”

Cuvintele copilului mi-au mers drept la inimă. Dar atmosfera ciudat familiară, senzaţia că mai citisem sau mai trăisem această situaţie m-au făcut să mai rezist încă o dată.

„Nu. Am nevoie de mingea asta. Am să-ţi dau bani să-ţi cumperi alta, mai frumoasă, dar asta e a mea.”

Când am spus asta, timpul păru să se oprească. Peisajul din jurul meu s-a transformat, fără ca Petrus să-mi preseze baza cefei cu degetul: timp de o fracţiune de secundă, ai fi spus că eram transportaţi într-un lung şi înspăimântător deşert de cenuşă. Nu se aflau acolo nici Petrus, nici celălalt copil, doar eu şi puştiul, faţă în faţă. Era mult mai bătrân, avea trăsături simpatice şi prietenoase, dar în ochii lui strălucea ceva care îmi provoca teamă.

Viziunea n-a durat mai mult de o secundă. Revenisem deja la Puente La Reina, locul în care numeroasele drumuri ale Sfântului Iacob, care pornesc din diferite puncte ale Europei, converg şi se unesc într-unul singur. În faţa mea, un puşti îşi cerea mingea, şi avea o privire dulce şi tristă.

Petrus s-a apropiat: mi-a luat mingea din mâini şi i-a înapoiat-o copilului.

„Unde se află ascunsă cutia cu moaşte? L-a întrebat Petrus pe puşti.

— Ce moaşte? a replicat acesta în timp ce-şi lua de mână prietenul şi alerga să se arunce în apă.

Am urcat taluzul înapoi şi am traversat în fine podul. Am început să pun întrebări referitoare la ceea ce se întâmplase, am vorbit de viziunea deşertului, dar Petrus a schimbat subiectul şi a spus că vom vorbi despre asta după ce ne vom fi îndepărtat puţin de locul acesta.

O jumătate de oră mai târziu, ajunsesem la un tronson al drumului pe care se mai exista încă vechiului pavaj al drumului roman. Aici se găsea un alt pod, în ruină, şi ne-am oprit să mâncăm micul dejun pe care ni-l dăduseră călugării: pâine de secară, iaurt şi brânză de capră.

„De ce îţi trebuia mingea puştiului?” m-a întrebat Petrus.

Am răspuns că nu voiam mingea. Că am acţionat astfel pentru că el, Petrus, se comportase într-un mod ciudat. Ca şi cum mingea ar fi avut multă importanţă în ochii lui.

„Într-adevăr, avea. Am făcut aşa ca să ai un contact victorios cu demonul tău personal.”

Demonul meu personal. Nu mai auzisem o asemenea absurditate în toată această călătorie. Petrecusem şase zile mergând şi întorcându-mă în mijlocul Pirineilor, făcusem cunoştinţă cu un preot mag care nu practicase nici un fel de magie, şi degetul meu era carne vie, pentru că ori de câte ori aveam un gând crud împotriva mea însumi – ipohondrie, sentiment de vinovăţie, complex de inferioritate, eram obligat să-mi înfig unghia în rană. În privinţa asta, Petrus avea dreptate: gândurile negative se împuţinaseră considerabil. Dar povestea asta cu demonul personal, nu auzisem niciodată vorbindu-se de ea. Şi avea să-mi fie greu s-o înghit.

„Astăzi, înainte de a traversa podul, am simţit intens o prezenţă, ca şi cum cineva ar fi vrut să ne dea un avertisment. Dar avertismentul ţi-era mai degrabă destinat ţie, decât mie. Se pregăteşte o luptă, şi va trebui să duci Lupta cea Bună.

„Atunci când nu-şi cunoşti demonul personal, el se manifestă de obicei prin persoana cea mai apropiată. Am privit în jur şi i-am văzut pe puştii care se jucau; am dedus că de acolo trebuia să vină avertismentul lui. Dar nu era decât un presentiment. N-am fost sigur că era vorba de demonul tău personal decât în clipa în care ai refuzat să înapoiezi mingea.”

I-am spus că acţionasem astfel pentru că credeam că asta voia.

„De ce eu? Am spus ceva la un moment dat?”

Mi-a venit un fel de ameţeală. Poate era din cauza hranei, pe care o devorasem cu poftă după aproape o oră demers cu stomacul gol. În acelaşi timp, senzaţia că puştiul mi-era cunoscut revenea fără încetare.

„Demonul tău personal te-a tentat în trei moduri clasice: printr-o ameninţare, printr-o promisiune, şi atingându-te la punctul sensibil. Felicitări: ai rezistat cu curaj.”

Acum îmi aminteam că-l întrebasem pe puşti despre cutia cu moaşte. Pe moment, îmi spusesem că băiatul încercase să mă înşele. Dar trebuie că exista cu adevărat o cutie cu moaşte ascunsă acolo: un demon nu face niciodată promisiuni false.

„Când puştiul nu şi-a mai amintit de moaşte, demonul tău personal plecase deja.” A continuat fără ezitare. „E timpul să-l rechemi. O să ai nevoie de el.”

Ne aşezasem pe vechiul pod în ruină. Petrus a adunat cu grijă resturile de mâncare şi le-a pus într-o pungă de hârtie pe care ne-o dăduseră călugării. Pe câmpia din faţa noastră, lucrătorii soseau la lucru, dar erau atât de departe încât nu reuşeam să le aud cuvintele. Terenul era foarte neregulat, iar parcelele cultivate formau desene misterioase în peisaj. La picioarele noastre, cursul de apă, împuţinat de secetă, curgea aproape în tăcere.

„Înainte de a parcurge lumea, Christos s-a dus să vorbească cu demonul lui personal în deşert, a început

Petrus. A învăţat ceea ce trebuia să ştie despre om, dar nu l-a lăsat pe demon să-i dicteze regula jocului, şi aşa l-a învins.

„Nici un om nu e o insulă, a spus un poet. Pentru a duce Lupta cea Bună, avem nevoie de ajutor. Avem nevoie de prieteni, şi atunci când prietenii sunt departe, trebuie să face din singurătate principala noastră armă. Tot ce ne înconjoară trebuie să ne ajute să ne croim drumul care să ne apropie de obiectivul nostru. Totul trebuie să fie o manifestare personală a voinţei noastre de a învinge ducând Lupta cea Bună. Fără asta, dacă nu înţelegem că avem nevoie de toţi şi de toate, vom fi războinici aroganţi. Şi aroganţa noastră ne va distruge, pentru că vom fi atât de siguri de noi, încât nu vom vedea cursele de pe câmpul de bătălie."

Această poveste cu războinici şi lupte mi l-a reamintit încă o dată pe don Juan al lui Carlos Castañeda. M-am întrebat dacă bătrânul vrăjitor indian dădea lecţii dimineaţa, înainte ca discipolul său să fi avut timp să-şi digere micul dejun. Dar Petrus a continuat.

„Pe lângă forţele fizice care ne înconjoară şi ne asistă, există în mod fundamental două forţe spirituale alături de noi: un înger şi un demon. Îngerul ne protejează întotdeauna, şi e un dar divin – nu e necesar să-l invoci. Chipul îngerului tău e întotdeauna vizibil când arunci asupra lumii o privire generoasă. El e pârâul, e lucrătorii de pe câmp, e cerul albastru. Pe acest străvechi pod care ne permite să trecem peste apă, şi care a fost construit aici de mâinile anonime ale legionarilor romani, pe acest pod se află de asemenea chipul îngerului tău. Strămoşii noştri îl ştiau de înger păzitor, înger de pază, înger protector.

„Demonul este şi el un înger, dar el e o forţă liberă, rebelă. Prefer să-i spun Mesager, pentru că el e legătura principală între tine şi lume. În antichitate, era reprezentat de Mercur, Hermes Trismegistul, Mesagerul zeilor. El nu intervine decât în planul material. E prezent în aurul Bisericii, pentru că aurul vine din pământ, şi pământul reprezintă domeniul

său. E prezent în munca noastră şi în raporturile noastre cu banii. Când îl lăsăm liber, are tendinţa să se disperseze. Când îl exorcizăm, pierdem tot ce are el bun să ne înveţe, pentru că el cunoaşte bine lumea şi pe oameni. Când suntem fascinaţi de puterea lui, el ne posedă şi ne îndepărtează de Lupta cea Bună.

„Cu toate acestea, singurul mijloc de a-l cunoaşte pe Mesagerul nostru este să ni-l facem prieten. Ascultându-i sfaturile, chemându-l în ajutor când e nevoie, dar nelăsându-l niciodată să dicteze regulile. Aşa cum ai făcut tu cu puştiul acela. Pentru asta, trebuie ca mai întâi să ştii ce vrei, apoi trebuie să-i cunoşti figura şi numele.

— Cum am să ştiu asta?" am întrebat.

Şi Petrus m-a învăţat RITUALUL MESAGERULUI.

„Fă-l mai degrabă seara, e mai uşor. Astăzi, după prima voastră întâlnire, el îţi va revela numele lui. Acest nume e secret şi nu trebuie cunoscut de nimeni, nici chiar de mine. Oricine ar cunoaşte numele Mesagerului tău, l-ar putea distruge."

Petrus s-a ridicat şi ne-am reluat marşul. În scurt timp, am ajuns la ogorul pe care lucrau ţăranii. Am schimbat câţiva buenos dias şi ne-am continuat drumul.

„Dacă ar trebui să apelez la o imagine, aş spune că îngerul e armura ta, iar Mesagerul, sabia. O armură protejează în orice condiţii, dar o sabie poate cădea în mijlocul luptei, poate ucide un prieten, sau se poate întoarce împotriva stăpânului său. În rest, poţi face aproape orice cu sabia ta, doar să nu te aşezi pe ea", a conchis el cu un hohot de râs.

Ne-am oprit într-un sat ca să prânzim, şi băiatul care ne-a servit era vizibil prost dispus. Nu ne răspundea la întrebări. A pus mâncarea la întâmplare în faţa noastră, şi a vărsat chiar puţină cafea pe bermudele lui Petrus. L-am văzut atunci pe ghidul meu transformându-se: s-a enervat, l-a chemat pe patron şi a protestat vehement. În final, s-a dus la toaletă să-şi pună bermudele de schimb, în timp ce patronul spăla pata de cafea şi întindea pantalonii.

În timp ce aşteptam ca soarele de ora două să usuce bermudele lui Petrus, mă gândeam la tot ce vorbisem dimineaţa. E adevărat că majoritatea afirmaţiilor lui Petrus despre puşti se adeveriseră. Pe de altă parte, avusesem viziunea deşertului şi a unui chip. Dar această poveste cu Mesagerul mi se părea arhaică. Eram în plin secol XX şi conceptele de infern, păcat şi demon nu mai aveau sens pentru nimeni care era cât de cât inteligent. În cadrul Tradiţiei, ale cărei învăţături le urmasem mult mai multă vreme decât drumul Sfântului Iacob, Mesagerul – numit chiar demon, fără ca aceasta să aibă un sens peiorativ – era un spirit care domina forţele Pământului, şi care putea fi supus pentru a fi folosit de oameni. Se recurgea frecvent la el, dar el nu era niciodată un aliat sau un sfătuitor pentru problemele cotidiene. Petrus mă lăsase să înţeleg că aş putea folosi prietenia Mesagerului pentru a progresa în munca mea şi în lume. Ideea îmi părea profană şi infantilă.

Dar jurasem supunere totală la doamna Savin. Şi a trebuit să-mi înfig încă o dată unghia în carnea vie a degetului mare.

„Nu ar fi trebuit să mă las dus de val. N-a răsturnat ceaşca pe mine, ci pe lumea pe care o urăşte. El ştie că există o lume gigantică, dincolo de limitele imaginaţiei sale, şi participarea sa la această lume se rezumă la a se trezi devreme, a merge la brutărie, a servi clientul aflat în trecere şi a se masturba noaptea visând la femei pe care nu le va cunoaşte niciodată.”

Era vremea să ne oprim pentru siestă, dar Petrus a preferat să continuăm să mergem. A spus că era o modalitate de a face penitenţă pentru intoleranţa sa. Eu, care nu făcusem nimic, a trebuit să-l însoţesc sub acel soare violent. Mă gândeam la Lupta cea Bună şi la milioanele de oameni care, pe întreaga planetă, făceau în clipa asta lucruri care nu le plăceau. Exerciţiul cruzimii îmi însângera, fără doar şi poate, degetul, dar îmi făcea mult bine. Îmi permisese să înţeleg în ce punct putea să mă trădeze

spiritul, să mă antreneze în acte pe care nu le aprobam şi în sentimente care nu-mi erau de nici un ajutor. În acest moment, mi-am dorit ca Petrus să aibă dreptate: să existe cu adevărat un Mesager, pentru a discuta cu el lucruri practice, şi pentru a-i cere ajutorul în problemele cotidiene. Am aşteptat noaptea cu nerăbdare.

Petrus, în acest timp, nu înceta să vorbească despre băiat. În final, s-a convins că făcuse bine, şi pentru aceasta, a recurs din nou la un argument creştin.

„Christos a iertat-o pe femeia adulteră, dar a blestemat smochinul care n-a vrut să-i dea o smochină. Nici eu nu sunt aici ca să fiu întotdeauna amabil."

De acord. În capul lui, problema era rezolvată. O dată în plus, Biblia îl salvase.

Am ajuns la Estella în jurul orei nouă seara. Am făcut o baie, şi am coborât să cinăm. Autorul primului ghid al drumului Sfântului Iacob, Aymeri Picaud, descrie Estella ca pe „un loc fertil unde se găseşte pâine bună, un vin excelent, carne şi peşte. Apa din Ega este dulce, sănătoasă şi foarte bună." N-am băut apa râului, cât despre bucătăria aleasă, Picaud avea şi acum dreptate, chiar opt secole mai târziu. Ni s-au servit bucăţi de coaste de miel, miezuri de anghinare şi un rioja dintr-o podgorie excelentă. Am rămas multă vreme la masă, vorbind de una, de alta, şi degustând vinul. În cele din urmă, Petrus a anunţat că era un moment potrivit pentru a stabili întâiul meu contact cu Mesagerul.

Ne-am ridicat şi am parcurs pe jos străzile oraşului. Câteva străduţe dădeau direct spre râu – ca la Veneţia – şi pe una dintre aceste străduţe m-am decis să mă aşez. Petrus ştia că de aici înainte eu eram cel care conducea ceremonia, şi s-a ţinut puţin deoparte.

Am privit îndelung râul. Apele sale, zgomotul său, m-au îndepărtat puţin de lume şi mi-au insuflat un calm profund. Am închis ochii şi mi-am imaginat prima coloană de foc. N-a apărut decât după un moment.

Am pronunţat cuvintele rituale şi cealaltă coloană a răsărit la stânga mea. Spaţiul care le despărţea, luminat de foc, era complet gol. Am rămas cu ochii fixaţi pe acest spaţiu, încercând să nu gândesc, pentru a-i permite Mesagerului să se manifeste. Dar, în locul lui, au ţâşnit scene exotice – intrarea unei piramide, o femeie îmbrăcată în aur curat, oameni negri care dansau în jurul unui foc. Imaginile se succedau rapid, şi le-am lăsat să curgă fără nici un fel de control. Numeroase etape ale drumului pe care-l parcursesem împreună cu Petrus s-au revelat astfel: peisaje, restaurante, păduri. Până în momentul în care, fără cel mai mic avertisment, deşertul de cenuşă pe care-l văzusem dimineaţa s-a întins între coloanele de foc. Şi acolo, privindu-mă, se afla omul cel simpatic, cu o lucire perfidă în ochi.

A râs, iar eu am surâs, în transa mea. Mi-a arătat o pungă închisă, apoi a deschis-o şi s-a uitat înăuntru – dar, din poziţia în care mă găseam, n-am putut vedea nimic. Atunci, în minte mi-a apărut un nume: Astrain8. Mi-am reprezentat mental numele, l-am făcut să vibreze între cele două coloane de foc, şi Mesagerul a ştiut cine era stăpânul; îi descoperisem numele.

Venise momentul să închei exerciţiul. Am pronunţat cuvintele rituale şi am stins coloanele de foc – întâi pe cea din stânga, apoi pe cea din dreapta. Am redeschis ochii şi în faţa mea curgea Ega.

„A fost mai puţin greu decât mi-am imaginat, i-am spus lui Petrus, după ce i-am povestit tot ce se întâmplase.

— A fost primul tău contact. Un contact de recunoaştere reciprocă, şi de prietenie reciprocă. Conversaţia cu Mesagerul va deveni productivă dacă îl invoci în fiecare zi, dacă îţi discuţi problemele cu el şi dacă vei şti să deosebeşti perfect un ajutor adevărat de o cursă. Nu-ţi pierde niciodată din vedere sabia atunci când îl întâlneşti.

— Dar nu am încă sabia, i-am replicat eu.

— De aceea nici nu va putea să-ţi facă prea mult rău. Totuşi, ar fi mai bine să nu-i uşurezi sarcina.”

Ritualul se sfârşise. I-am spus la revedere lui Petrus şi m-am întors la hotel. În aşternut, mă gândeam la bietul chelner care ne servise prânzul. Aveam chef să mă întorc la el să-l văd, să-l învăţ ritualul Mesagerului şi să-i spun că poate schimba totul, dacă doreşte. Dar era inutil să încerc să salvez lumea: nu reuşisem încă să mă salvez pe mine însumi9.

IUBIREA

„A vorbi cu Mesagerul nu înseamnă a pune întrebări despre lumea spiritelor, a spus Petrus a doua zi. Singura utilitate a Mesagerului este un ajutor în lumea materială. Şi el no să ţi-l dea decât dacă ştii exact ce vrei.”

Ne oprisem într-un sat pentru a ne potoli setea. Petrus comandase o bere şi eu o apă minerală. Suportul paharului meu era un cerc de plastic ce conţinea apă colorată. Degetele mele desenau pe el figuri abstracte şi eram preocupat.

„Mi-ai explicat că Mesagerul s-a manifestat prin intermediul copilului pentru că avea ceva să-mi spună.

— Ceva urgent”, mi-a confirmat el.

Am continuat discuţia despre Mesageri, îngeri şi demoni. Mi-era greu să admit o utilizare atât de practică a misterelor Tradiţiei. Petrus insista asupra ideii că ar trebui să urmărim întotdeauna o recompensă, şi eu îmi aminteam cuvintele lui Iisus: cei bogaţi nu vor intra în Împărăţia Cerurilor.

„Tot Iisus l-a răsplătit pe cel care a ştiut să înmulţească talentele maestrului său. De altfel, oamenii nu au crezut în el doar pentru că era un bun orator: a trebuit să înfăptuiască minuni, să acorde recompense celor care îl urmau.

— Nimeni n-are voie să-l vorbească de rău pe Iisus în barul meu, l-a întrerupt patronul, care ne urmărea conversaţia.

— Nimeni nu-l vorbeşte de rău pe Iisus, a replicat Petrus. A-l vorbi de rău pe Iisus înseamnă a comite păcate invocându-i numele. Aşa cum ai făcut dumneata, aici.”

Patronul barului a oscilat o clipă. Dar a replicat rapid: „N-am nimic în comun cu asta. Eram încă un copil.

— Vinovaţi sunt întotdeauna ceilalţi”, a mormăit Petrus.

Patronul barului a ieşit pe uşa bucătăriei. Am întrebat despre ce era vorba.

„Acum cincizeci de ani, în plin secol XX, aici în faţă a fost ars pe rug un ţigan. Acuzat de vrăjitorie şi de blasfemie împotriva sfintei ostii. Povestea a fost acoperită de atrocităţile războiului civil, şi nimeni nu-şi mai aminteşte astăzi această poveste. Cu excepţia locuitorilor oraşului unde ne găsim.

— Şi cum de ştii tu asta, Petrus?

— Pentru că am parcurs deja drumul Sfântului Iacob.”

Am continuat să bem în barul pustiu. Soarele era năucitor şi era ora siestei. Curând, patronul barului s-a întors cu preotul satului.

„Cine sunteţi?” a întrebat preotul.

Petrus i-a arătat cochilia desenată pe rucsacul lui. Timp de mii de ani, pelerinii trecuseră pe acest drum din faţa barului, şi tradiţia cerea ca fiecare pelerin să fie respectat şi primit în orice condiţii. Atunci, preotul şi-a schimbat tonul.

„Cum se face că nişte pelerini care se îndreaptă către Sfântul Iacob îl vorbesc de rău pe Iisus?” a întrebat el, pe ton de catehează.

„Nimeni de aici nu-l ocăra pe Iisus. Evocam crimele comise în numele lui Iisus, De exemplu, povestea ţiganului ars de viu în piaţa publică.”

Cochilia de pe sacul lui Petrus l-a forţat şi pe patron să-şi schimbe comportamentul. De data asta ni s-a adresat respectuos.

„Blestemul ţiganului dăinuie şi azi” a spus el, sub privirea dezaprobatoare a preotului.

Petrus a insistat să ştie în ce fel. Preotul a răspuns că erau poveşti populare, care nu primiseră nici un fel de gir din partea Bisericii. Dar patronul barului a reluat: „Înainte de a muri, ţiganul a spus că cel mai mic copil din sat îi va prelua demonii şi că va fi posedat de ei. Când copilul va îmbătrâni şi va muri, demonii vor trece într-un alt copil. Şi tot aşa de-a lungul veacurilor.

— Pământul de aici e la fel cu cel al satelor din împrejurimi, a reînceput preotul. Atunci când ele suferă de secetă, suferim şi noi. Când plouă acolo şi recolta e bună, şi noi ne umplem hambarele. Nu ni se întâmplă nimic diferit faţă de satele vecine. Toată această poveste e pură fantezie.

— Nu s-a întâmplat nimic pentru că am îndepărtat blestemul, a explicat patronul barului.

— Atunci, să mergem până la ea”, a sugerat Petrus.

Preotul a râs şi a spus că era bine spus. Patronul barului şi-a făcut semnul crucii. Însă niciunul dintre ei nu s-a mişcat.

Petrus a plătit nota de plată şi a insistat ca cineva să ne conducă la persoana care primise blestemul. Preotul s-a scuzat, trebuia să se întoarcă la biserică, pentru că se întrerupsese dintr-o treabă importantă. Şi a plecat înainte ca vreunul dintre noi să poată spune cel mai mic cuvânt.

Patronul barului i-a aruncat lui Petrus o privire neliniştită.

„Nu vă faceţi griji, a spus ghidul meu. E suficient să ne arătaţi casa în care locuieşte blestemul. Vom încerca să scăpăm satul de el.”

Patronul barului a ieşit cu noi în uliţa prăfoasă şi orbitoare sub soarele fierbinte al după-amiezei. Am ajuns la ieşirea din sat, şi el ne-a indicat o casă îndepărtată, aflată pe marginea Drumului.

„Trimitem mereu hrană, haine, tot ce este necesar, s-a scuzat el. Nici chiar preotul nu merge până acolo.”

Ne-am despărţit de el. Bătrânul a aşteptat, crezând poate că nu ne vom opri în faţa casei. Dar Petrus a bătut la poartă. Când m-am întors din nou, patronul barului dispăruse.

O femeie, ce părea să aibă vreo şaizeci de ani, a venit să ne deschidă. Lângă ea, un imens câine negru dădea din coadă şi părea să se bucure de vizită. Femeia ne-a întrebat ce doream, spunând că e ocupată cu leşia şi că-şi lăsase vasele pe foc. N-a părut mirată că ne vede. Am dedus că numeroşi pelerini, care nu cunoşteau blestemul, trebuie că bătuseră la această poartă în căutarea unui adăpost.

„Suntem pelerini în drum spre Compostella, şi avem nevoie de puţină apă caldă, a spus Petrus. Ştiu că n-o să ne refuzaţi."

Puţin îndoită, bătrâna a deschis larg uşa. Am intrat într-o încăpere mică, curată, dar sărăcăcios mobilată. O canapea a cărei husă de plastic era ruptă, un bufet, o masă de Formica şi două scaune. Pe bufet, o imagine a Sfintei Inimi a lui Iisus, sfinţi şi un crucifix de spini. Spre săliţă dădeau două uşi: printr-una, putea întrezări camera; pe cealaltă, care dădea spre bucătărie, l-a condus femeia pe Petrus.

„Am puţină apă în clocot, a propus ea. Mă duc să aduc un vas şi veţi putea pleca imediat de unde aţi venit".

Am rămas singur în cameră cu câinele cel mare. Îşi mişca coada, mulţumit şi docil. Curând, femeia a revenit cu o cutie veche de conserve, a umplut-o cu apă caldă, şi i-a întins-o lui Petrus.

„Poftiţi. Plecaţi, şi Dumnezeu să vă binecuvânteze."

Dar Petrus nu s-a mişcat. A luat un pliculeţ de ceai din rucsac, l-a pus la infuzat şi a spus că i-ar place să împartă puţinul pe care-l avea cu ea, pentru a-i mulţumi de primire.

Femeia, vizibil contrariată, s-a dus să aducă două ceşti şi s-a aşezat la masă cu Petrus. Am continuat să privesc câinele, ascultându-le conversaţia.

„Mi s-a spus în acest sat că un blestem apasă asupra acestei case, a comentat Petrus, pe un ton neutru. Ochii câinelui au început să strălucească, ca şi cum ar fi înţeles aceste aluzii. Bătrâna s-a ridicat dintr-un salt.

„E o minciună! O superstiţie veche! Vă rog frumos, terminaţi-vă repede ceaiul, pentru că am multe de făcut."

Câinele a simţit brusca schimbare de dispoziţie a femeii. A rămas nemişcat, în stare de alertă. Dar Petrus era în continuare la fel de placid. A vărsat lent ceaiul în ceaşcă, a dus-o la buze, apoi a repus-o pe masă fără să înghită vreun strop.

„E foarte fierbinte. Să aşteptăm să se răcească un pic. Era vizibil incomodată de prezenţa noastră şi regreta că ne deschisese uşa. Remarcând că priveam fix câinele, l-a chemat lângă ea. Animalul a ascultat, dar s-a apucat din nou să mă observe.

„Din cauza asta, dragul meu, a spus Petrus întorcându-se spre mine, din cauza asta a apărut Mesagerul tău ieri sub trăsăturile unui copil.”

Deodată, mi-am dat seama că nu eram eu acela care-l privea pe câine. De când intrasem, acest animal mă hipnotizase şi-mi ţinuse ochii aţintiţi într-ai lui. Câinele mă privea, şi făcea în aşa fel ca eu să-i împlinesc voinţa. Am început să simt o mare oboseală, o poftă să aţipesc pe canapeaua aceea ruptă, pentru că era foarte cald afară şi eu n-aveam chef de mers. Toate acestea îmi păreau stranii, aveam senzaţia că picasem într-o cursă. Câinele mă fixa, şi cu cât mă privea mai mult, cu-atâta mi-era mai somn.

„Haide, mi-a spus Petrus, ridicându-se şi întinzându-mi ceaşca de ceai. Bea puţin, doamna vrea să ne vadă plecaţi repede.”

M-am împleticit, dar am reuşit să apuc ceaşca şi ceaiul cald m-a revigorat. Voiam să spun ceva, să întreb care e numele animalului, dar vocea îmi pierise. Ceva în mine se deşteptase, ceva despre care Petrus nu mă învăţase, dar care începea să se manifeste. Era o dorinţă necontrolabilă de a pronunţa cuvinte ciudate al căror sens nu-l ştiam nici eu. Am crezut că Petrus pusese ceva în ceai. Totul a devenit îndepărtat, am avut vaga impresie că femeia îi spunea lui Petrus că trebuie să plecăm. Am simţit un soi de euforie, şi m-am hotărât să pronunţ cu voce tare cuvintele ciudate care-mi veneau în minte.

Câinele era tot ce puteam distinge în cameră. Când am început să pronunţ cuvintele ciudate, s-a apucat de mârâit. El le înţelegea. Incitat, am continuat să vorbesc din ce în ce mai tare. Câinele s-a ridicat şi şi-a arătat dinţii. Nu mai era animalul docil pe care-l întâlnisem la sosire, ci o fiară rea şi ameninţătoare, care putea să mă atace în orice moment. Ştiam că acele cuvinte mă protejează, şi le-am pronunţat tot mai tare, dirijându-mi întreaga forţă către câine, simţind în mine o forţă aparte, o forţă care-l împiedeca pe animal să mă atace.

Din acel moment, evenimentele s-au derulat cu încetinitorul. Am observat cum femeia se apropia de mine şi încerca să mă împingă afară, că Petrus o reţinea, dar câinele nu dădea nici cea mai mică atenţie disputei lor. Avea ochii aţintiţi asupra mea, şi s-a ridicat mormăind şi arătându-şi dinţii. Încercam să înţeleg limba ciudată pe care o vorbeam, dar de fiecare dată când mă opream să-i caut sensul, forţa se diminua şi câinele se apropia, devenind mai agresiv. Am urlat atunci, iar femeia a început şi ea să ţipe. Câinele lătra şi mă ameninţa, dar, atâta vreme cât continuam să vorbesc, eram în siguranţă. Am auzit un mare hohot de râs, dar nu ştiam dacă acest râs exista, sau era fructul imaginaţiei mele.

Deodată, ca şi cum totul se petrecea simultan, vântul a invadat casa, iar câinele a făcut un salt mare şi a sărit la mine. Am ridicat braţul ca să-mi protejez faţa, am strigat un cuvânt şi am aşteptat impactul. Animalul s-a aruncat asupra mea cu toată greutatea, şi am căzut pe sofa. Privirile ne-au rămas ţintuite una de alta câteva clipe, şi, brusc, a ieşit în fugă. Am început să plâng în hohote. M-am gândit la familia mea, la soţie şi la prieteni. Trăiam o senzaţie imensă de iubire, o bucurie nemăsurată şi absurdă, dar în acelaşi timp eram conştient de toată această întâmplare cu câinele. Petrus m-a luat de braţ şi m-a dus afară, fiind amândoi împinşi de la spate de femeie. Am privit în jur: nu mai era

nici urmă de câine. M-am lipit de Petrus şi am continuat să plâng, în timp ce ne continuam drumul prin soare.

Nu-mi amintesc nimic despre acest traseu, şi mi-am revenit în fire aşezat fiind lângă o fântână; Petrus îmi umezea faţa şi ceafa. Am cerut de băut, şi el mi-a spus că, dacă aş fi băut nu contează ce atunci, aveam să vomit. Mă durea puţin inima, dar mă simţeam bine. O iubire imensă, pentru toţi şi toate, mă invadase. Am privit în jur şi am văzut arbori pe marginea drumului, mica fântână lângă care ne oprisem, am simţit briza proaspătă şi am auzit cântecul păsărelelor din pădure. Vedeam chipul îngerului meu, aşa cum îmi spusese Petrus. Am întrebat dacă ne îndepărtasem de casa femeii. A răspuns că mersesem cam un sfert de oră.

„Trebuie că vrei să ştii ce s-a întâmplat” a spus el.

În realitate, nu avea nici cea mai mică importanţă. Câinele, femeia, patronul barului, toate acestea erau amintiri îndepărtate care păreau să nu aibă nici o legătură cu ceea ce simţeam în prezent. I-am propus lui Petrus să mai mergem puţin, pentru că mă simţeam bine.

M-am ridicat şi am reluat drumul Sfântului Iacob. În tot restul după-amiezei, aproape că nu am vorbit de loc, scufundat în acel sentiment binefăcător ce părea să umple tot. Din când în când, mă gândeam că Petrus pusese vreun drog în ceai, dar lucrul acesta nu mai avea nici cea mai mică importanţă. Important era să contempli munţii, izvoarele, florile de pe marginea drumului, trăsăturile strălucitoare ale chipului îngerului meu.

Am găsit un hotel la ora opt seara, şi simţeam încă – deşi mai puţin intens – acea stare de beatitudine. Patronul mi-a cerut paşaportul ca să mă înregistreze, şi i l-am dat.

„Veniţi din Brazilia? Am fost deja acolo. Am stat la un hotel de pe plaja din Ipanema.”

Această frază absurdă m-a readus la realitate. În mijlocul drumului Sfântului Iacob, într-un sat construit cu secole mai

înainte, exista un recepţioner care cunoştea plaja de la Ipanema.

„Sunt gata acum pentru discuţie, i-am spus lui Petrus. Trebuie să înţeleg tot ce s-a petrecut azi.”

Senzaţia de beatitudine dispăruse. În locul ei, a apărut din nou raţiunea, cu teama sa de necunoscut, şi cu nevoia urgentă de a mă aşeza din nou cu picioarele pe pământ.

„După cină”, mi-a răspuns el.

Petrus a cerut patronului hotelului să deschidă televizorul, dar fără sonor. Mi-a explicat că asta era metoda cea mai bună ca eu să ascult tot fără să pun prea multe întrebări, pentru că o parte din mine va fi ocupată să privească ecranul. A căutat să afle până în ce punct îmi aminteam ceea ce se întâmplase. I-am spus că-mi amintesc totul, cu excepţia perioadei în care am plecat şi până am ajuns la fântână.

„Asta n-are nici cea mai mică importanţă”, mi-a replicat el. La televizor începea un film al cărui subiect era legat de mine de cărbune.

Personajele purtau costume de la începutul secolului.

„ Ieri, când am presimţit graba Mesagerului tău, ştiam că va avea loc o luptă pe drumul Sfântului Iacob. Eşti aici pentru a-ţi găsi sabia şi a învăţa Practicile RAM. Dar, de fiecare dată când un ghid conduce un pelerin, există cel puţin o dată când circumstanţele le scapă de sub control şi unuia, şi celuilalt. E un fel de încercare practică pentru învăţăcel. În cazul tău, a fost întâlnirea cu câinele.

„Detaliile luptei şi prezenţa a numeroşi demoni într-un animal, astea ţi le voi explica mai târziu. Ceea ce este important acum este să înţelegi că această femeie era obişnuită cu blestemul. Ea îl acceptase ca şi cum era normal, iar meschinăria lumii o aprecia ca pe un lucru pozitiv. A învăţat să se mulţumească cu foarte puţin, dar viaţa este generoasă şi vrea mereu să ne dea mult.

„Alungând demonii din această biată bătrână, i-ai dezechilibrat universul. Am discutat zilele trecute despre

cruzimea de care sunt în stare oamenii faţă de ei înşişi. Foarte adesea, când încerci să le arăţi binele, să le arăţi că viaţa este generoasă, ei refuză ideea ca şi cum ar fi ispita demonului. Nimănui nu-i place să ceară mult de la viaţă, pentru că oamenilor le e frică de eşec. Dar acela care doreşte să ducă Lupta cea Bună trebuie să privească lumea ca şi cum ar fi o comoară inepuizabilă, care aşteaptă să fie descoperită şi cucerită”.

Petrus m-a întrebat dacă ştiam ce caut aici, pe drumul Sfântului Iacob.

„Sunt în căutarea sabiei mele, am răspuns eu.

— Şi de ce-ţi trebuie sabia?

— Pentru că ea îmi va aduce puterea şi înţelepciunea Tradiţiei.”

Am simţit că răspunsul meu nu-l mulţumise pe deplin. A reluat: „Eşti aici în căutarea unei recompense. Îndrăzneşti să visezi, şi faci tot ce-şi este cu putinţă pentru a transforma acest vis în realitate. Trebuie să ştii mai bine ce vei face cu sabia ta, trebuie ca acest lucru să-ţi fie clar înainte de a ajunge la ea. Dar ai un avantaj: eşti în căutarea unei recompense. Nu parcurgi drumul Sfântului Iacob decât pentru că doreşti să fii recompensat pentru efortul tău. Am remarcat că ai aplicat tot ce te-am învăţat căutând un scop practic. E foarte bine.

„Nu-ţi rămâne decât să asociezi Practicile RAM cu propria ta intuiţie. Limbajul inimii tale este acela care va determina maniera corectă de a-ţi descoperi şi mânui sabia. În caz contrar, Practicile RAM se vor pierde în înţelepciunea inutilă a Tradiţiei.”

Petrus îmi spusese asta şi mai înainte, cu alte cuvinte, şi, chiar dacă eram de acord cu el, nu asta mă interesa să ştiu. Se întâmplaseră două lucruri pe care nu reuşeam să mi le explic: limba deosebită în care vorbisem, şi senzaţia de bucurie şi iubire pe care o trăisem după ce izgonisem câinele.

„Senzaţia de bucurie a intervenit, pentru că gestul tău a primit atingerea lui Agape.

Vorbeşti mult de Agape, şi până acum nu mi-ai explicat de fapt ce este. Am impresia că e vorba de o formă superioară de iubire.

— Exact asta este. Va veni curând momentul să simţi această iubire intensă, această Iubire care îl devoră pe cel ce iubeşte. În aşteptarea ei, mulţumeşte-te să ştii că ea se manifestă liber în tine.

— Am încercat deja această senzaţie, dar pentru un timp mai scurt şi într-un mod diferit. Apărea întotdeauna după o reuşită profesională, o cucerire, sau când presimţeam că norocul se întoarce în favoarea mea. Totuşi, când senzaţia apărea, mă închideam şi mi-era frică să o trăiesc intens. Ca şi cum această bucurie ar fi putut trezi invidia celorlalţi, sau ca şi cum aş fi fost nedemn să o primesc.

Toţi ne comportăm aşa, înainte de a-l cunoaşte pe Agape”, a recunoscut el, cu ochii aţintiţi pe ecranul televizorului.

L-am întrebat atunci ce era cu limba aceea străină în care vorbisem.

„M-a şi surprins. Nu e vorba de o practică a drumului Sfântului Iacob. E vorba de un har, care face parte din practicile RAM pentru drumul Romei”.

Auzisem vorbindu-se despre haruri şi puteri, dar i-am cerut lui Petrus mai multe explicaţii.

„Harurile sunt daruri ale Duhului Sfânt care se manifestă în fiecare dintre noi. Poate fi darul vindecării, darul miracolelor, darul profeţiei, printre altele. Tu ai experimentat darul vorbirii în limbi, cel pe care l-au primit apostolii în ziua Cincizecimii.

„Darul limbilor este legat de comunicarea directă cu Duhul Sfânt. El este condiţia rugăciunilor care au putere, al exorcismelor – cum a fost cazul tău – şi al înţelepciunii. Zilele de marş şi Practicile RAM, pe lângă pericolul pe care-l reprezenta pentru tine câinele, au trezit din întâmplare harul limbilor. El n-o să mai revină, în afara cazului în care

îţi găseşti sabia şi te hotărăşti să parcurgi drumul Romei. În orice caz, a fost o prevestire bună.”

Pe ecranul televizorului mut, povestea minelor de cărbune se preschimbase într-o succesiune de imagini în care bărbaţi şi femei vorbeau fără oprire, discutau, conversau. Din când în când, un actor şi o actriţă se sărutau.

„Încă ceva, a spus Petrus. S-ar putea să-l întâlneşti din nou pe câine. În acest caz, nu încerca să reînvii harul limbilor, pentru că el nu se va mai întoarce. Ai încredere în ce-ţi va spune intuiţia. Am să te învăţ o altă practică RAM, care îţi va trezi intuiţia. Astfel, îţi vei cunoaşte, puţin câte puţin, limbajul secret al spiritului, o să-ţi fie de mare ajutor în toate momentele vieţii tale”

Petrus a stins televizorul chiar în momentul în care intriga începuse să mă intereseze. Apoi s-a îndreptat spre bar şi a comandat o sticlă de apă minerală. Am băut fiecare câteva înghiţituri.

Ne-am dus să ne aşezăm afară, şi, vreme de câteva clipe, niciunul n-a spus nimic. Liniştea nopţii ne înconjura, şi Calea Lactee de pe firmament îmi amintea fără încetare de obiectivul meu: să găsesc sabia. După o vreme, Petrus m-a învăţat EXERCIŢIUL APEI.

„Sunt obosit şi mă duc să mă culc, a spus el. Dar fă exerciţiul acum. Trezeşte-ţi intuiţia, latura ta secretă, Să nu-ţi pese de logică, apa e un element fluid şi n-o să se lase dominată prea uşor. Dar ea îţi va permite să-ţi elaborezi, puţin câte puţin, fără violenţă, o nouă raportare la univers.”

A concluzionat, înainte de a intra în hotel: „Nu în fiecare zi eşti ajutat de un câine.”

Am mai savurat puţin prospeţimea şi liniştea nopţii. Hotelul era departe de orice oraş, nimeni nu trecea pe drumul din faţa mea. Mi-am reamintit de patron, care văzuse Ipanema şi care trebuie că găsise absurdă prezenţa mea în acest loc arid, pe care soarele îl ardea în fiecare zi cu aceeaşi furie.

Mi-era somn şi am decis să fac fără întârziere exerciţiul. Am împrăştiat restul din sticla de apă pe pavajul de ciment. O baltă s-a format imediat. Nu reprezenta nici o imagine, n-avea nici o formă, şi nu asta căutam eu. Degetele mele se plimbau prin apa rece, şi am început să simt genul de hipnoză pe care-l resimţi de obicei în faţa unui foc. Nu mă gândeam nimic. Mă distram. Mă distram cu o baltă de apă. Am desenat câteva trăsături pe margini, şi ea a părut să se transforme într-un soare ud, dar imediat trăsăturile se amestecau şi se topeau. Cu palma întinsă, am lovit centrul bălţii; ea s-a întins, acoperind cimentul de picături, stele negre pe fond gri. Mă dedam cu totul acestui exerciţiu extravagant, fără cea mai mică finalitate, dar plăcut de realizat. Am simţit că spiritul meu aproape că se oprise din gândit, ceea ce nu reuşeam să obţin decât după lungi meditaţii şi relaxări. Paralel cu asta, ceva-mi spunea că, în adâncimile fiinţei mele, o forţă se întrupa şi se pregătea să se manifeste.

Am rămas multă vreme jucându-mă cu băltoaca, mi-a fost greu să opresc exerciţiul. Dacă Petrus m-ar fi învăţat exerciţiul Apei la începutul călătoriei, aş fi găsit cu siguranţă că era o pierdere de timp. Dar acum că vorbisem în limbi şi expulzasem demoni, această baltă de apă stabilea un contact – chiar fragil – cu Calea Lactee. Ea reflecta stelele, executând desene pe care nu reuşeam să le interpretez, şi-mi dădea senzaţia nu că pierd timpul, ci că creez un nou cod de comunicare cu lumea. Codul secret al sufletului, limba pe care o cunoaştem şi pe care o auzim atât de puţin.

Când mi-am dat seama, se făcuse deja foarte târziu. Luminile din faţa porţii erau stinse şi am intrat înăuntru fără zgomot. În camera mea, l-am invocat încă o dată pe Astrain. A apărut mai clar, şi i-am vorbit o vreme de sabie şi de obiectivele mele în viaţă. Nu mi-a răspuns nimic, dar Petrus mă prevenise că Astrain, prin intermediul

invocaţiilor, avea să devină o prezenţă vie şi puternică la îndemâna mea.

CĂSĂTORIA.

Logroño este unul dintre cele mai mari oraşe pe care pelerinii ce parcurg drumul Sfântului Iacob le traversează. Înainte de asta, nu mai traversasem decât un oraş important, Pampeluna, unde nu rămăsesem peste noapte. În după-amiaza în care am ajuns la Logroño, se pregătea o mare sărbătoare, şi Petrus a fost de părere să rămânem măcar în noaptea aceea acolo.

Mă obişnuisem cu liniştea şi libertatea de la ţară, atât de tare încât n-am prea apreciat ideea. Se scurseseră cinci zile de la incidentul cu câinele, şi în fiecare seară îl invocam pe Astrain şi făceam exerciţiul Apei. Mă simţeam mult mai calm, conştient de importanţa pe care o avea drumul Sfântului Iacob pentru ceea ce aveam să fac mai târziu. Cu toată ariditatea peisajului, cu mâncarea care nu era întotdeauna grozavă, şi cu oboseala provocată de zilele întregi de marş, trăiam un adevărat vis.

Toate astea au dispărut în ziua în care am ajuns la Logroño. Nu mai era aerul cald şi pur al câmpiei din ţinutul pe care-l lăsasem în urmă, ci un oraş plin de maşini, de ziarişti şi de echipe de televiziune. Petrus a intrat în primul bar ca să întrebe ce se petrecea.

„Cum! Nu ştiţi? E nunta fiicei colonelului M., a răspuns un bărbat. Vom avea un mare banchet public în piaţă, şi astăzi închid mai devreme.”

Era greu de găsit un hotel. Totuşi, o pereche în vârstă, care zăriseră cochilia pe rucsacul lui Petrus, ne-au propus să ne găzduiască. Am făcut o baie, mi-am pus singurii pantaloni de schimb pe care mi-i adusesem, şi am ieşit.

În piaţă, zeci de servitori, transpirând în smoching sau în robe negre, se ocupau de ultimele amănunte, aranjând mesele care erau aşezate peste tot. Televiziunea spaniolă filma unele dintre pregătiri. Am luat-o pe o străduţă care

dădea spre parohia Sfântului Iacob cel Regal, unde avea să înceapă ceremonia.

Invitaţi frumos îmbrăcaţi, femei al căror machiaj era gata să curgă sub efectul temperaturii, copii în costume albe, cu un aer bosumflat, intrau necontenit în biserică. Au izbucnit câteva focuri de artificii, şi o limuzină neagră s-a oprit în faţa porţii principale. Sosea mirele. Petrus şi cu mine, nereuşind să intrăm în biserica ticsită, am hotărât să ne reîntoarcem în piaţă. El s-a dus să se plimbe, iar eu m-am aşezat pe o bancă, aşteptând să se termine ceremonia şi să înceapă banchetul. Lângă mine, un vânzător de pop-corn aştepta sfârşitul ceremoniei pentru a-şi face vânzare.

„Aţi fost şi dumneavoastră invitaţi? M-a întrebat el.

— Nu. Suntem pelerini care merg spre Compostella.

— De la Madrid este un tren direct până acolo, şi dacă-l luaţi vinerea, aveţi dreptul la hotel gratuit.

— Dar noi facem un pelerinaj.”

Vânzătorul s-a uitat la mine şi a replicat cu un aer serios: „Pelerinajul e treaba de sfânt.”

Am preferat să nu mai insist. Bătrânul a început să povestească de faptul că-şi măritase fiica, dar că în prezent, ea trăia despărţită de soţul ei.

„În epoca lui Franco, lumea avea mai mult respect, a spus el. În zilele noastre, nimeni nu mai ţine cont de familie”.

Chiar şi într-o ţară străină, unde nu e recomandabil să discuţi politică, nu puteam să las aşa ceva fără răspuns. Am spus că Franco era un dictator, şi că nimic din acea vreme nu se putea să fi fost pozitiv.

Bătrânul s-a făcut roşu.

„Cine eşti dumneata ca să vorbeşti aşa?

— Cunosc istoria ţării voastre. Ştiu că poporul vostru a luptat pentru libertate. Am citit despre crimele războiului civil din Spania.

— Eu am luptat în război. Pot să vorbesc, pentru că sângele familiei mele a curs. Istoria pe care ai citit-o dumneata nu mă interesează; ceea ce mă interesează este

ceea ce s-a petrecut în familia mea. Am luptat împotriva lui Franco, dar după victoria lui, viaţa mea a devenit mai bună. Nu sunt sărac şi am un cărucior de pop-corn. Nu guvernul socialist e acela care m-a ajutat să-l obţin. Trăiesc mai prost azi decât altădată."

Mi-am amintit ce spunea Petrus, că oamenii se mulţumesc cu foarte puţin în existenţa lor. N-am mai insistat şi am schimbat vorba.

Petrus a revenit. I-am spus povestea vânzătorului de pop-corn.

„E foarte bine să discuţi, a comentat el, atunci când vrei să te convingi de ceea ce eşti pe cale să spui. Eu fac parte din PCI10 şi nu cunoşteam la tine latura asta fascistă.

— Ce latură fascistă? am exclamat eu, indignat.

— L-ai ajutat pe bătrân să se convingă că regimul lui Franco era mai bun. Poate că n-a ştiut niciodată până acum. Acuma ştie.

— Sunt foarte mirat să aflu că PCI crede în harurile Duhului Sfânt."

Am râs amândoi. Au izbucnit alte focuri de artificii. O orchestră s-a instalat în chioşcul din piaţă, şi muzicanţii şi-au acordat instrumentele. Serbarea urma să înceapă dintr-o clipă în alta.

Am privit cerul. Noaptea cădea şi apăreau câteva stele. Petrus s-a apropiat de un chelner, şi acesta s-a întors cu două pahare de plastic pline cu vin.

„Poartă noroc să bei un pic înainte de începutul petrecerii, a spus Petrus întinzându-mi un pahar. Asta te va ajuta să-l uiţi pe bătrânul vânzător de pop-corn.

— Deja nu mă mai gândesc la el.

— Cu toate acestea, ar trebui s-o faci, Ceea ce s-a petrecut este un mesaj simbolic semnalând un comportament incorect. Încercăm într-una să găsim adepţi ai explicaţiilor noastre referitoare la univers. Credem că numărul de oameni care cred acelaşi lucru ca şi noi va face din acel lucru o realitate. N-are nici o legătură.

„Priveşte în jurul tău. Se pregăteşte o mare sărbătoare. Mai multe lucruri vor fi sărbătorite în acelaşi timp: visul tatălui care voia să-şi mărite fiica, visul fetei care voia să se mărite, visul mirelui. E bine, pentru că ei cred în acest vis şi vor să le arate tuturor că şi-au atins scopul. Nu e o sărbătoare pentru a convinge pe cineva de ceva, şi de aceea o să fie distractiv. Totul indică faptul că e vorba de oameni care au dus Luptea cea Bună a iubirii.

— Dar tu, tu încerci să mă convingi, Petrus. Tu mă conduci pe drumul Sfântului Iacob.”

M-a privit cu răceală: „Te învăţ Practicile RAM. Dar vei ajunge până la sabia ta numai dacă descoperi că în sufletul tău se găsesc drumul, adevărul şi viaţa.”

A arătat cu degetul în direcţia cerului pe care stelele erau deja vizibile.

„Calea Lactee arată drumul până la Compostella. Nici o religie nu e în stare să adune toate stelele, pentru că, dacă ar fi fost aşa, universul ar deveni un imens spaţiu vid şi şi-ar pierde raţiunea de a exista. Fiecare stea – şi fiecare om – posedă spaţiul şi caracteristicile sale proprii. Există stele verzi, galbene, albastre, albe, comete, meteori şi meteoriţi, nebuloase şi inele. Ceea ce, de aici de pe Pământ, ar părea o porţiune formată din mici puncte egale, se compune în realitate din milioane de elemente diferite, dispersate într-un spaţiu care depăşeşte înţelegerea omenească.”

O jerbă de focuri de artificii a explodat, şi lumina lor a ascuns pentru o vreme stelele. O cascadă de particule verzi şi strălucitoare a căzut din aer.

„Înainte, auzeam doar zgomotul, pentru că era lumină. Acum, îi vedem lumina, a încheiat Petrus. E singura schimbare la care poate aspira omul.”

Mireasa a ieşit din biserică şi mulţimea a aruncat orez, şi a izbucnit în urale. Era o fată slăbuţă, de aproximativ şaptesprezece ani, care era la braţul unui băiat în costum de gală. Mulţimea se îndrepta şi ea spre piaţă.

„Iată-l pe colonelul M.! Priviţi mireasa! E frumoasă!” exclamau nişte tinere de lângă noi.

Invitaţii s-au apropiat de mese, chelnerii au servit vinul, şi orchestra a început să cânte. Vânzătorul a fost imediat înconjurat de o mulţime de puşti isterici care îi întindeau un ban şi împrăştiau curând cornetele de pop-corn pe jos. Mi-am spus că, pentru locuitorii din Logroño, cel puţin în seara aceasta, restul lumii, ameninţarea unui război nuclear, şomajul, crimele, nu existau. În seara asta era sărbătoare, se puseseră mese în piaţă pentru toţi, şi fiecare se simţea important.

O echipă de televiziune s-a îndreptat spre noi, şi Petrus şi-a ferit faţa. Dar ea s-a îndreptat exact spre unul dintre comesenii care se afla aproape de noi. L-am recunoscut imediat pe cel vizat: era Manolo, conducătorul echipei Spaniei pe vremea Cupei mondiale din Mexic. O dată interviul încheiat, m-am îndreptat spre el ca să-l întâlnesc. I-am spus că eram brazilian, iar el, mimând indignarea, a protestat împotriva unui gol furat în cursul primului meci din Cupa mondială11. Dar, foarte repede, m-a îmbrăţişat şi mi-a spus că Brazilia va avea din nou cei mai buni jucători din lume.

„Cum poţi vedea jocul dacă fugi fără încetare pe teren, ca să însufleţeşti echipa?” l-am întrebat. Ăsta era unul dintre lucrurile care mi-au atras cel mai tare atenţia, în timpul retransmisiilor de la Cupa mondială.

„Plăcerea mea asta este: să ajut echipa să creadă în victorie”.

Şi a conchis, ca şi cum ar fi fost şi el ghid pe drumul Sfântului Iacob: „O echipă care nu are încredere face clubul să piardă un joc victorios.”

Manolo a fost curând chemat de alţii, dar eu am continuat să reflectez la cuvintele lui. Chiar fără să fi parcurs vreodată drumul Sfântului Iacob, şi el ştia ce înseamnă să duci Lupta cea Bună.

L-am regăsit pe Petrus ascuns într-un colţ, vizibil incomodat de prezenţa echipelor de televiziune. Doar când s-au stins proiectoarele a ieşit dindărătul copacilor din piaţă şi s-a destins puţin. Am comandat alte două pahare de vin, eu mi-am umplut o farfurie cu sandviciuri, iar Petrus a descoperit o masă unde ne-am dus să ne aşezăm în compania altor comeseni.

Tinerii căsătoriţi au tăiat un tort impresionant. Au răsunat alte urale.

„Trebuie că se iubesc, am gândit eu cu voce tare.

— Sigur că se iubesc, a subliniat un domn în costum de culoare închisă aşezat la masa noastră. Aţi mai văzut pe cineva căsătorindu-se dintr-un alt motiv?”

Mi-am păstrat răspunsul pentru mine, amintindu-mi spusele lui Petrus despre vânzătorul de popcorn. Dar ghidul meu n-a lăsat remarca să treacă.

„La ce gen de dragoste faceţi aluzie: Eros, Philos, sau Agape?”

Domnul l-a privit interzis. Petrus s-a ridicat, şi-a umplut paharul, şi a propus să mergem să ne dezmorţim picioarele.

„În greacă, există trei cuvinte pentru a desemna iubirea, a început el. Astăzi asişti la o manifestare a lui Eros, acel sentiment între două persoane.”

Tinerii căsătoriţi zâmbeau pentru fotografii şi primeau felicitări.

„par să se iubească, a spus arătând spre cuplu. Ei cred că iubirea e un lucru care creşte. Curând, se vor lupta singuri în viaţă, vor întemeia un cămin, şi vor împărtăşi aceeaşi aventură. Asta face iubirea să crească şi o face demnă. El îşi va urma cariera militară, ea trebuie să ştie să gătească şi să fie o gazdă excelentă, pentru că a fost educată în acest sens din copilărie. Ea îl va însoţi, vor avea copii, şi, dacă simt că construiesc ceva împreună, înseamnă că sunt angajaţi în Lupta cea Bună. În acest caz, în ciuda tuturor obstacolelor, nu vor înceta niciodată să fie fericiţi.

„Uneori, povestea pe care ţi-o spun poate avea altă turnură. El poate începe să simtă că nu e liber, sau nu e destul de liber să manifeste tot Erosul, toată iubirea pe care o simte pentru alte femei. Ea poate începe să-şi dea seama că a sacrificat o carieră şi o viaţă strălucită pentru a-şi urma soţul. Atunci, în loc să creeze ceva în comun, fiecare se va simţi furat în modul său de a iubi. Eros, spiritul care îi uneşte, nu-şi va mai arăta, puţin câte puţin, decât părţile rele. Şi ceea ce Dumnezeu destinase omului ca să fie cel mai nobil sentiment al său, va deveni izvor de ură şi distrugere.”

Am privit în jur. Eros era prezent în mijlocul a numeroase cupluri. Exerciţiul Apei îmi revelase limbajul inimii, şi vedeam altfel oamenii. Poate din cauza zilelor de singurătate petrecute la ţară, sau chiar a Practicilor RAM. Puteam distinge prezenţa Erosului celui bun şi a Erosului celui rău, exact cum mi-i descrisese Petrus.

„Priveşte cât e de curios, a reluat ghidul meu care observase acelaşi lucru. Fie că e bun sau rău, Eros ia o înfăţişare diferită pentru fiecare persoană. Ca şi stelele despre care-ţi vorbeam acum o jumătate de oră. Nimeni nu poate scăpa de Eros. Avem toţi nevoie de prezenţa lui – chiar dacă adesea, din cauza lui, ne simţim departe de lume, retraşi în singurătatea noastră.”

Orchestra a început un vals. Lumea s-a îndreptat spre o pistă de ciment situată în faţa chioşcului şi a început să danseze. Sub efectul alcoolului, toată lumea era ameţită şi părea mai fericită. Am remarcat o fată tânără îmbrăcată în albastru care trebuie că venise la această nuntă tocmai pentru acest vals – pentru că voia să danseze cu cineva pe care-l visa că o ţine în braţe încă de la intrarea în adolescenţă. Urmărea cu privirea mişcările unui tânăr elegant, într-un costum de culoare deschisă, care era cu un grup de prieteni. Discutau alert şi nu-şi dăduseră seama că valsul începuse, şi că, la câţiva metri de ei, o tânără fată în albastru îl urmărea cu insistenţă pe unul dintre ei.

M-am gândit la oraşele mici, la căsătoriile visate încă din copilărie cu băiatul ales.

Fata în albastru a observat că o priveam şi a părăsit marginea pistei. La rândul său, băiatul a căutat-o cu privirea. Când a descoperit că se afla în compania altor fete, şi-a reluat conversaţia animată.

I-am atras atenţia lui Petrus asupra celor doi tineri. A urmărit un timp jocul privirilor, pe urmă şi-a întors din nou atenţia asupra paharului său de vin.

„Se poartă ca şi cum s-ar ruşina să arate că se iubesc” a spus ca singur comentariu.

În faţa noastră, o tânără fată ne fixa pe amândoi. Trebuie că avea jumătate din vârsta noastră. Petrus i-a închinat un toast, ridicând paharul. Fetişcana a râs, puţin jenată, şi cu un gest ni i-a arătat pe părinţi, scuzându-se aproape că nu se apropia mai mult.

„Iată partea cea frumoasă a dragostei, a spus el. Dragostea căreia nu-i pasă, dragostea pentru doi străini care au venit de departe şi care mâine vor fi deja plecaţi. Într-o lume pe care ar dori ea însăşi s-o străbată.”

Am simţit din vocea lui că vinul îl ameţise uşor.

„Astăzi vom vorbi despre iubire! a strigat ghidul meu cu un ton cam puternic. Vom vorbi despre iubirea adevărată, care creşte fără încetare, face lumea să se mişte, şi-l face pe om înţelept!”

O femeie din apropierea noastră, bine îmbrăcată, părea să nu dea nici un fel de atenţie petrecerii. Mergea de la o masă la alta, aranjând paharele, farfuriile şi furculiţele.

„Priveşte-o pe această femeie care nu pridideşte să facă ordine, a spus Petrus. Ştii, există multe aspecte ale lui Eros, şi acesta este unul dintre ele. E iubirea frustrată care se împlineşte prin nefericirea altora. O să-i sărute pe mire şi mireasă, dar în sinea ei va murmura că nu sunt făcuţi unul pentru celălalt. Încearcă să facă ordine în lume, pentru că în ea însăşi e dezordine. Şi acolo”, a arătat spre o altă pereche, în care femeia era exagerat machiată şi cu o freză

ţeapănă de fixativ, „este Erosul admis: iubirea socială, fără cea mai mică urmă de emoţie. Ea şi-a acceptat rolul şi a tăiat toate legăturile cu lumea şi cu Lupta cea Bună.

— Eşti tare caustic, Petrus. Nu e nimeni aici care să fi scăpat?

— Sigur că da. Fata care ne-a privit. Adolescenţii care dansează şi care nu-l cunosc decât pe Eros cel bun. Dacă nu se vor lăsa influenţaţi de ipocrizia iubirii care a dominat generaţia precedentă, lumea va fi cu siguranţă diferită."

Mi-a arătat o pereche de bătrânei aşezaţi la o masă.

„Şi cei doi. Nu s-au lăsat cuprinşi de ipocrizie ca mulţi alţii. După cum arată, trebuie să fie o pereche de ţărani. Foamea şi nevoile i-au obligat să lucreze împreună. Au învăţat Practicile pe care le ştii tu fără să audă vreodată vorbindu-se de RAM. Pentru că au pompat forţa iubirii în lucrul pe care-l făceau. Eros îşi arată aici cea mai frumoasă faţetă, căci e unit cu Philos.

— Cine e Philos?

— Nu e vremea să vorbim de Agape. Agape se găseşte în Eros şi în Philos, dar asta nu e decât un fel de a vorbi. Hai să ne bucurăm de petrecere, fără să vorbim de Iubirea care devorează" – şi Petrus şi-a mai pus vin.

În jurul nostru, veselia era contagioasă. Petrus se îmbătase. Asta m-a şocat puţin la început. Dar mi-am adus aminte ce-mi spusese într-o după-amiază: că Practicile RAM nu aveau sens decât dacă ele puteau fi realizate de un om obişnuit. Petrus îmi părea, în noaptea aceea, un om ca toţi ceilalţi. Era camarad, prieten, bătându-i pe spate pe oameni şi discutând cu cei care-i dădeau atenţie. Puţin după aceea, era atât de beat încât a trebuit să-l susţin pentru a-l duce înapoi la hotel.

Făcând acest drum, mi-am dat seama de situaţie. Îl conduceam pe propriul meu ghid. Am înţeles că în niciunul din momentele călătoriei noastre Petrus nu făcuse nici cel mai mic efort de a părea mai înţelept, mai sfânt sau mai bun decât mine. Se mulţumise să-mi transmită experienţa sa în

realizarea Practicilor RAM. Pe de altă parte, ţinea să arate că era un om ca toţi ceilalţi, capabil să trăiască Eros, Philos şi Agape.

M-am simţit întărit. Drumul Sfântului Iacob era pentru oameni obişnuiţi.

ENTUZIASMUL.

Chiar dacă vorbesc limba oamenilor şi a îngerilor; chiar dacă am darul profeţiei şi o credinţă care mişcă munţii, fără iubire, nu aş fi nimic.

Petrus se întorcea iar la Sfântul Pavel. Pentru el, apostolul era marele interpret ocult al mesajului lui Christos. Pescuiam în acea după-masă, după o dimineaţă de mers. Nici un peşte nu muşcase momeala, dar ghidul meu nu dădea nici o importanţă la asta. După el, exerciţiul pescuitului era mai mult sau mai puţin un simbol al relaţiei dintre om şi lume: ştim ce vrem, obţinem dacă insistăm, dar timpul necesar pentru a ne atinge obiectivul depinde de ajutorul pe care ni-l dă Dumnezeu.

„E bine întotdeauna să faci o activitate lentă înainte de a lua o decizie importantă pentru viaţa ta, a spus el. Călugării zen ascultă stâncile cum cresc. Eu prefer să pescuiesc.

La ora aceea, cu căldura care era, nici măcar peştii roşii şi leneşi – de care colcăia apa – nu muşcau momeala. Fie că undiţa era în apă sau afară, rezultatul era acelaşi. Am preferat să abandonez şi să fac un tur prin împrejurimi. Am mers până la un vechi cimitir abandonat – a cărui poartă era absolut disproporţionată – apoi m-am întors la Petrus. L-am întrebat despre cimitir.

„Poarta e cea a unui străvechi adăpost pentru pelerini. Dar acesta a fost abandonat. Cineva, mai târziu, a avut idea să profite de faţadă şi să construiască cimitirul.

— Şi acesta abandonat.

— Într-adevăr. Lucrurile durează foarte puţin în această viaţă.”

I-am spus că, în seara trecută, se arătase foarte necruţător când îi judecase pe oamenii de la petrecere. Petrus a fost

surprins de asta. A sus că lucrurile despre care vorbisem nu erau nici mai mult, nici mai puţin decât ceea ce cunoscusem în propriile noastre vieţi. Suntem cu toţii în căutarea lui Eros, şi când Eros vrea să se transforme în Philos, credem că iubirea este inutilă. Fără să înţelegem că Philos este acela care ne va conduce până la o formă superioară de iubire, Agape.

„Vorbeşte-mi de Agape”, l-am rugat.

Petrus a răspuns că nu se putea vorbi despre Agape, că trebuia trăit. Dacă se va ivi ocazia, o să-mi arate încă în această după-amiază unul dintre aspectele lui Agape. Dar pentru asta trebuia ca universul să se comporte ca în timpul pescuitului: aducându-şi contribuţia ca totul să se desfăşoare cu bine.

„Mesagerul te ajută, dar există ceva care e dincolo de domeniul Mesagerului, de dorinţele tale, şi de tine însuţi.

— Ce anume?

— Scânteia divină. Ceea ce oamenii numesc noroc.”

Când soarele a început să coboare, ne-am reluat marşul. Drumul Sfântului Iacob traversa vii şi câmpii cultivate, pustii la acea oră. Ne încrucişasem cu drumul principal, pustiu şi el, şi revenisem într-o zonă cu arbuşti. Zăream în depărtare vârful San Lorenzo, punct care domină regatul Castiliei. Multe lucruri se schimbaseră în mine de când îl întâlnisem pe Petrus, în apropiere de Saint-Jen-Pied-de-Port. Lucrurile de care eram preocupat – Brazilia, afacerile – aproape că-mi dispăruseră din minte. Rămăsese doar obiectivul meu, pe care-l discutam noapte de noapte cu Astrain, care-mi apărea din ce în ce mai clar. Reuşeam să-l văd în fiecare zi aşezat lângă mine, remarcasem că avea un tic nervos la ochiul drept, şi că surâdea cu dispreţ de fiecare dată când îi repetam anumite lucruri pentru a mă asigura că înţelesese. Câteva săptămâni mai înainte, mai ales în primele zile, mi se întâmpla să mă tem că nu voi ajunge niciodată la capătul drumului. În timpul trecerii prin Roncevaux, simţisem un dezgust profund faţă de toate

acestea, şi dorinţa de a ajunge rapid la Sfântul Iacob, de a-mi recupera sabia şi de a mă reîntoarce pentru a duce ceea ce Petrus numea Lupta cea Bună12. De atunci, legăturile cu civilizaţia, abandonate împotriva voinţei mele, erau aproape uitate. Singurele lucruri care mă preocupau acum erau soarele de deasupra capului meu, şi nerăbdarea de a experimenta Agape.

Am coborât într-o râpă. Traversasem un pârâu şi făcusem mult efort ca să escaladăm malul opus. Pârâul trebuie să fi fost odinioară un râu care săpa pământul în căutarea adâncimilor şi secretelor pământului. Acum nu mai era decât un pârâiaş care se putea trece cu piciorul. Dar opera sa, făgaşul imens pe care-l formase, rămânea. „Toate lucrurile din această viaţă durează puţin.”, spusese Petrus cu câteva ore mai înainte.

„Petrus, ai iubit mult?”

Întrebarea îmi venise spontan, şi am fost eu însumi surprins de îndrăzneala mea. Până atunci, nu cunoşteam decât foarte puţine lucruri din viaţa particulară a ghidului meu.

„Am avut multe femei, dacă asta voiai să spui. Le-am iubit mult pe toate. Dar n-am trăit Agape decât cu două dintre ele.”

I-am povestit că şi eu iubisem mult şi că începeam să mă îngrijorez pentru că nu mă puteam opri la niciuna. Dacă continuam aşa, voi sfârşi ca un bătrân singur, şi asta-mi producea frică.

„Angajează-ţi o infirmieră, a spus el râzând. Dar în fine, nu cred că tu cauţi în iubire o bătrâneţe confortabilă.”

Era aproape ora nouă seara când s-a înnoptat. Trecusem de zona cu bolţi umbroase şi ne găseam într-un peisaj aproape deşertic. Am privit împrejur şi am distins în depărtare o capelă cioplită în piatră, asemănătoare cu numeroase altele pe care le zărisem pe drum. Am înaintat puţin şi ne-am îndepărtat de semnele galbene, tăind-o de-a dreptul către mica construcţie.

Când eram suficient de aproape, Petrus a strigat un nume pe care nu l-am înţeles şi s-a oprit ca să asculte răspunsul. Dar n-am auzit nimic. Petrus a strigat din nou, şi nimeni n-a răspuns.

„Să mergem”, a spus el.

Nu erau decât patru pereţi daţi cu var. Uşa era deschisă – sau mai degrabă nu exista uşă, ci o mică portiţă de cincizeci de centimetri înălţime, de-abia ţinută de o singură balama. În interior, o vatră făcută din pietre şi câteva străchini stivuite cu grijă pe jos. Două dintre ele erau umplute cu grâu şi cu cartofi.

Ne-am aşezat în tăcere. Petrus şi-a aprins o ţigară şi a propus să aşteptăm puţin. Am simţit oboseala din picioare, dar ceva din această capelă, în loc să mă calmeze, mă agita şi, dacă nu ar fi fost Petrus cu mine, m-ar fi şi speriat.

„Oricine ar fi persoana care trăieşte aici, unde doarme? Am întrebat, rupând tăcerea care începuse să-mi fie penibilă.

— Acolo unde eşti tu aşezat”, a răspuns Petrus indicând pământul gol. Am vrut să-mi schimb locul, dar ceva mi-a cerut să rămân exact unde mă aflam.

Am aşteptat aproape o oră întreagă. Petrus a strigat încă de două ori numele acela ciudat, apoi a renunţat. În momentul în care am crezut că ne vom ridica să plecăm, a început să vorbească.

„Aici este prezentă una dintre cele două manifestări ale lui Agape, a explicat el stingându-şi a treia ţigară. Nu e singura, dar e una dintre cele mai pure. Agape este iubirea totală, iubirea care-l devoră pe cel care-o trăieşte. Cel care cunoaşte sau simte Agape, vede că nimic altceva decât a iubi nu are importanţă în această lume. Este iubirea pe care Iisus a simţit-o pentru omenire, şi ea a fost atât de mare încât a zguduit stele şi a schimbat cursul istoriei umanităţii. Viaţa lui solitară a reuşit să facă ceea ce regii, armatele şi imperiile nu reuşiseră să obţină.

„ În timpul mileniilor de istorie a civilizaţiei, mulţi oameni au fost cuprinşi de această Iubire care devoră. Aveau atâta de dat, iar lumea cerea atât de puţin, încât au fost obligaţi să caute deşerturi şi locuri izolate, pentru că dragostea era atât de mare, încât îi transfigura. Au devenit sfinţii pustnici de care ştim astăzi.

„Pentru mine şi pentru tine, care trăim o altă formă de Agape, viaţa de aici poate părea dură, teribilă. Cu toate acestea, Iubirea care devoră face ca totul – absolut totul – să-şi piardă importanţa. Aceşti oameni nu trăiesc decât pentru a fi consumaţi de iubirea lor.”

Petrus mi-a povestit că aici locuia un om numit Alfonzo. Îl întâlnise la primul său pelerinaj spre Compostella, pe când culegea fructe. Ghidul său, un om mult mai vizionar decât el însuşi, era prieten cu Alfonzo, şi toţi trei realizaseră ritualul lui Agape, exerciţiul Globului albastru. Petrus a spus că această experienţă fusese una dintre cele mai importante din viaţa sa, şi că astăzi încă, atunci când realiza exerciţiul, se gândea la capelă şi la Alfonzo. Se simţea emoţia în vocea lui, şi era pentru întâia dată că remarcam asta.

„Agape este Iubirea care devoră”, a repetat el, ca şi cum această expresie ar fi fost cea care definea cel mai bine această formă stranie de iubire. Martin Luther King a spus o dată că atunci când Christos a vorbit de iubirea pentru duşmani, făcea aluzie la Agape. Pentru că, după el, era „imposibil să ne iubim duşmanii, pe aceia care ne fac rău şi care încearcă să ne denigreze suferinţa cotidiană.” Dar Agape e mult mai mult decât iubire. E un sentiment care invadează tot, care intră prin toate ferestrele şi care transformă în praf orice tentativă de agresiune.

„Ai învăţat să renaşti, să nu mai fii crud cu tine însuţi, să stai de vorbă cu Mesagerul tău. Dar tot cea ai făcut până în prezent, toate beneficiile pe care ai reuşit să le obţii din drumul Sfântului Iacob nu va căpăta sens decât dacă eşti atins de Iubirea care devoră.”

I-am reamintit lui Petrus că vorbise despre două forme de Agape. Probabil el nu cunoscuse acea primă formă, de vreme ce nu devenise pustnic.

„Ai dreptate. Tu şi cu mine, ca şi majoritatea pelerinilor care au cunoscut drumul Sfântului Iacob prin intermediul cuvintelor ordinului Ram, am trăit Agape sub cealaltă formă: entuziasmul.

„Pentru strămoşi, entuziasm însemna transă, extaz, legătură cu Dumnezeu. Entuziasmul e Agape îndreptat spre o idee, un obiect. Am experimentat cu toţii asta. Când iubim şi credem din tot sufletul într-un lucru, ne simţim mai puternici decât lumea, şi suntem cuprinşi de o seninătate care provine din certitudinea că nimic nu ar putea să ne înfrângă credinţa. Această forţă stranie ne face să luăm întotdeauna hotărârile juste la momentul dorit, şi, după ce ne atingem obiectivul, suntem uimiţi de propriile noastre capacităţi. Pentru că, în timpul Luptei celei Bune, nimic nu mai are importanţă, suntem purtaţi de entuziasm până la scopul nostru.

„Entuziasmul se manifestă în mod normal cu toată puterea în primii noştri ani de viaţă. Suntem încă foarte legaţi de divin, şi ne ataşăm atât de tare de jucării, încât păpuşile noastre prind viaţă, şi micuţii noştri soldaţi de plumb reuşesc să meargă. Când Iisus a spus că Împărăţia Cerurilor aparţine copiilor, făcea aluzie la Agape sub forma entuziasmului. Copiii au venit la el fără să-i intereseze miracolele şi înţelepciunea lui, fariseii şi apostolii săi. Ei veneau fericiţi, transformaţi de entuziasm.”

I-am povestit lui Petrus că tocmai în acea după-amiază înţelesesem că eram total angajat pe drumul Sfântului Iacob. Aceste zile şi nopţi petrecute pe pământul Spaniei mă făcuseră aproape să-mi uit sabia şi se transformaseră într-o experienţă unică. Tot restul îşi pierduse importanţa.

„Azi după-masă ne-am dus la pescuit şi peştii nu au muşcat momeala, mi-a reamintit Petrus. Normal, acceptăm că entuziasmul ne lipseşte în condiţii nesemnificative, care nu

au nici cea mai mică consecinţă faţă de grandoarea unei existenţe. Ne pierdem entuziasmul din cauza micilor şi necesarelor noastre înfrângeri din cursul Luptei celei Bune. Şi cum nu ştim că entuziasmul este o forţă superioară, îndreptată spre victoria finală, o lăsăm să ne scape printre degete, fără să ne dăm seama că lăsăm să ne scape şi sensul veritabil al vieţii. Facem răspunzătoare lumea de plictiseala, de înfrângerea noastră, şi uităm că noi suntem aceia care am lăsat să ne scape această forţă captivantă care justifică tot, manifestarea lui Agape sub forma entuziasmului.”

Cimitirul care se găsea în apropierea pârâului mi-a revenit în minte. Portalul ciudat, anormal de mare, era o reprezentare perfectă a pierderii sensului. În spatele acelei porţi, doar morţii.

Ca şi cum îmi ghicea gândurile, Petrus a reluat: „Acum câteva zile, trebuie că ai fost surprins să mă vezi pierzându-mi cumpătul faţă de un biet chelner care vărsase puţină cafea pe nişte bermude deja murdare de praful drumului. În realitate, iritarea mea venea din faptul că am văzut, entuziasmul scurgându-se din ochii acelui puşti, cum se scurge sângele din venele tăiate. L-am văzut pe acel băiat, atât de puternic şi de plin de viaţă, murind puţin câte puţin, pentru că în el, în fiecare clipă, se stingea puţin Agape. Am învăţat să trăiesc cu aceste lucruri, dar băiatul, prin înfăţişarea sa, şi prin tot ceea ce am presimţit că ar putea aduce bun umanităţii, m-a şocat şi m-a întristat. Sunt sigur că agresivitatea mea i-a rănit amorul propriu, şi a oprit, măcar pentru o vreme, moartea lui Agape.

„De asemenea, când ai transmutat spiritul în câinele acelei femei, l-ai simţit pe Agape în stare pură. Gestul tău era nobil şi am fost mulţumit că mă aflu aici şi că sunt ghidul tău. Pentru asta, voi participa, pentru prima dată, la un exerciţiu împreună cu tine.”

Şi Petrus m-a învăţat ritualul lui Agape, EXERCIŢIUL GLOBULUI ALBASTRU.

„Am să te ajut să trezeşti entuziasmul, să creezi forţa care se va întinde ca o bulă albastră în jurul planetei, a spus el. Ca să-ţi arăt că te respect pentru căutarea ta, şi pentru ceea ce eşti.”

Până atunci, Petrus nu mai emisese o asemenea opinie, nici de bine, nici de rău, despre modul meu de a-mi face exerciţiile. Mă ajutase să interpretez primul contact cu Mesagerul, mă ajutase să ies din transă în exerciţiul Seminţei, dar nici un moment nu se interesase de rezultatele la care ajunsesem. De mai multe ori, îl întrebasem de ce nu voia să-mi afle senzaţiile, şi el îmi răspunsese că singura lui obligaţie, ca ghid, era să-mi arate drumul şi Practicile RAM. Depindea de mine dacă profit de rezultate, sau nu ţin cont de ele.

Imediat ce Petrus a declarat că va lua parte la exerciţiu împreună cu mine, m-am simţit dintr-o dată nedemn de laudele sale: îmi cunoştea lipsurile, şi de mai multe ori se îndoise că e în stare să mă conducă pe Drum. Am vrut să i-o spun, dar m-a întrerupt înainte să deschid gura.

„Nu fii crud cu tine însuţi, sau n-ai învăţat lecţia pe care ţi-am predat-o. Fii amabil. Acceptă un elogiu pe care-l meriţi.”

Ochii i s-au umplut de lacrimi. Petrus m-a luat de mână şi am ieşit. Noaptea era anormal de întunecoasă. M-am aşezat lângă el şi am început să cântăm. Muzica izbucnea din mine şi el mă îngâna fără efort. Am început să bat uşor din palme, în vreme ce corpul mi se legăna înainte şi înapoi. Intensitatea bătăilor a crescut. Muzica curgea liber din mine, imn de laudă pentru cerul întunecat, câmpia deşertică, stâncile lipsite de viaţă. Curând i-am văzut pe sfinţii în care credeam în copilărie, şi pe care viaţa îi depărtase de mine, pentru că şi eu ucisesem o parte mare din Agape. Dar acum, Iubirea care devoră revenea cu generozitate, iar sfinţii surâdeau din cer, cu aceeaşi înfăţişare şi intensitate ca atunci când, copil fiind. Îi vedeam.

Am deschis braţele să se scurgă Agape, şi un curent misterios de lumină albastră intra şi ieşea din mine, spălându-mi sufletul, şi iertându-mi păcatele. Lumina s-a răspândit mai întâi în peisaj, apoi a umplut lumea, şi am plâns. Plângeam pentru că retrăiam entuziasmul, eram un copil în faţa vieţii, şi nimic în acel moment, n-ar fi putut să-mi facă nici cel mai mic rău. Am simţit o prezenţă apropiindu-se de noi şi aşezându-se în dreapta mea; mi-am imaginat că era Mesagerul meu, care era singurul ce putea distinge lumina atât de puternică ce ieşea şi intra în mine, şi care se răspândea prin lume.

Intensitatea luminii a crescut şi am ghicit că învăluia întreaga lume, pătrundea prin toate uşile, pe fiecare străduţă, şi atingea cel puţin pentru o fracţiune de secundă, toate fiinţele vii.

Am simţit că mâinile mi-au fost deschise şi întinse spre cer. În acel moment, fluxul de energie albastră a devenit atât de puternic încât am crezut că va dispare. Dar am reuşit să-l mai păstrez câteva minute, până la sfârşitul cântecului.

Apoi, m-am destins, epuizat, dar liber şi fericit de viaţă şi de ceea ce simţisem. Mâinile care le ţineau pe ale mele s-au îndepărtat. Am înţeles că una din ele era a lui Petrus, şi am ştiut, în fundul sufletului, cui aparţinea cealaltă.

Am deschis din nou ochii: lângă mine se afla călugărul Alfonzo. A surâs şi mi-a spus: „Buenas noches”. Am surâs şi eu, i-am apucat din nou mâna şi am strâns-o la piept cu putere. Nu m-a lăsat să fac asta şi şi-a retras-o delicat.

Niciunul dintre noi trei n-a spus nimic. Apoi, Alfonzo s-a ridicat şi a plecat înapoi spre câmpia pietroasă. L-am urmărit cu privirea până când a dispărut în întuneric.

Puţin după aceea, Petrus a rupt tăcerea. N-a făcut nici o aluzie la Alfonzo.

Fă exerciţiul acesta de câte ori vei putea. Puţin câte puţin, Agape va locui din nou în tine. Repetă-l înainte de a întreprinde un proiect, în primele zile ale unei călătorii, sau atunci când simţi că ceva te-a emoţionat puternic. Dacă e

posibil, fă-l cu cineva pe care-l iubeşti. E un exerciţiu care trebuie împărtăşit. „

Era iar Petrus tehnicianul, instructorul şi ghidul, despre care ştiam atât de puţin. Emoţia pe care o arătase în interiorul cabanei dispăruse. Cu toate acestea, în timp ce-mi strângea mâna în cursul exerciţiului, am simţit măreţia sufletului său.

Ne-am întors la capela albă unde ne erau bagajele.

„Cel care locuieşte aici nu se va întoarce azi, cred că putem dormi aici”, m-a anunţat Petrus lungindu-se.

Mi-am desfăcut sacul de dormit, am băut o înghiţitură de vin, şi m-am culcat şi eu. Eram epuizat de Iubirea care devoră. Dar era o oboseală plăcută, şi, înainte de a închide ochii, mi-am reamintit de călugărul cu barbă, slab, care-mi urase bună seara şi care se aşezase lângă mine. Undeva afară, acest om era consumat de flacăra divină. Poate de asta noaptea era atât de întunecată: omul concentrase în el toată lumina lumii.

MOARTEA

„Sunteţi pelerini?” a întrebat doamna în vârstă care ne servea micul dejun. Eram la Azofra, un cătun format din căsuţe mici ale căror faţade erau ornate cu scuturi medievale, grupate în jurul unei fântâni unde, cu câteva minute înainte, ne umplusem ploscile.

Am răspuns afirmativ, şi am citit în ochii femeii respectul şi orgoliul.

„Când eram mică, mă duceam în pelerinaj la Compostella cel puţin o dată pe an. După războiul lui Franco, nu ştiu ce s-a întâmplat, dar se pare că pelerinajul s-a oprit. Trebuia să se facă un drum. În zilele noastre, oamenilor nu le place să se deplaseze decât cu maşina.”

Petrus a rămas tăcut. Se sculase prost-dispus. Eram de acord cu femeia, şi m-am apucat să-mi imaginez un drum nou şi asfaltat străbătând munţi şi văi, maşini cu cochilii pictate pe capotă, şi buticuri cu suveniruri la uşa mănăstirii. Tocmai îmi băusem cafeaua cu lapte şi-mi mâncasem pâinea

cu ulei de măsline. Consultând ghidul lui Aymeri Picaud, am calculat că, după-amiaza, trebuia să ajungem la Santo Domingo de la Calzada, şi plănuiam să dorm la Parador nacional13. Cheltuiam cu mult mai puţin decât prevăzusem, cu toate cele trei mese pe zi. Era timpul să comit o extravaganţă şi să ofer trupului meu acelaşi tratament pe care-l acordam stomacului.

Mă trezisem straniu de grăbit să ajung la Santo Domingo – o senzaţie pe care, cu două zile înainte, când mergeam către capelă, eram convins că n-am s-o mai trăiesc. Petrus era şi el mai melancolic, mai tăcut ca de obicei, şi mă întrebam dacă e din cauza întâlnirii cu Alfonzo. Mi-a venit să-l invoc pe Astrain. Dar nu-l invocasem niciodată dimineaţa, şi nu ştiam dacă aveam şanse să reuşesc. Am renunţat.

Ne terminasem micul dejun şi ne reluasem marşul. Trecusem de o casă medievală ornată cu un blazon, ruinele unui fost adăpost pentru pelerini şi un parc situat în vecinătatea satului. Pe când o apucam din nou peste câmp, am simţit o prezenţă puternică la stânga mea. Petrus m-a oprit.

„Nu serveşte la nimic să fugi. Opreşte-te şi fă faţă.”

M-am gândit să mă despart de ghid şi să continui singur. Simţeam o senzaţie dezagreabilă, un fel de spasm în stomac. O clipă, am vrut să cred că era pâinea cu ulei, dar mai simţisem asta, şi nu mă puteam înşela. Tensiune. Tensiune şi teamă.

„Uită-te în spate! a strigat Petrus pe un ton de urgenţă. Uită-te înainte de a fi prea târziu!

M-am întors brusc. La stânga mea se găsea o căsuţă abandonată; vegetaţia care o invada era arsă de soare. O livadă de măslini îşi înălţa către cer ramurile contorsionate. Şi, dintre livadă şi casă, mă privea fix un câine. Un câine negru, acelaşi pe care-l alungasem din casa femeii câteva zile înainte.

Am uitat de prezenţa lui Petrus şi am privit animalul drept în ochi fără să clipesc. Ceva în mine – poate vocea lui Astrain, sau cea a îngerului meu păzitor – îmi spunea că, dacă îmi întorceam privirea, mă va ataca. Am rămas aşa minute ce păreau fără sfârşit. După ce simţisem toată măreţia Iubirii care devorează, mă aflam din nou în faţa ameninţărilor cotidiene şi constante ale existenţei. Mă întrebam de ce mă urmărise animalul atât de departe, şi ce voia, până la urmă, pentru că, pelerin în căutarea sabiei mele, nu aveam nici chef, nici răbdare să am probleme pe drum, fie ele cu oameni sau cu animale. Am încercat să transmit acest mesaj cu privirea – amintindu-mi de călugării care comunicau prin ochi, dar câinele nu se mişca. Continua să mă fixeze, fără nici o emoţie, gata să mă atace dacă mă întorceam sau dădeam semne de teamă.

Am înţeles deodată că teama dispăruse. Aveam un nod în stomac şi-mi venea să vomit din cauza tensiunii, dar nu-mi era frică. Pur şi simplu, nu trebuia să întorc privirea, chiar şi atunci când am zărit o siluetă care se apropia, pe un drumeag din dreapta mea.

S-a oprit câteva clipe, apoi s-a îndreptat direct spre noi. A traversat exact direcţia privirilor noastre şi a pronunţat câteva cuvinte pe care nu le-am putut înţelege. Era o voce feminină. Prezenţa ei era bună, prietenoasă şi pozitivă.

În fracţiunea de secundă în care silueta s-a situat între ochii mei şi cei ai câinelui, stomacul mi s-a destins. Aveam o prietenă, care era aici ca să mă ajute în această luptă absurdă şi inutilă. Când silueta a dispărut, câinele şi-a plecat ochii. Dintr-un salt, a zvâcnit în spatele casei abandonate şi l-am pierdut din vedere.

Numai în momentul acela, frica a făcut ca inima să-mi bată atât de tare, încât am rămas sufocat, şi am crezut că am să leşin. În vreme ce totul se învârtea, am cercetat drumul pe care venisem eu cu Petrus cu câteva minute înainte, căutând silueta care-mi dăduse forţa pentru a pune în derută câinele.

Era o călugăriţă. Era cu spatele şi mergea spre Azofra. Nu-i puteam distinge chipul, dar mi-am reamintit vocea ei, şi am estimat că avea cel mult vreo douăzeci de ani. Am privit drumul pe care venise: era o potecă ce nu ducea nicăieri.

„Ea e … ea e cea care m-a ajutat”, am murmurat, în timp ce sufocarea creştea.

„Nu crea alte fantezii într-o lume deja atât de extraordinară, a spus Petrus, reţinându-mi braţul. A venit de la o mănăstire care se află la Cañas, cam la cinci kilometri de aici. Evident că nu poţi s-o vezi.”

Inima continua să-mi bată puternic, eram convins că o să-mi fie rău. Prea speriat ca să vorbesc, sau ca să cer explicaţii, m-am aşezat pe jos, iar Petrus mi-a umezit cu puţină apă capul şi ceafa. Mi-am amintit că făcuse acelaşi lucru când ieşisem din casa femeii – dar în acea zi, plângeam şi mă simţeam bine. Acum, senzaţia era exact pe dos.

Petrus m-a lăsat să mă odihnesc destul de mult. Apa m-a făcut să-mi revin, iar greaţa a dispărut, puţin câte puţin. Apoi, Petrus a sugerat să ne reluăm drumul, şi eu am încuviinţat. Am mers cam vreun sfert de oră, dar epuizarea a revenit. Ne-am aşezat la baza unui rollo, coloană medievală având în vârf o cruce, care marca anumite părţi ale drumului Sfântului Iacob.

„Frica ta ţi-a făcut mult mai mult rău decât câinele”, a remarcat Petrus în vreme ce mă odihneam.

Am vrut să cunosc motivul acestei confruntări absurde.

„În viaţă şi pe drumul Sfântului Iacob, anumite evenimente se produc independent de voinţa noastră. Încă de la prima noastră întâlnire, ţi-am spus că am citit în privirea ţiganului numele demonului pe care trebuia să-l înfrunţi. Am fost surprins să aflu că acest demon era un câine, dar nu ţi-am spus nimic atunci. Doar când am ajuns la casa femeii – şi ai simţit pentru întâia oară Iubirea care devoră – l, am văzut pe inamicul tău.

„Când l-ai alungat pe câine de la femeia aceea, nu i-ai găsit un alt loc. Nimic nu se pierde, totul se transformă, nu-i aşa? N-ai făcut precum Christos, care a trimis demonii într-o turmă de porci care s-a aruncat în prăpastie. Ai îndepărtat, pur şi simplu, câinele. Acum, această forţă rătăceşte fără ţel în spatele tău. Înainte de a-ţi găsi sabia, va trebui să te hotărăşti dacă doreşti să fii sclavul sau stăpânul acestei forţe."

Oboseala mi s-a atenuat. Am respirat adânc, simţind piatra rece a coloanei în spate. Petrus mi-a mai dat puţină apă şi a continuat: „Fenomenele de obsesie se produc când oamenii nu mai stăpânesc forţele pământului. Blestemul ţiganului i-a transmis acelei femei teama, şi teama a deschis o breşă prin care a pătruns Mesagerul morţii. Nu e o situaţie obişnuită, dar niciuna rar întâlnită. Depinde mult de modul în care reacţionezi la ameninţările celorlalţi."

A fost rândul meu, de data asta, să-mi amintesc un pasaj din Biblie. E scris în cartea lui Iov: Toate lucrurile de care m-am temut mai mult mi s-au întâmplat.

„O ameninţare nu poate pricinui nimic dacă nu e acceptată. Când lupţi Lupta cea Bună, nu uita niciodată asta. De asemenea, nu trebuie să uiţi că atacul şi retragerea fac parte din luptă. Dar a rămâne paralizat de frică, asta nu face parte din luptă."

Nu-mi fusese frică pe moment. Eram eu însumi surprins, şi am comentat subiectul cu Petrus.

„Am înţeles asta, a replicat ea. În caz contrar, câinele te-ar fi atacat. Cu siguranţă, ar fi câştigat lupta, pentru că nici lui nu-i era frică. Cu toate acestea, cea mai caraghioasă a fost sosirea călugăriţei. Întrevăzând o prezenţă pozitivă, imaginaţia ta fertilă şi-a spus că cineva îţi venea în ajutor. Şi această încredere te-a salvat. Chiar dacă se baza pe un fapt complet fals."

Petrus avea dreptate. A râs cu poftă, şi eu împreună cu el. Ne-am reluat mersul. Mă simţeam uşor şi bine dispus.

„Un lucru trebuie, însă, să ştii, a declarat Petrus în timp ce mergeam. Duelul cu câinele nu se poate termina decât cu victoria unuia sau a celuilalt. Va reapare. Data viitoare, încearcă să pui capăt luptei. În caz contrar, fantoma lui va continua să te neliniştească până la sfârşitul zilelor tale."

După întâlnirea cu ţiganul, Petrus îmi spusese că ştia numele acestui demon. L-am întrebat care era acest nume.

„Legiune, a răspuns el. Pentru că sunt mulţi."

Mergeam pe pământuri pe care ţăranii le pregăteau pentru însămânţat. Ici şi colo, lucrători conduceau cisterne rudimentare, ducând o luptă seculară împotriva aridităţii solului. Pe marginile drumului Sfântului Iacob, pietre clădite una peste alta formau ziduri nesfârşite care se încrucişau şi se confundau cu contururile câmpiei. Aceste pământuri au fost lucrate de secole, mă gândeam eu, şi totuşi apare întotdeauna o piatră care trebuie scoasă, o piatră care rupe cuţitul plugului, care sufocă calul, care lasă bătături pe mâinile lucrătorului. O luptă care reîncepea în fiecare an şi nu se va termina niciodată.

Petrus era mai liniştit ca de obicei, şi mi-am amintit că, de dimineaţă până acum, nu spusese aproape nimic. După conversaţia de lângă coloana medievală, s-a retras în mutism, şi, la majoritatea întrebărilor mele, nu răspundea. Voiam să ştiu mai multe despre ce era cu aceşti „numeroşi demoni", dar el nu era dispus să abordeze subiectul, şi am decis să aştept o situaţie mai favorabilă.

Am ajuns pe o mică înălţime, şi, de sus, am zărit clopotniţa principală a bisericii Santo Domingo de la Calzada. Această privelişte m-a încurajat: am început să visez la confortul şi magia de la Parador nacional. După lecturile mele, clădirea fusese construită de Sfântul Dominic în persoană pentru a primi pelerinii. Sfântul Francisc din Assisi, mergând spre Compostella, dormise aici o noapte. Toate astea mă umpleau de agitaţie.

Trebuie să fi fost aproape şapte seara, când Petrus a propus să ne oprim. Mi-am amintit de Roncevaux, de mersul

acela încet în momentul în care mi-era atât de frig şi aveam atâta nevoie de un pahar de vin, şi m-am întrebat dacă nu cumva era pe cale să pregătească o lovitură asemănătoare.

„Niciodată un Mesager nu te va ajuta să-l învingi pe altul. Ei nu sunt nici buni, nici răi, ţi-am mai spus, dar sunt legaţi între ei printr-un sentiment de loialitate. Nu te încrede în Astrain pentru a deruta câinele. „

De data asta eu eram acela care nu era dispus să vorbească despre Mesageri. Voiam să ajung rapid la Santo Domingo.

„Mesagerii morţii pot intra în trupul cuiva care domină teama. De aceea, în cazul câinelui, sunt mai mulţi. Au fost atraşi de teama femeii. Nu numai cel al ţiganului asasinat, ci diverşi Mesageri care rătăceau, căutând un mijloc de a intra în contact cu forţele pământului."

Doar acum răspundea întrebării mele. Dar ceva în modul său de a vorbi părea artificial, ca şi cum nu ar fi fost cu adevărat acela subiectul pe care voia să-l discute cu mine. Instinctul m-a prevenit imediat.

„Ce vrei tu, de fapt, Petrus?" am întrebat, puţin enervat.

Ghidul meu n-a răspuns. A părăsit drumul şi s-a dus spre un copac bătrân, aproape desfrunzit, care se găsea la câteva zeci de metri de acolo pe câmp, singurul copac vizibil din tot orizontul. Cum nu-mi făcuse semn să-l urmez, am rămas înţepenit pe drum. Şi am asistat la o scenă ciudată: Petrus se învârtea în jurul copacului şi vorbea cu voce tare, cu ochii fixaţi în pământ. La sfârşit, mi-a făcut semn să mă apropii: „Aşează-te acolo." Era un ton nou în vocea lui, şi nu puteam şti dacă era tandreţe sau durere. „Rămâi aici. Mâine dimineaţă ne întâlnim la Santo Domingo de la Calzada."

Înainte de a putea spune un cuvânt, Petrus a continuat: „Într-una dintre aceste zile, şi-ţi garantez că nu azi, va trebui să-l înfrunţi pe cel mai serios duşman al tău de pe drumul Sfântului Iacob: câinele. Când va veni această zi, fii liniştit, voi fi alături de tine şi-ţi voi da forţa necesară pentru

a lupta. Dar astăzi vei înfrunta un alt gen de duşman, un duşman fictiv care te poate distruge, sau poate fi cel mai bun tovarăş al tău: Moartea.

„Omul e singura fiinţă din toată natura, care să aibă conştiinţa morţii care va veni. Din această cauză, şi numai din această cauză, am un respect profund pentru specia umană, şi cred că viitorul său va fi mult mai bun decât prezentul. Chiar ştiind că zilele-i sunt numărate, şi că totul se va termina când se aşteaptă cel mai puţin, omul face din viaţă o luptă demnă de o fiinţă eternă. Ceea ce oamenii numesc vanitate – a lăsa în urmă opere, copii, a face în aşa fel încât numele să nu-ţi fie uitat –, consider asta ca pe o expresie supremă a demnităţii umane.

„Se pare că această creatură fragilă încearcă mereu să se ascundă de certitudinea supremă a morţii. El nu vede că ea e motivul pentru a realiza cele mai bune lucruri din viaţa sa. I-e frică de trecerea în umbră, de marea teamă a necunoscutului, şi singurul mijloc pe care-l are de a-şi învinge această teamă este de a uita că zilele lui sunt numărate. El nu înţelege că fiind conştient de moarte, ar fi capabil să aibă mai multă îndrăzneală, să meargă mult mai departe în cuceririle sale cotidiene, neavând nimic de pierdut, chiar în clipa în care moartea este inevitabilă”.

Ideea de a petrece noaptea la Santo Domingo mi se părea deja o amintire îndepărtată. Urmăream cu un interes crescând spusele lui Petrus. La orizont, chiar în faţa noastră, soarele începea să moară. Poate că auzea şi el aceste cuvinte.

„Moartea este marea noastră tovarăşă, pentru că ea e aceea care dă sens vieţilor noastre. Dar pentru a contempla adevărata faţă a morţii, ar trebui mai întâi să cunoaştem toate dorinţele şi toate fricile pe care simpla evocare a numelui său este capabilă să le trezească în orice fiinţă vie.”

Petrus s-a aşezat sub un copac şi m-a invitat să fac la fel. A explicat că, un moment mai devreme, se învârtise în jurul trunchiului, pentru că îşi amintise ce se petrecuse când era

pelerin pe drumul Sfântului Iacob. Apoi, a scos din rucsac două sandviciuri pe care le cumpărase la ora prânzului.

„Acolo unde eşti, nu e nici o primejdie, a spus el, întinzându-mi-le. Nu sunt şerpi veninoşi, şi câinele nu se va întoarce să te atace decât după ce va fi uitat eşecul din această dimineaţă. Nu există nici hoţi, nici criminali prin împrejurimi. Eşti într-un loc absolut sigur, aproape cu o singură excepţie: pericolul fricii tale."

El mi-a explicat că acum două zile trăisem o senzaţie la fel de intensă şi de violentă ca şi moartea: Iubirea care devoră. În nici un moment nu şovăisem şi nu-mi fusese teamă, pentru că nu aveam prejudecăţi legate de iubirea universală. Dar avem cu toţii prejudecăţi legate de moarte, fără să înţelegem că ea nu este decât o altă manifestare a lui Agape. I-am răspuns lui Petrus că, după toţi anii aceştia de învăţătură, frica de moarte practic mă părăsise. În realitate, mi-era mai frică de modul de a mori decât de moartea propriu-zisă.

„Atunci, în seara asta, trăieşte experienţa celui mai înspăimântător mod de a muri."

Şi Petrus m-a învăţat EXERCIŢIUL ÎNGROPATULUI DE VIU.

„Nu trebuie să-l faci decât o singură dată", a spus el, în timp ce-mi reaminteam un exerciţiu de teatru foarte asemănător. „Trebuie să trezeşti tot adevărul, toată teama necesară pentru ca exerciţiul să poată ajunge până în fundul sufletului tău, şi să faci să cadă masca de oroare care acoperă faţa prietenoasă a morţii tale."

Petrus s-a ridicat, şi i-am văzut silueta detaşându-se pe cerul incendiat de apusul soarelui.

Cum rămăsesem aşezat, părea o figură impunătoare, gigantică.

„Petrus, mai am o întrebare.

— Care?

— Azi dimineaţă, erai mut şi straniu. Ai ghicit înaintea mea sosirea câinelui. Cum a fost posibil lucrul ăsta?

Când am trăit împreună Iubirea care devoră, am împărtăşit absolutul. Absolutul arată tuturor oamenilor ce sunt ei în realitate, o imensă ţesătură de cauze şi efecte, fiecare mic gest al unuia reflectându-se în viaţa celuilalt. În dimineaţa aceasta, această parte de absolut era încă foarte vie în sufletul meu. Te înţelegeam, nu numai pe tine, dar tot ce există în lume, fără limitări în spaţiu sau timp. Acum, efectul a slăbit, şi nu va reveni decât data viitoare când voi experimenta Iubirea care devoră."

Mi-a reamintit proasta dispoziţie a lui Petrus de dimineaţă. Dacă spunea adevărul, lumea traversa o trecere foarte dificilă.

„Am să te aştept la Parador, a spus el îndepărtându-se. Am să las numele tău la recepţie."

L-am urmărit cu privirea cât timp am putut. Pe câmpul din stânga mea, lucrătorii îşi terminaseră lucrul şi se întorceau acasă. M-am hotărât să fac exerciţiul imediat ce va cădea noaptea.

Eram calm. Era prima oară când rămâneam complet singur de când începuse în să străbat ciudatul drum al Sfântului Iacob. M-am ridicat şi am făcut câţiva paşi în jur, dar noaptea se lăsa rapid şi am hotărât să mă întorc spre copac, de teamă să nu mă pierd. Înainte ca întunericul să fie deplin, am memorat distanţa de la copac la drum. Cum nu era nici o lumină care m-ar fi putut deranja, mă simţeam perfect în stare să văd poteca şi să ajung la Santo Domingo graţie numai strălucirii subţirelului corn de lună care-şi făcea apariţia pe cer.

Până atunci, nu-mi era frică, şi-mi ziceam că trebuie multă imaginaţie pentru a deştepta în mine fricile unei morţi oribile. Dar nu contează câţi ani ai: când cade noaptea, aduce cu ea frici ascunse în sufletul nostru din copilărie. Cu cât se făcea mai întuneric, mă simţeam mai tulburat.

Eram acolo, singur în mijlocul câmpiei, şi, dacă aş fi strigat, nimeni nu m-ar fi auzit. Mi-am reamintit că în

dimineaţa aceea aproape că făcusem un atac. Niciodată, în toată viaţa mea, nu-mi simţisem inima bătând astfel.

Şi dacă muream? Logic, totul s-ar fi terminat. Cu toate acestea, pe drumul Tradiţiei, conversasem deja cu numeroase spirite. Aveam certitudinea absolută a vieţii după moarte, dar nu mă întrebasem niciodată cum se petrecea această tranziţie. Trebuie că era cumplit să treci dintr-o dimensiune în alta, oricât de bine pregătit ai fi fost. Dacă aş fi murit azi-dimineaţă, de exemplu, drumul Sfântului Iacob, anii mei de studii, regretele familiei mele, banii ascunşi în centura mea n-ar fi avut nici cel mai mic sens. Mi-am adus aminte de o plantă pe care o aveam pe birou, în Brazilia. Planta va exista mereu, la fel ca şi omnibuzul, negustorul de legume din colţ care te făcea mereu să dai mai mult, telefonista care îmi dădea cu drăgălăşenie numere de telefon de pe lista roşie. Toate aceste lucruri minore, care ar fi putut dispărea dacă făceam un infarct azi-dimineaţă căpătau deodată o importanţă enormă pentru mine. Ele, şi nu stelele sau înţelepciunea, mă asigurau că sunt în viaţă.

Noaptea era neagră acum, şi, la orizont, puteam distinge slaba lucire a oraşului. M-am lungit pe pământ şi am privit ramurile copacului de deasupra capului meu. Curând, am auzit zgomote stranii, de toate felurile. Erau animalele de noapte care ieşeau la vânătoare. Petrus nu putea să le ştie pe toate, de vreme ce era, ca şi mine, o fiinţă umană. Ce garanţie aveam că nu existau, într-adevăr, şerpi veninoşi? Şi lupii, eternii lupi ai Europei, poate că hotărâseră, simţindu-mi mirosul, să petreacă noaptea pe aici? Un zgomot foarte violent, asemănător cu cel al unei crengi care se rupe, m-a făcut să tresar, şi inima a început să-mi bată din nou cu putere.

Eram foarte tensionat. Cel mai bine era să fac exerciţiul şi să mă duc la hotel. M-am liniştit puţin câte puţin şi mi-am încrucişat mâinile pe piept, în postura mortului. Ceva,

foarte aproape, a început să se mişte. M-am ridicat dintr-un salt.

Nu era nimic. Noaptea invadase totul, şi adusese cu ea cortegiul de frici omeneşti. M-am lungit din nou, decis de data aceasta să fac din orice frică un stimulent pentru exerciţiu. Am constatat că, deşi temperatura scăzuse mult, eram transpirat.

Mi-am imaginat sicriul închis, şi cuiele bătute. Eram nemişcat, dar viu, şi voiam să spun familiei mele, care vedea tot, că o iubeam, dar nici un sunet nu-mi ieşea din gură. Tatăl meu, mama mea plângând, prietenii în jurul meu, şi eu eram singur! Toate aceste fiinţe dragi stăteau acolo, şi nimeni nu era în stare să constate că eram viu, că nu făcusem încă tot ce voiam să realizez în această lume. Încercam cu disperare să deschid ochii, să fac un semn, să bat în capacul sicriului. Dar nimic în corpul meu nu se mişca.

Am simţit sicriul clătinându-se. Mă transportau spre groapă. Puteam să aud zgomotul inelelor frecându-se de curelele metalice, şi paşii oamenilor din cortegiu, vocile care discutau. Cineva a spus că va fi o cină mai târziu, altul a comentat că murisem de tânăr. Parfumul florilor din jurul capului meu mă sufoca.

Mi-am amintit că nu făcusem curte la două sau trei femei, de teama de a nu fi respins. Mi-am amintit şi anumite ocazii în care renunţasem la dorinţele mele, crezând că voi putea amâna pe mai târziu realizarea lor. Am simţit o tristeţe profundă, nu numai pentru că eram îngropat de viu, ci pentru că-mi fusese frică să trăiesc. Ce înseamnă teama de a şterge un refuz, de a amâna ceva pe mai târziu, dacă cel mai important lucru este să te bucuri din plin de viaţă? Eram prizonier în sicriul meu şi era prea târziu să mă întorc înapoi şi să am curajul de care-ar fi trebuit să dau dovadă.

Fusesem propriul meu Iuda, trădător de mine însumi. Eram acolo fără să pot mişca un muşchi, strigând în minte după ajutor, în vreme ce oamenii de afară erau cufundaţi în

viaţă, preocupaţi de ce aveau să facă diseară, privind statui şi edificii pe care nu le voi mai vedea niciodată. M-a invadat sentimentul unei mari nedreptăţi, nedreptatea de a fi fost îngropat, în timp ce ceilalţi continua să trăiască. Ar fi fost de preferat o mare catastrofă, şi să fim toţi împreună pe aceeaşi corabie, îndreptându-ne spre acelaşi punct negru spre care eram purtat. Ajutor! Sunt viu, nu sunt mort, mintea-mi funcţionează încă!

Mi-au pus sicriul pe marginea gropii. Au să mă îngroape! Soţia mea mă va uita, se va recăsători şi va cheltui banii pe care ne-am forţat să-i economisim în toţi aceşti ani… dar ce importanţă are! Vreau să fiu cu ea acum, pentru că sunt viu!

Aud plânsete, simt că şi din ochii mei curg lacrimi. Dacă ar deschide sicriul în acest moment, şi-ar da seama, şi m-ar salva. Dar sicriul coboară inexorabil. Deodată, totul devine întunecat. Până atunci, o mică strălucire de lumină trecea prin marginea sicriului, acum întunericul e absolut. Lopeţile groparilor astupă groapa, şi eu sunt viu! Îngropat de viu! Aerul devine greu, parfumul florilor insuportabil, şi aud paşii oamenilor care se îndepărtează. Teroarea e totală. Nu reuşesc să mă mişc, şi ei au plecat acum. Curând se va face noapte şi nimeni nu mă va auzi ciocănind din mormânt!

Nimeni n-a auzit strigătele scoase de mintea mea, sunt singur şi întunericul, aerul sufocant, parfumul florilor mă înnebunesc. Deodată, un zgomot. Sunt viermii, viermii care se apropie să mă devore de viu. Încerc cu toate forţele să mişc un membru, dar rămân inert. Viermii mi se urcă pe corp. Sunt graşi şi reci. Trec peste faţă, îmi intră în pantaloni. Unul dintre ei pătrunde în anus, un altul dispare prin nară. Ajutor! Sunt devorat de viu şi nimeni nu mă aude, nimeni nu spune nimic. Viermele intrat prin nară îmi coboară în gât. Altul mi se bagă în ureche. Trebuie să ies de aici! Unde e Dumnezeu, care nu răspunde? Au început să-mi mănânce gâtul şi nu voi mai putea să strig! Intră prin toate părţile, prin ureche, prin colţul gurii, prin gaura

penisului. Simt chestiile astea băloase şi grase în interiorul meu, trebuie să strig, trebuie să mă eliberez! Sunt imobilizat în acest mormânt întunecat şi rece, singur, mâncat de viu. Aerul îmi lipseşte, iar viermii mă mănâncă. Trebui să mă mişc! Trebuie să fac să explodeze sicriul! Dumnezeul meu, reuneşte-mi toate forţele, pentru că trebuie să mă mişc! TREBUIE SĂ IES DE AICI, TREBUIE. MĂ VOI MIŞCA! MĂ VOI MIŞCA!

AM REUŞIT!

Scândurile sicriului s-au făcut ţăndări, mormântul a dispărut, şi mi-am umplut pieptul cu aerul curat al drumului Sfântului Iacob. Trupul îmi tremura din creştet până în tălpi, leoarcă de transpiraţie. M-am mişcat puţin şi am înţeles că intestinele mi se goliseră. Dar nimic din toate acestea n-avea importanţă: eram în viaţă.

Tremuratul se prelungea şi n-am făcut nici cel mai mic efort ca să-l controlez. O imensă senzaţie de calm interior m-a invadat, şi am simţit un fel de prezenţă alături. M-am uitat şi am văzut chipul morţii mele. Nu era moartea pe care o experimentasem câteva minute mai devreme, ci moartea mea adevărată, prietenă şi sfătuitoare, mulţumită căreia nu voi mai fi niciodată laş nici măcar o singură zi din viaţa mea. De acum înainte, ea mă va susţine mai bine decât mâna şi sfaturile lui Petrus. Ea n-o să-mi mai permită să las pe mai târziu ceea ce aş putea trăi acum. Ea n-o să mă mai lase să fug de luptele existenţei şi mă va ajuta să lupt Lupta cea Bună. Niciodată, în nici un moment, nu mă voi mai simţi ridicol să fac nici cel mai mic gest. Ea era aici, afirmând că atunci când mă va lua de mână ca să călătorim spre alte lumi, nu trebuia să iau cu mine cel mai mare dintre păcate: regretul. Sigur de prezenţa ei, privindu-i faţa prietenoasă, am avut certitudinea că voi bea cu aviditate din izvorul de apă vie care este această existenţă.

Noaptea nu mai avea nici secrete, nici temeri. Era o noapte fericită, o noapte de pace. Când tremuratul a dispărut, m-am îndreptat spre cisternele celor ce lucrau

câmpurile. Mi-am curăţat bermudele şi mi-am pus o altă pereche pe care o aveam în rucsac. M-am întors apoi la copac şi am mâncat cele două sandviciuri pe care mi le lăsase Petrus. Era hrana cea mai delicioasă din lume, pentru că eram în viaţă şi moartea nu mă mai speria.

Am hotărât să dorm în acel loc. Întunericul nopţii n-a fost niciodată mai liniştit.

VICIILE PERSONALE.

Ne aflam pe un câmp imens, un câmp cu grâu neted şi monoton, care se întindea pe tot orizontul. Uniformitatea peisajului nu era întreruptă decât de o coloană medievală pe care se afla o cruce, care marca drumul pelerinilor. În dreptul coloanei, Petrus şi-a aruncat rucsacul pe pământ şi s-a aşezat în genunchi. M-a invitat să fac acelaşi lucru.

„Ne vom ruga. Ne vom ruga pentru singurul lucru care-l face să eşueze pe un pelerin când îţi găseşte sabia: viciile personale. Cu toate că învaţă de la Mari Maeştri să-i dirijeze lama, una din mâinile sale îi va fi întotdeauna cel mai rău duşman. Ne vom ruga pentru ca, dacă-ţi vei găsi vreodată sabia, să o ţii mereu cu mâna care nu greşeşte.”

Era ora două după-amiaza. Nu se auzea nici un zgomot, şi Petrus a început: „Ai milă, Doamne, căci suntem pelerini în drum spre Compostella, şi ăsta poate fi un viciu. În infinita Ta milă, fă ca niciodată să nu întoarcem cunoaşterea împotriva noastră înşine.

„Îndurare pentru cei cărora le e milă de ei înşişi şi se consideră buni şi cred că viaţa îi tratează nedrept, pentru că nu meritau ceea ce li s-a întâmplat – pentru că aceştia nu vor reuşi niciodată să lupte Lupta cea Bună. Şi îndurare pentru cei care sunt cruzi faţă de ei înşişi, şi nu văd răul decât în propriile lor fapte şi se consideră vinovaţi de nedreptăţile lumii. Pentru că aceştia nu cunosc legea Ta care spune: „Chiar şi firele de păr ale capului tău sunt numărate.” „Îndurare pentru cei care comandă, şi pentru cei care înfăptuiesc ore de muncă şi se sacrifică, în schimbul unei duminici când totul e închis, şi nu ai unde să

mergi. Îndurare pentru cei care-ţi sfinţesc opera, merg dincolo de limitele propriei Tale nebunii şi sfârşesc îndatoraţi sau ţintuiţi pe cruce de proprii lor fraţi. Pentru că aceştia nu cunosc legea ta cere spune: „Fii prudent precum şarpele şi simplu precum porumbeii.” „Îndurare pentru că omul poate să învingă lumea şi să nu se angajeze niciodată în Lupta cea Bună împotriva lui însuşi. Şi îndurare pentru cei care au câştigat Lupta cea Bună şi acum sunt la răscruci şi în crâşmele vieţii, pentru că nu au reuşit să învingă lumea. Pentru că aceia nu au cunoscut legea Ta care spune: „Cel care-mi respectă cuvântul trebuie să-şi edifice casa în piatră.” „Îndurare pentru aceia cărora le e teamă să ţină în mână pana, penelul, instrumentul sau unealta, pentru că gândesc că cineva le-a folosit deja mai bine, şi nu se simt demni să intre în lumea minunată a artei. Dar şi mai multă îndurare pentru aceia care au luat pana, penelul, instrumentul sau unealta şi au transformat inspiraţia într-un sentiment meschin şi se cred mai buni decât ceilalţi. Aceia n-au cunoscut legea Ta care spune că: „Nimic nu este ocultat decât pentru a fi dezvăluit, şi nimic nu este ascuns decât pentru a fi revelat.” „Îndurare pentru aceia care mănâncă şi beau şi se satură, dar sunt nefericiţi şi singuri cu abundenţa lor. Dar şi mai multă îndurare pentru cei care postesc, cenzurează, interzic şi se simt sfinţi, ducându-se să slăvească numele Tău în pieţe. Pentru că aceia nu cunosc legea Ta care spune: „Dacă mărturisesc despre mine însumi, mărturia mea nu e autentică.” „Îndurare pentru aceia care se tem de moarte şi nu recunosc multele regate prin care au trecut, şi numeroasele morţi de care au murit deja, şi sunt nefericiţi pentru că cred că totul se va termina într-o zi. Dar şi mai multă îndurare pentru cei care şi-au cunoscut deja numeroasele morţi de care au murit deja, şi azi se cred nemuritori, pentru că nu cunosc legea Ta care spune: „Cel care va bea din această apă nu va mai şti niciodată ce e setea.” „Îndurare pentru cei care reduc universul la o explicaţie, pe Dumnezeu la o licoare magică,

şi omul la o fiinţă ale cărei nevoi de bază trebuie satisfăcute, pentru că aceia nu vor auzi niciodată muzica sferelor. Dar şi mai multă îndurare pentru cei cu o credinţă fanatică, şi care transformă mercurul în aur în laboratoare, şi se înconjoară de cărţi care relatează despre secretele tarotului şi puterea piramidelor. Pentru că aceia nu cunosc legea Ta care spune: „Împărăţia Cerului aparţine copiilor.”
„Îndurare pentru acei care nu văd pe nimeni în afara lor înşişi, pentru care ceilalţi sunt un spectacol vag şi îndepărtat atunci când trec pe stradă în limuzine, şi care, retraşi în birourile lor cu aer condiţionat de la ultimul etaj, suferă în tăcere de singurătatea puterii. Dar şi mai multă îndurare pentru cei care, cu punga mereu deschisă, sunt generoşi şi vor să învingă răul doar prin iubire, pentru că aceia nu cunosc legea Ta care spune: „Cel care nu are sabie, să-şi vândă haina de pe el şi să-şi cumpere una.”
„Îndurare, Doamne, pentru noi care căutăm şi îndrăznim să luăm sabia pe care Tu o promiţi, căci suntem un popor sfânt şi păcătos, răspândit pe pământ. Pentru că nu ne recunoaştem noi înşine, adesea credem că suntem îmbrăcaţi şi suntem goi, credem că facem o crimă şi de fapt salvăm pe cineva. Nu ne uita în marea Ta milă, pe noi toţi, care ţinem în acelaşi timp sabia cu o mână de înger, şi cu o mână de demon. Pentru că noi suntem pe lume, rămânem în lume şi avem nevoie de Tine. Avem întotdeauna nevoie de legea Ta care spune: „Când v-am trimis, nu aveaţi nici sac, nici traistă, nici încălţări, şi nu v-a lipsit nimic.”

Petrus a tăcut. Liniştea s-a prelungit. Privea fix la câmpul cu grâu din jurul nostru.

CUCERIREA.

Am ajuns într-o după-masă la ruinele unui vechi castel ale Ordinului Templierilor. Ne-am aşezat să ne odihnim. Petrus şi-a fumat ţigara tradiţională şi eu am băut puţin vin pe care-l păstrasem de la prânz. Am privit peisajul din jur: câteva case de lucrători, turnul castelului, câmpul cu ridicăturile lui, ogoarele lucrate, pregătite pentru

însămânţat. Deodată, la dreapta mea, trecând pe lângă zidurile în ruină, am văzut un păstor care se întorcea de pe câmp cu caprele lui. Cerul era roşu, praful ridicat de animale a dat peisajului aparenţa difuză a unui vis, a unei viziuni magice. Păstorul a ridicat mâna făcând un semn. I-am răspuns.

Caprele au trecut prin faţa noastră şi şi-au continuat drumul. Petrus s-a ridicat. Scena îl impresionase.

„Să mergem. Trebuie să ne grăbim, a spus el.

— De ce?

— Pentru că. În fine, nu crezi că am petrecut foarte mult timp pe drumul Sfântului Iacob?”

Dar ceva îmi spunea că graba lui era legată de scena cu păstorul şi caprele.

Două zile mai târziu, am ajuns la poalele munţilor care se ridicau în sud, rupând monotonia imenselor câmpuri cu grâu. Cu toată existenţa unor movile naturale, terenul era bine marcat cu semnele galbene despre care ne vorbise Padre Jordi. Cu toate acestea, Petrus, fără să-mi dea vreo explicaţie, s-a îndepărtat puţin câte puţin de semne, îndreptându-se către nord. I-am atras atenţia asupra acestui fapt, şi el mi-a răspuns sec că el era ghidul meu şi că ştia unde mă duce.

La capătul unei jumătăţi de oră de mers, aproximativ, am auzit ceva care semăna cu zgomotul unei căderi de apă. În jurul nostru nu erau decât câmpuri arse de soare şi am căutat locul de unde ar fi putut veni zgomotul. Dar pe măsură ce înaintam, zgomotul creştea, până când n-a mai existat nici o umbră de îndoială asupra originii sale: o cădere de apă. Dar, ieşit din comun, priveam în jurul meu şi nu vedeam nici munţi, nici căderi de apă.

Atunci, după ce am ocolit o movilă, m-am aflat deodată în faţa unei opere impresionante a naturii: într-o depresiune de teren care ar fi putut cuprinde un imobil cu cinci etaje, o pânză de apă cobora spre direcţia centrului pământului. Pe

malurile imensei cavităţi, o vegetaţie luxuriantă, total diferită, înconjura căderea de apă.

„Vom coborî”, a anunţat Petrus.

Am început coborârea, şi m-am gândit la Jules Verne, era ca şi cum ne îndreptam spre centrul Pământului. Panta era abruptă, şi a trebuit să mă ţin de ramuri cu spini şi de pietre tăioase ca să nu cad. Am ajuns pe fundul depresiunii cu braţele şi picioarele numai zgârieturi.

„Frumoasă operă a naturii”, a comentat Petrus.

L-am aprobat. O oază în mijlocul deşertului, o vegetaţie densă şi picături de apă formând un curcubeu, toate astea erau la fel de frumoase văzute de jos, ca şi de sus.

„Aici natura îşi arată forţa, a insistat el.

— E adevărat, am întărit eu.

— Ne permite să ne demonstrăm şi noi forţa. Vom urca înapoi. Prin mijlocul apei.”

Am privit din nou spectacolul. Nu mai vedeam frumoasa oază, capriciu sofisticat al naturii. Mă aflam în faţa unui perete de peste cincisprezece metri înălţime, de-a lungul căruia apa cădea cu mare zgomot. Adâncimea bazinului format de cascadă nu depăşea înălţimea unui om, în vreme ce râul se scurgea cu un zgomot asurzitor printr-o deschizătură care trebuie că ajungea în măruntaiele pământului. Pe perete nu exista nici o priză, şi bazinul nu era suficient de adânc pentru a amortiza o cădere. Sarcina mi se părea absolut imposibilă.

Mi-am reamintit o scenă care se petrecuse cu cinci ani înainte, în timpul unui ritual foarte periculos, care includea, ca şi aici, o cătărare. Maestrul mă lăsase să hotărăsc dacă vreau să continui sau nu. Eram mai tânăr, fascinat de puterile şi de miracolele Tradiţiei. Am hotărât să continui. Trebuia să-mi dovedesc curajul şi bravura.

După aproximativ o oră de cătărare, înainte de locul cel mai dificil al ascensiunii, s-a pornit un vânt cu o putere neaşteptată, şi a trebuit să mă agăţ cu toate forţele de mica platformă de care mă sprijineam, ca să nu fiu aruncat jos.

Am închis ochii, aşteptându-mă la ce era mai rău, cu unghiile înfipte în stâncă. Mare mi-a fost surpriza să constat, în clipa următoare, că cineva mă ajuta să-mi păstrez o poziţie confortabilă şi sigură. Am deschis ochii: Maestrul se găsea lângă mine. A desenat în aer anumite figuri, şi vântul s-a oprit subit. Cu o agilitate stranie, apropiată adesea de pure exerciţii de levitaţie, a coborât din nou şi m-a invitat să fac la fel.

Am ajuns jos cu picioarele tremurând, şi l-am întrebat cu indignare de ce oprise vântul înainte de a mă atinge.

„Pentru că eu sunt acela care a făcut vântul să sufle.

— Ca să mă omori?

— Ca să te salvez. Nu ai fi în stare să escaladezi acest munte. Când te-am întrebat dacă vrei să urci, nu era ca să-şi testez curajul. Îţi testam înţelepciunea.

„Ai inventat un ordin pe care nu ţi l-am dat, mi-a explicat Maestrul. Dacă ştiai să levitezi, n-ar fi fost o problemă. Dar tu ţi-ai propus să fii curajos, atunci când era suficient să fii inteligent.”

În ziua aceea, el mi-a vorbit despre magi care înnebuniseră în timpul procesului de iluminare, care nu mai puteau să-şi distingă propriile puteri de cele ale discipolilor. De-a lungul vieţii mele, am cunoscut mari oameni pe drumul Tradiţiei. Am întâlnit chiar trei Maeştri – inclusiv al meu – capabili să ducă stăpânirea fizică la nivele mult mai înalte decât cele la care omul ar putea visa. Am văzut minuni, premoniţii care s-au adeverit, reîncarnări. Maestrul mi-a vorbit de războiul Malvinelor cu două luni înainte ca argentinienii să invadeze insulele. L-a descris în detaliu şi mi-a explicat cauzele astrale ale acestui conflict.

Din ziua aceea, am descoperit în plus că anumiţi magi, cum a spus Maestrul, „înnebuniseră în timpul procesului de iluminare”. Aceşti oameni semănau cu Maeştrii aproape în toate privinţele, în afara puterilor lor> l-am văzut pe unul dintre ei, graţie unei concentrări extreme, făcând să germineze o sămânţă în cincisprezece minute. Dar acel om,

şi alţi câţiva, duseseră numeroşi discipoli la nebunie şi disperare. Unii sfârşiseră în spitale psihiatrice, şi era confirmată şi povestea unei sinucideri. Aceşti oameni se aflau pe o celebră „listă neagră” a Tradiţiei, dar era imposibil de păstrat un control asupra lor. Şi în zilele noastre, mulţi dintre ei îşi continuă activităţile.

Toată această poveste mi-a trecut prin minte într-o fracţiune de secundă, în faţa acestei cascade imposibil de escaladat. M-am gândit la tot acest timp în care eu şi Petrus mersesem împreună pe drum, mi-am amintit de câinele care mă atacase şi nu-i făcuse nici un rău lui, la lipsa lui de control faţă de chelner în restaurant, la beţia din timpul nunţii.

„Petrus, nu se pune problema să urc acest perete. Pentru un singur motiv: este imposibil.”

Nu mi-a răspuns nimic. S-a aşezat în iarbă şi eu am făcut acelaşi lucru. Am rămas tăcuţi mai mult de un sfert de ceas. Dezarmat de tăcerea lui, am luat iniţiativa de a vorbi iar.

„Petrus, nu vreau să urc această cascadă pentru că am să cad. Ştiu că nu voi muri, pentru că atunci când am văzut chipul morţii mele, am văzut şi ziua în care va veni dacă sunt fidel drumului meu. Dar pot să cad şi să rămân paralizat pentru restul vieţii mele.

— Paulo, Paulo…” M-a privit şi a zâmbit. Se schimbase total. Avea în voce un pic de Iubire care devoră şi ochii strălucitori.

„O să spui că rup legământul de ascultare pe care l-am făcut înainte de a întreprinde Drumul?

— Nu rupi nici un legământ. Nu simţi nici frică, nici lene. Fără îndoială, nu crezi nici că-ţi dau un ordin inutil. Nu vrei să urci, pentru că trebuie că te gândeşti la magii negri14. A-ţi folosi puterea de decizie nu înseamnă ruperea unui legământ. Această putere nu-i este niciodată refuzată unui pelerin.”

Am privit cascada şi m-am întors spre Petrus. Evaluam posibilităţile de a urca, şi nu găseam niciuna.

„Fii atent, a reluat el. Voi urca înaintea ta, fără am mă servi de nici un dar. Şi voi reuşi. Şi dacă ajung sus, pur şi simplu pentru că voi fi ştiut unde să-mi plasez picioarele, va trebui să faci acelaşi lucru. În felul acesta, îţi voi anula puterea de decizie. Dacă refuzi după ce m-ai văzut urcând, asta va însemna că rupi un legământ.”

Petrus s-a descălţat. Avea cel puţin cu zece ani mai mult decât mine, şi, dacă reuşea, nu mai aveam nici un argument. Am privit căderea de apă şi am simţit ceva rece în stomac.

Dar el nu s-a mişcat. Cu picioarele goale, a rămas aşezat în acelaşi loc. A început să contemple cerul şi a spus: „La câţiva kilometri de aici, în 1502, Fecioara s-a arătat unui păstor. Astăzi e sărbătoarea ei – sărbătoarea Fecioarei Drumului – şi îi voi consacra ei izbânda mea. Te sfătuiesc să faci la fel. Consacrarea unei izbânzi. Nu-ţi arăta durerea din picioare, nici rănile de pe mâinile zgâriate de pietre. Toată lumea consacră doar durerea penitenţelor lor. Nu e nimic condamnabil în asta, dar eu cred că ea ar fi fericită dacă, pe lângă suferinţe, oamenii i-ar consacra şi bucuriile lor.”

Nu eram de loc dispus să vorbesc. Continuam să pun la îndoială capacitatea lui Petrus de a escalada acest zid. Îmi spuneam că toată această întâmplare era o farsă; de fapt, mă înşela folosind cuvinte frumoase, pentru a mă obliga apoi să fac ceva ce nu voiam să fac. Cu toate aceste, pentru orice eventualitate, am închis ochii şi m-am rugat la Fecioara Drumului. Am făcut promisiunea că, dacă Petrus şi cu mine escaladam zidul, voi reveni cândva în acest loc.

„Tot ce-ai învăţat până acum nu are sens decât dacă-i găseşti o aplicare. Aminteşte-ţi, drumul Sfântului Iacob este drumul oamenilor obişnuiţi. Ţi-am spus-o de mii de ori. Pe Drum, ca şi în viaţă, înţelepciunea nu are valoare decât dacă îl poate ajuta pe om să învingă un obstacol.

„Un ciocan n-ar avea nici o raţiune de a fi, dacă nu ar exista cuie pentru ca el să le bată. Dar existenţa cuielor nu

este suficientă. Ciocanul trebuie să se aşeze în mâna Maestrului şi să fie utilizat potrivit funcţiei sale.”

Mi-am reamintit cuvintele Maestrului la Itatiaia: „Cel care posedă o sabie, trebuie să o pună neîncetat la încercare, ca să nu se ruginească în teacă.” „Cascada este locul unde vei pune în practică tot ceea ce ai învăţat până în prezent, a precizat ghidul meu. Ai deja un avantaj: îţi cunoşti data morţii, şi această frică nu te va paraliza în clipa în care va trebui să decizi rapid unde să te sprijini. Dar aminteşte-ţi că trebuie să iei în considerare apa şi că ea este cea care îţi va aduce ceea ce vei avea nevoie. Nu uita să-ţi înfigi unghia în degetul mare dacă te domină un gând rău.

„Mai ales, trebuie ca în fiecare moment al ascensiunii să te sprijini pe Iubirea care devoră. Ea este aceea care ghidează şi justifică fiecare din paşii tăi.”

Petrus a tăcut. S-a dezbrăcat complet. Apoi a intrat tot în apa rece a micii lagune, şi şi-a ridicat braţele spre cer. Am văzut că era fericit, bucurându-se de prospeţimea apei şi de curcubeele pe care picăturile de apă le formau în jurul nostru.

„Încă ceva, a spus el înainte de a pătrunde sub perdeaua cascadei. Această cădere de apă te va învăţa maniera de a fi Maestru. Voi urca, dar va exista mereu un văl de apă între tine şi mine. Voi urca fără ca tu să poţi să vezi exact unde-mi pun picioarele şi mâinile.

„În acelaşi fel, un discipol nu poate niciodată imita paşii ghidului său. Fiecare are modul său de a vedea viaţa, de a trăi greutăţile şi izbânzile. A învăţa pe cineva înseamnă a-i arăta ceea ce este posibil. A învăţa înseamnă a face lucrul acela posibil pentru sine însuşi.”

N-am mai spus nimic. A intrat sub cascadă şi a început să urce. Îi distingeam silueta, la fel cum vezi pe cineva printr-un geam mai. Lent şi inexorabil, avansa spre sus. Cu cât se apropia de vârf, cu atât mi-era mai teamă, pentru că avea să vină momentul când trebuia să fac şi eu acelaşi lucru. În fine, momentul cel mai cumplit a sosit: desprinderea de apa

care se prăvălea, continuând să se mişte spre în sus. Forţa cascadei ar fi trebuit să-l arunce înapoi pe pământ. Dar capul lui Petrus a apărut, şi apa care cădea îl îmbrăca într-o mantie argintie. Viziunea a fost foarte scurtă. Brusc, şi-a ridicat trupul, agăţându-se cu toate mijloacele de locul drept – fiind încă în mijlocul apei. L-am pierdut din vedere câteva secunde.

În sfârşit, a apărut pe unul dintre maluri. Cu corpul ud, inundat de lumina soarelui, surâdea.

„Haide! A strigat făcând semne cu mâinile. E rândul tău!”

Era rândul meu. Sau ar fi trebuit să renunţ pentru totdeauna la sabia mea.

Mi-am scos hainele, şi m-am rugat din nou Fecioarei Drumului. Apoi am plonjat cu capul în apă. Era îngheţată, şi corpul mi s-a contractat, dar curând am simţit o senzaţie plăcută. Fără să mai reflectez, m-am îndreptat direct spre căderea de apă.

Impactul apei asupra capului meu mi-a dat absurdul „simţ al realului” care-l face pe om slab în momentele în care credinţa şi forţa sa i-ar fi cel mai mult necesare. Căderea de apă era mult mai violentă decât îmi imaginasem, şi, dacă o primeam în plin piept, m-ar fi putut răsturna, chiar dacă ambele picioare mi-erau bine sprijinite pe fundul bazinului. Am străbătut curentul, şi am rămas între piatră şi apă, cu corpul adăpostit într-un spaţiu restrâns, lipit de stâncă. Treaba mi s-a părut atunci mai uşoară decât aş fi crezut.

Ceea ce-mi apărea drept un perete neted din afară, avea de fapt numeroase asperităţi. M-a înnebunit doar ideea că aş fi putut renunţa la sabie de frica unei pietre netede, când de fapt era vorba de un tip de stâncă pe care mă mai căţărasem de zeci de ori. Mi se părea că aud vocea lui Petrus: „Vezi? O dată rezolvată, o problemă este de o simplitate zdrobitoare.”

M-am căţărat, cu faţa lipită de roca umedă. În zece minute, parcursesem deja jumătate din înălţime. Nu mai rămânea decât să traversez cascada în vârf. Victoria

cucerită în această ascensiune n-ar servi la nimic dacă nu-i veneam de hac micului tronson care mă separa de aerul liber. Acolo se afla primejdia, şi nu văzusem bine cum o depăşise Petrus. Am reînceput să mă rog Fecioarei Drumului, o Fecioară despre care nu mai auzisem vorbindu-se înainte, şi în care, cu toate acestea, îmi puneam acum întreaga credinţa, întreaga speranţă de victorie. Cu grijă, mi-am strecurat mai întâi părul, apoi capul, sub torentul care vuia.

Apa m-a învăluit şi mi-a împiedicat vederea. I-am simţit forţa şi m-am agăţat strâns de stâncă, aplecând capul, pentru a forma un buzunar de aer de respirat. Aveam toată încrederea în picioarele şi mâinile mele. Ele ţinuseră vechea mea sabie, iar picioarele parcurseseră drumul Sfântului Iacob. Îmi erau aliaţi fideli. Dar zgomotul apei în urechi era asurzitor, şi respiram cu dificultate. Mi-am băgat capul în curent, şi, vreme de câteva secunde, totul s-a făcut negru. Mă luptam să rămân agăţat de stânci, dar vacarmul părea să mă ducă spre un loc misterios şi îndepărtat, unde nimic nu mai avea nici cea mai mică importanţă, şi unde aveam să ajung dacă mă lăsam pradă acestei forţe. Efortul supraomenesc pe care-l depuneam pentru a rămâne lipit de stâncă nu ar mai fi fost necesar: totul ar fi fost odihnă şi pace.

Cu toate acestea, picioarele şi mâinile mele au rezistat acestei tentaţii mortale. Şi capul a început să iasă lent din pânza de apă, la fel cum intrase. Eram cuprins de o dragoste profundă pentru corpul meu, care mă ajuta în această aventură nebunească, aventura unui om care străbătea o cascadă în căutarea sabiei sale.

Atunci, am văzut soarele strălucind deasupra mea, şi am inspirat adânc. Asta mi-a dat o nouă putere. Am privit împrejur, şi am zărit, la câţiva centimetri, locul drept prin care trecusem şi care reprezenta sfârşitul călătoriei. Eram foarte tentat să mă grăbesc să mă agăţ de el, dar nu vedeam nici o priză care să-mi permită să fac asta, din

pricina apei care cădea. Impulsul final era violent, dar nu era încă momentul izbânzii, şi trebuia să mă controlez. Era momentul cel mai critic din toată căţărarea, apa lovindu-mi pieptul, presiunea ameninţând să mă arunce spre pământ, de unde îndrăznisem să ies, împins de visele mele.

Nu era momentul să mă gândesc la Maeştri, la prieteni, şi nu puteam privi în lături pentru a vedea dacă Petrus era în măsură să mă salveze în caz că aş fi alunecat. Trebuie că făcuse această căţărare de un milion de ori, m-am gândit eu, şi trebuie că ştie că am disperată nevoie de ajutor. Dar m-a abandonat. Sau poate că nu m-a abandonat, poate că e în spatele meu, dar eu nu pot întoarce capul, asta m-ar dezechilibra. Trebuie să reuşesc să izbândesc singur.

Mi-am menţinut picioarele şi o mână încleştate de stâncă, în vreme ce cealaltă se elibera şi căuta armonia cu apa. Nu trebuia să-i reziste, pentru că foloseam deja maximul forţelor pe care le aveam. Mâna mi-a devenit deci peşte, liberă să plece, dar ştiind perfect unde voia să ajungă. Mi-am reamintit de filmele din copilărie în care somonii săreau din căderile de apă, pentru că şi ei trebuiau să-şi atingă ţelul.

Mâna mi s-a ridicat încet, folosindu-se de forţa apei. S-a eliberat, şi, asemeni unui somon din filmele copilăriei mele, a plonjat în apă în căutarea unui punct oarecare pe care să se sprijine pentru saltul final. Piatra fusese lustruită de secole de eroziune. Dar trebuia să existe o asperitate: dacă Petrus reuşise, înseamnă că şi eu puteam. O mare durere m-a invadat. Eram acum la un pas de final, în momentul în care forţele se împuţinează şi în care omul nu mai are încredere în el. Mi se întâmplase, în viaţa mea, să pierd în ultimul moment: traversasem înot un ocean, şi aproape că mă înecasem în valurile care se spărgeau în apropierea ţărmului. Dar eram pe drumul Sfântului Iacob, şi această poveste nu se putea repeta la infinit – trebuia să învingă de data asta.

Mâna liberă aluneca pe stânca netedă şi presiunea apei devenea din ce în ce mai puternică. Celelalte membre nu mai puteau, şi aş fi putut avea cârcei în orice moment. Apa lovea la fel de violent şi în organele mele genitale, şi durerea era intensă. Deodată, mâna mea cea liberă a găsit un sprijin. Era în afara traiectului ascensiunii, dar avea să servească celeilalte mâini mai târziu. Am reţinut mental amplasamentul acestuia, şi mâna mea, călăuzindu-mi salvarea, a întâlnit atunci, la câţiva centimetri de primul, un alt punct de sprijin care mă aştepta.

Acolo se găsea locul unde, vreme de secole, pelerinii aflaţi în drum spre Sfântul Iacob găsiseră sprijin. M-am agăţat cu toate forţele, eliberându-mi cealaltă mână. Mai întâi aruncată înapoi de forţa râului, a atins primul sprijin. Imediat, corpul meu a urmat calea deschisă de braţe şi am sărit pe platou.

Ultimul pas fusese străbătut. Am traversat complet curentul, şi subit, sălbăticia cascadei nu mai era decât un firicel de apă, aproape calm. M-am săltat pe mal şi m-am abandonat oboselii. Soarele îmi încălzea corpul, mi-am adus aminte că am reuşit şi eram la fel de viu ca atunci când mă aflam în bazinul de acolo de jos. În ciuda vacarmului, am perceput zgomotul paşilor lui Petrus care se apropia.

Am vrut să mă ridic să-mi exprim bucuria, dar trupul meu epuizat a refuzat să asculte.

„Stai liniştit, odihneşte-te. Încearcă să respiri încet.”

Asta am făcut, şi am căzut într-un somn profund şi fără vise. La trezire, soarele coborâse la orizont şi Petrus, deja îmbrăcat, mi-a întins hainele şi mi-a spus că trebuia să ne continuăm drumul.

„Sunt foarte obosit, am replicat eu.

— Nu lua în seamă. Am să te învăţ să iei energie din tot ce te înconjoară.”

Şi Petrus m-a învăţat RESPIRAŢIA RAM.

Am făcut exerciţiul vreme de cinci minute, şi m-am simţit mai bine. M-am ridicat, mi-am pus hainele şi mi-am luat

rucsacul.

„Vino pe-aici”, mi-a poruncit Petrus. Am mers până la marginea platoului. Sub picioarele mele, vuia izvorul.

„De aici pare cu mult mai uşor decât de jos, am remarcat eu.

— Exact. Şi dacă ţi-aş fi arătat această perspectivă mai devreme, ai fi fost trădat. Ţi-ai fi evaluat greşit posibilităţile.”

Eram încă slăbit, şi am repetat exerciţiul. Curând, m-am simţit în armonie cu tot universul din jurul meu, şi acesta a pătruns în inima mea. L-am întrebat pe Petrus de ce nu mă învăţase Respiraţia RAM mai repede, pentru că simţisem lene şi oboseală destul de des pe drumul Sfântului Iacob.

„Pentru că nu ai arătat-o niciodată”, mi-a întors el râzând, întrebându-mă dacă mai aveam din delicioşii biscuiţi cu unt pe care-i cumpărasem la Astorga.

NEBUNIA.

De aproape trei zile, eram într-un marş forţat. Petrus mă trezea înainte de răsăritul soarelui şi nu ne opream decât la nouă seara. Singurele momente de odihnă îngăduite aveau loc cu ocazia meselor, de vreme ce ghidul meu desfiinţase siesta din primele ore ale după-amiezii. Dădea impresia că urma un program misterios, pe care nu-mi era permis să-l cunosc.

Comportamentul său, de altfel, se schimbase total. La început, credeam că era din cauza îndoielilor din timpul episodului cascadei, dar pe urmă am înţeles că nu era aşa. Se arăta irascibil cu toată lumea, şi îşi consulta ceasul de mai multe ori pe zi. I-am reamintit propriile lui cuvinte: noi înşine creăm noţiunea timpului.

„Eşti cu fiecare zi mai în temă, mi-a replicat el. Vom vedea însă dacă-ţi vei pune toată această inteligenţă în practică atunci când va trebui.”

Într-o după-amiază, eram atât de obosit de ritmul de marş, că nu mai puteam să fac nici un pas, pur şi simplu. Petrus mi-a cerut atunci să-mi scot cămaşa şi să-mi lipesc coloana

vertebrală de un arbore care se găsea în apropiere. Am rămas aşa câteva minute; curând, m-am simţit mai bine. Mi-a explicat că plantele, mai ales arborii bătrâni, sunt în stare să transmită armonie oricui se reazămă de trunchi cu centrul său nervos. Vreme de câteva ore, mi-a ţinut un discurs despre proprietăţile fizice, energetice şi spirituale ale plantelor.

Fiindcă citisem deja toate astea undeva, nu mi-am bătut capul să iau notiţe. Dar discursul lui Petrus a avut ca efect risipirea impresiei pe care o aveam cum că ar fi supărat pe mine. Am tratat apoi tăcerea lui cu mai mult respect, iar el, ghicindu-mi probabil neliniştile, încerca să se arate simpatic, atât cât îi permitea proasta sa dispoziţie din ultimele zile.

Într-o dimineaţă, am ajuns în faţa unui pod imens, disproporţionat faţă de micul fir de apă care curgea pe dedesubt. Era o duminică, foarte devreme, şi tavernele şi barurile burgului vecin erau încă închise. Ne-am aşezat să luăm micul dejun.

„Omul şi natura au capricii asemănătoare, am observat eu, încercând să înfirip discuţia. Noi construim poduri frumoase, iar ea se apucă să devieze cursul râurilor.

— Seceta e de vină, a explicat el. Termină-ţi repede sandviciul, trebuie să continuăm.”

M-am hotărât în sfârşit să-l întreb care erau motivele unei asemenea grabe.

„Sunt de mult timp pe drumul Sfântului Iacob, ţi-am mai spus-o deja. Am multe lucruri de făcut în Italia. Trebuie să mă întorc curând.”

Acest răspuns nu m-a convins. Era poate adevărat, dar cu siguranţă nu era singurul motiv. Când mă pregăteam să insist, a schimbat vorba.

„Ce ştii despre acest pod?

— Nimic. Şi chiar ţinând cont de secetă, dimensiunile lui sunt exagerate. Cred cu adevărat că râul şi-a schimbat cursul.

— Habar n-am, a spus el. Dar e cunoscut pe drumul Sfântului Iacob ca „pasajul Onoarei”. Aceste câmpii din jurul nostru au fost scena unor bătălii sângeroase între zuavi şi vizigoţi, şi mai târziu, între soldaţii lui Alfons al III-lea şi maori. E aşa de lung poate pentru ca tot acest sânge să se poată scurge fără să inunde oraşul.”

Era umor negru. N-am râs. Puţin deconcertat, a reluat: „Nici armatele vizigoţilor, nici strigătele de triumf ale lui Alfons al III-lea nu sunt acelea care au dat numele acestui pod. Ci o poveste de dragoste şi moarte.

„În primele secole ale drumului Sfântului Iacob, pe măsură ce curgeau din toată Europa pelerini, preoţi, nobili, şi chiar regi care voiau să-şi aducă omagiile sfântului, au venit şi prădători şi bandiţi de drumul mare. Istoria povesteşte despre nenumărate cazuri de furt de întregi caravane şi de crime oribile comise împotriva pelerinilor solitari.”

Totul se repetă, am gândit în forul meu interior.

„Aşa se face că nobili cavaleri au hotărât să le acorde pelerinilor protecţia lor, şi fiecare dintre ei s-a angajat să vegheze asupra unei porţiuni din drum. Dar, după cum râurile îşi schimbă cursul, idealul oamenilor este şi el supus transformărilor. În afara faptului că-i înspăimântau pe răufăcători, cavalerii rătăcitori au început să se certe pentru a şti care era cel mai puternic şi mai curajos de pe drumul Sfântului Iacob. S-au apucat curând să se înfrunte, iar bandiţii şi-au reluat nepedepsiţi acţiunile pe drumuri.

„Asta a durat multă vreme, până în momentul în care, în 1434, un nobil din oraşul León s-a îndrăgostit de o femeie. Se numea don Suero de Quiñones, era bogat şi puternic. A încercat prin toate mijloacele să obţină mâna doamnei sale. Dar această femeie, căreia istoria nu i-a reţinut numele, n-a vrut să audă nimic de această imensă pasiune, şi i-a respins cererea.”

Eram avid să aflu care era legătura între o dragoste refuzată şi cearta cavalerilor rătăcitori. Petrus mi-a remarcat interesul şi mi-a promis să-mi povestească

continuarea, cu condiţia să-mi termin sandviciul fără întârziere şi să ne reluăm mersul imediat.

„Parcă ai fi mama când eram mic”, i-am răspuns eu. Dar am înghiţit restul de pâine, mi-am luat rucsacul şi am început să traversăm orăşelul adormit.

Petrus şi-a continuat povestirea: „Rănit în amorul său propriu, cavalerul nostru a hotărât să facă exact ce fac toţi bărbaţii când se simt respinşi: întreprind un război personal. S-a jurat să facă o faptă eroică atât de importantă, încât domnişoara să nu-i mai uite niciodată numele. Timp de luni de zile, a căutat un ideal nobil căruia să-i consacre iubirea refuzată. Apoi, într-o seară, auzind vorbindu-se despre crime şi lupte pe drumul Sfântului Iacob, i-a venit o idee.

„Şi-a adunat zece prieteni, s-a instalat în acest burg în care ne aflăm, şi a răspândit printre pelerinii care treceau pe aici că era dispus să rămână vreme de treizeci de zile şi să rupă trei sute de săbii – pentru a dovedi că era cel mai puternic şi cel mai curajos dintre toţi cavalerii Drumului. El şi prietenii lui au instalat o tabără cu drapelele lor, stindardele, pajii şi servitorii lor, şi au aşteptat ca lumea să vină să-i înfrunte.”

Mi-am imaginat serbarea care trebuie că a fost. Mistreţi la proţap, vin pe săturate, muzică, poveşti şi întreceri călare. Mi-a apărut în faţa ochilor un tablou viu, în vreme ce Petrus relua.

„Întrecerile călare cu lancea au început în 10 iulie, la sosirea primilor cavaleri. Quiñones şi amicii lui se băteau ziua şi organizau mari petreceri noaptea. Întrecerile aveau loc întotdeauna pe pod, pentru ca nimeni să nu poată fugi. La un moment dat, soseau un număr atât de mare de combatanţi, încât erau aprinse focuri pe toată lungimea podului. În acest fel, bătăliile puteau continua până se crăpa de ziuă. Toţi cavalerii care erau învinşi erau puşi să jure că niciodată nu vor mai lupta unii împotriva altora, şi că, de atunci înainte, singura lor misiune va fi de a asigura protecţia pelerinilor până la Compostella.

„În câteva săptămâni, renumele lui Quiñones s-a răspândit în toată Europa. În afara cavalerilor Drumului, au venit să-l înfrunte generali, soldaţi şi bandiţi. Toţi ştiau că acela care va reuşi să-l învingă pe viteazul cavaler din León va deveni

celebru de la o zi la alta, şi numele său va fi încoronat de glorie. Dar, în timp ce ceilalţi nu umblau decât după faimă, Quiñones avea un obiectiv mult mai nobil: dragostea unei femei. Şi acest ideal l-a făcut să iasă victorios din toate luptele.

„În 9 august, întrecerile călare cu lancea au luat sfârşit, şi don Suero de Quiñones a fost recunoscut drept cel mai curajos şi mai victorios dintre toţi cavalerii drumului Sfântului Iacob. Din acea zi, nimeni n-a mai îndrăznit să-i pună la îndoială curajul, şi nobilii au reînceput să înfrunte un unic duşman comun, bandiţii de drumul mare care-i atacau pe pelerini. Această epopee avea să dea naştere mai târziu ordinului militar al Sfântului Iacob al Sabiei".

Am traversat burgul. Am vrut să mai fac un tur pentru a revedea „pasajul Onoarei", podul unde se petrecuse toată această poveste. Dar Petrus a propus să mergem mai departe.

„Şi ce s-a întâmplat cu don Quiñones? Am întrebat eu.

— S-a dus la Sfântul Iacob de la Compostella ca să pună în cutia cu moaşte un colier de aur care împodobeşte şi în zilele noastre bustul Sfântului Iacob cel Mare.

— Mă întreb dacă până la urmă s-a căsătorit cu domnişoara.

— Aa! Asta nu ştiu. La vremea aceea, Istoria era scrisă doar de bărbaţi. Pe lângă atâtea scene de bătălie, cine ar fi fost interesat de sfârşitul unei poveşti de dragoste?"

Cu aceste cuvinte, ghidul meu a recăzut în mutismul său obişnuit, şi am mers mai mult de două zile în tăcere, aproape fără să ne oprim pentru odihnă.

În a treia zi, Petrus a adoptat o cadenţă anormal de lentă. A spus că era puţin obosit, de tot efortul depus în timpul săptămânii, şi nu mai avea nici vârsta, nici forma fizică, pentru a urma un asemenea ritm. O dată în plus, am avut certitudinea că nu spune adevărul: mai degrabă decât oboseală, chipul lui trăda o intensă nelinişte, ca şi cum un eveniment capital ar fi fost pe punctul de a se produce.

După-amiaza am ajuns la Foncebadon, un burg imens, dar total ruinat. Casele erau construite din piatră, dar acoperişurile din ardezie fuseseră distruse de timp, iar lemnul grinzilor putrezise. Într-o latură, oraşul dădea spre o prăpastie, şi, în faţa noastră, în spatele unei coline, se găsea unul dintre punctele înalte ale drumului Sfântului Iacob: Crucea de fier.

De această dată, eu eram acela care era nerăbdător să ajungă la acest straniu monument compus dintr-un trunchi de doi metri înălţime, deasupra căruia se afla o cruce de fier. Crucea fusese înălţată acolo în timpul invaziei lui Cezar, ca un omagiu pentru Mercur. După tradiţia păgână, pelerinii aveau obiceiul să depună acolo o piatră adusă de departe. Profitând de abundenţa pietrelor din acest oraş abandonat, am cules de pe jos o bucată de ardezie.

Apoi, hotărât să grăbesc pasul, mi-am dat seama că Petrus mergea foarte lent. Examina casele în ruină, scotocea printre trunchiurile copacilor morţi şi resturile de cărţi, până când s-a hotărât să se aşeze chiar în mijlocul unei pieţe unde se înălţa o cruce de lemn.

„Să ne odihnim puţin”, a propus el.

Era încă ziuă, şi chiar dacă am fi rămas acolo o oră, tot am fi avut timp să ajungem la Crucea de fier înainte de căderea nopţii.

M-am aşezat lângă el şi am contemplat peisajul pustiu. Aşa cum râurile îşi schimbă cursul, tot aşa oamenii îşi schimbă locul. Casele erau solide, şi fără îndoială că a trecut ceva timp înainte să se prăbuşească. Locul era plăcut, cu munţi în fundal şi o vale în prim plan; m-am întrebat pentru ce motiv abandonaseră toţi aceşti oameni un asemenea loc.

„Crezi că don Suero de Quiñones era nebun?” m-a întrebat Petrus.

Uitasem deja cine era don Suero, şi a trebuit să-mi reamintească de „pasajul Onoarei”.

„Nu cred că era”, am răspuns eu.

Dar mă îndoiam de temeinicia răspunsului meu.

„Totuşi, era, ca şi Alfonso, călugărul pe care l-ai întâlnit. Aşa cum şi eu sunt, şi manifest această nebunie în desenele pe care le fac. Sau ca tine, care eşti în căutarea sabiei tale. Avem cu toţii în interior, aprinsă, flacăra sfântă a nebuniei, care e hrănită de Agape.

„Nu e nevoie pentru asta să vrei să cucereşti America sau să vorbeşti cu păsările, ca Sfântul Francisc din Assisi. Vânzătorul de legume din colţ poate manifesta această flacără sfântă a nebuniei, dacă îi place ceea ce face. Agape există dincolo de conceptele omeneşti, şi e molipsitor, pentru că oamenilor le e sete de el.”

Petrus mi-a reamintit că ştiam să trezesc Agape mulţumită exerciţiului Globului albastru. Dar pentru ca Agape să se poată răspândi, nu trebuia să-mi fie teamă să-mi întorc viaţa pe dos. Dacă-mi plăcea ceea ce făceam, foarte bine; dar dacă nuu-mi plăcea, mai era timp să o schimb. Lăsând să se producă o schimbare, mă transformam într-un teren fertil, şi lăsam imaginaţia creatoare să-şi răspândească în mine sămânţa.

„Tot ceea ce te-am învăţat, inclusiv Agape, nu are sens decât dacă eşti mulţumit de tine. În caz contrar, exerciţiile pe care le-ai învăţat te vor duce inevitabil spre dorinţa de schimbare. Ca să nu se întoarcă împotriva ta, trebuie să laşi transformarea să se petreacă.

„Este momentul cel mai dificil al vieţii unui om. Când poate discerne care este Lupta cea Bună, dar se simte incapabil să-şi schimbe viaţa ca să o poarte. Cunoaşterea se va întoarce atunci împotriva celui care o deţine.”

Am privit oraşul Foncebadon. Poate că toţi aceşti oameni, în grup, au simţit nevoia de schimbare. L-am întrebat pe Petrus dacă alesese acest cadru intenţionat pentru a-mi spune asta.

„Nu ştiu ce s-a petrecut aici, a răspuns el. Oamenii sunt adesea obligaţi să accepte o schimbare provocată de destin, dar nu despre asta vorbeam. Vorbesc de un act de voinţă,

de o dorinţă concretă de a lupta împotriva a tot ce nu te satisface din viaţa ta de zi cu zi.

„În cursul existenţei noastre, suntem mereu confruntaţi cu probleme dificile. De exemplu, să traversezi o cădere de apă fără ca ea să te răstoarne. Trebuie atunci să laşi să acţioneze imaginaţia creatoare. În cazul tău, miza era viaţă ori moarte, şi nu era timp pentru ezitări: Agape ţi-a indicat singura cale.

„Dar există probleme pentru care trebuie să alegem între o cale sau alta. Probleme cotidiene, ca o decizie profesională, o ruptură afectivă, un contact social. Fiecare dintre aceste mici decizii poate semnifica opţiunea între viaţă şi moarte. Când ieşi de acasă dimineaţa ca să mergi la lucru, ai de ales între un mijloc de transport care să te lase sănătos şi întreg la uşa biroului, şi un altul care va suferi un accident ducând la moartea pasagerilor. Iată cum o simplă decizie poate să-l privească pe om pentru tot restul vieţii sale.”

Reflectam în timp ce Petrus vorbea. Alesesem să parcurg drumul Sfântului Iacob în căutarea sabiei mele. Ea era cea care conta pentru mine cel mai mult pentru mine, şi trebuia să o găsesc cu orice preţ. Trebuia să iau decizia justă.

„Singurul mod de a lua decizia justă este de a recunoaşte decizia greşită, a explicat Petrus când i-am spus ce mă preocupa. Examinează cealaltă cale, fără teamă şi fără morbiditate, şi apoi hotărăşte.”

Apoi, Petrus m-a învăţat EXERCIŢIUL UMBRELOR.

„Problema ta e sabia” a spus el după ce îmi prezentase exerciţiul.

Am confirmat.

„Atunci fă exerciţiul acesta acum. Mă duc să mă plimb. Până mă întorc, ştiu că vei fi găsit decizia justă.”

Mi-am amintit de graba lui Petrus din aceste ultime zile şi această conversaţie în oraşul abandonat. Ai fi spus că încerca să câştige timp ca să ia el însuşi o decizie. Am prins curaj şi am realizat exerciţiul.

Am început cu respiraţia RAM pentru a mă pune în armonie cu mediul. Apoi, vreme de un sfert de oră, am privit umbrele din jurul meu. Umbrele caselor în ruină, ale pietrelor, ale lemnelor, a vechii cruci din spatele meu. Observându-le astfel în primele zece minute, am înţeles cât de greu era să ştii exact care parte era reflectată. Nu mă gândisem niciodată la asta. Anumite grinzi drepte se transformau în forme colţuroase, li o piatră neregulată avea o formă rotunjită când se reflecta. Nu mi-a fost greu să mă concentrez, pentru că exerciţiul era fascinant. Mi-am imaginat apoi soluţii nepotrivite pentru a-mi găsi sabia. Nenumărate idei mi-au trecut prin minte – de la „a lua un autobuz până la Sfântul Iacob”, până la „a-i telefona soţiei mele, şi, prin şantaj sentimental, s-o fac să-mi spună unde o dusese”.

Când Petrus s-a întors, surâdeam.

„Ei?

Am descoperit cum îşi scria Agatha Christie romanele poliţiste, am spus eu, glumind. Transforma cea mai proastă ipoteză în ipoteza corectă. Cunoştea fără îndoială exerciţiul Umbrelor.”

Petrus m-a întrebat unde se găsea sabia mea.

„Am să-ţi descriu mai întâi ipoteza greşită pe care o elaborasem în timp ce priveam umbrele: sabia nu se găseşte pe drumul Sfântului Iacob.

— Eşti un geniu! Ai descoperit că mergeam de atâta timp ca să-ţi căutăm sabia. Credeam că ţi s-a spus deja lucrul ăsta în Brazilia.

— Şi e păstrată într-un loc sigur, am continuat eu, un loc în care soţia mea nu ar avea acces. Am dedus că se află într-un loc absolut deschis, dar astfel încât e ascunsă privirii.”

Petrus n-a mai râs de data asta. Am continuat: „Şi cum cel mai absurd ar fi să se găsească într-un loc plin de lume, e într-un loc aproape pustiu. Aş merge mai departe: pentru ca cele câteva persoane care o văd să nu ghicească diferenţa între o sabie ca a mea şi o sabie spaniolă tipică,

trebuie să se găsească undeva unde nimeni nu e în stare să distingă stilurile.

— Crezi că e aici?

— Nu, nu e aici. Ar fi o greşeală gravă să fac exerciţiul acolo unde se găseşte sabia. Am abandonat această ipoteză imediat. Dar trebuie să fie într-un oraş asemănător celui de aici. Nu poate fi vorba de un oraş abandonat, pentru că o sabie într-un oraş abandonat ar atrage atenţia pelerinilor şi plimbăreţilor. Foarte repede s-ar găsi agăţată pe peretele unui bar.

— Foarte bine”, a spus el, şi am remarcat că era mândru de mine sau de exerciţiul pe care mi-l predase.

„ Încă ceva, am insistat.

— Ce anume?

— Cel mai prost loc unde s-ar putea găsi sabia unui frate ar fi un loc profan. Trebuie să fie într-un loc sacru. De exemplu, într-o biserică de unde nimeni n-ar risca să o fure. Pe scurt: sabia mea se găseşte într-o biserică dintr-un orăşel aproape de Sfântul Iacob, la vedere, dar în armonie cu locul. De acum înainte, voi vizita toate bisericile de pe Drum.

— N-o să fie nevoie, a obiectat el. Când va veni momentul, o vei recunoaşte.”

Reuşisem.

„Ascultă, Petrus, de ce am mers atât de repede şi de ce rămânem acum atât de mult timp într-un oraş părăsit?

— Care ar fi decizia cea mai proastă?”

Am privit umbrele cu colţul ochiului. Avea dreptate. Nu eram aici din întâmplare.

Soarele dispăruse în spatele munţilor dar o lumină vie persista înainte de căderea nopţii. Razele sale trebuie că scăldau încă Crucea de fier, crucea pe care voiam s-o văd şi care nu se găsea decât la câteva sute de metri. Voiam să cunosc motivele acestei aşteptări. Mersesem foarte repede toată săptămâna şi vedeam că unicul motiv era că trebuia să ajungem aici exact în această zi şi la această oră.

Am încercat să înfirip o conversaţie, ca să treacă timpul, dar l-am simţit pe Petrus încordat şi concentrat. Îl văzusem de mai multe ori prost dispus, dar nu-mi aduc aminte să-l fi văzut vreodată încordat. Deodată, mi-am adus aminte că ba da, mai fusese o dată aşa, când luam micul dejun într-un sat al cărui nume îl uitasem, puţin înainte de a întâlni…

Am ridicat ochii. Era aici. Câinele.

Câinele violent care mă aruncase prima oară la pământ, câinele laş care plecase în fugă data următoare. Petrus îmi promisese să mă ajute la viitoarea noastră întâlnire, şi m-am întors spre el. Dar lângă mine nu mai era nimeni.

Mi-am ţinut ochii aţintiţi în cei ai animalului, în timp ce căutam rapid o modalitate de a face faţă situaţiei. Niciunul dintre noi nu a făcut nici cea mai mică mişcare, şi m-am gândit o clipă la duelurile de western din oraşe fantomă. Nu i-ar trece prin gând niciodată nimănui să regizeze un duel între un om şi un câine – prea neverosimil! Şi cu toate acestea, eu trăiam acolo, în realitate, ceea ce pentru o ficţiune ar fi fost neverosimil.

Acolo se afla Legiune, pentru că erau mulţi. Aproape de mine, era o casă abandonată. Dacă aş fi luat-o la fugă, aş fi putut să urc pe acoperiş, şi Legiune nu m-ar fi urmărit. Era prizonierul corpului şi posibilităţilor unui câine.

Am renunţat rapid la idee, păstrându-mi ochii aţintiţi în ochii lui. De multe ori de-a lungul Drumului mă temusem de acest moment, şi iată că sosise. Înainte de a-mi găsi sabia, trebuia să-l întâlnesc pe duşman, şi să înving sau să fiu înfrânt. Nu-mi rămânea decât să-l înfrunt. Dacă aş fi fugit atunci, aş fi căzut într-o cursă. Poate câinele nu ar mai fi revenit, dar teama m-ar fi însoţit până la Sfântul Iacob de la Compostella. Şi chiar mai târziu, l-aş fi visat pe câine nopţi întregi, temându-mă să nu apară în clipa următoare, şi trăind cu teama pentru tot restul zilelor mele.

În timp ce mă gândeam, câinele a făcut o mişcare în direcţia mea. Imediat m-am concentrat exclusiv asupra luptei care avea să se încingă. Petrus plecase şi eram

singur. Mi-a fost frică. Şi în clipa în care mi-a fost frică, câinele a început să vină încet spre mine, mârâind încetişor. Acest mârâit reţinut era cu mult mai ameninţător decât un scheunat violent, şi frica mi-a crescut. Ghicind slăbiciunea în privirile mele, câinele s-a aruncat asupra mea.

A fost ca şi cum o piatră m-ar fi lovit în piept. Am fost aruncat la pământ. Mi-am adus vag aminte că-mi cunoşteam moartea şi că ea nu avea să vină în felul acesta, dar frica creştea în mine, şi eu nu reuşeam să o controlez. Am luptat să-mi apăr doar faţa şi gâtul. O durere puternică în picior m-a făcut să mă contract şi am înţeles că-mi fusese smulsă carnea. Mi-am luat mâinile de pe cap şi mi le-am îndreptat spre rană. Câinele a profitat de asta şi s-a pregătit să-mi atace faţa. În acel moment, mâna mea a atins o piatră. Am apucat-o şi am lovit fiara cu toată forţa disperării mele.

Câinele s-a îndepărtat puţin, mai mult surprins decât rănit, şi am reuşit să mă ridic. S-a mai dat înapoi, dar piatra mânjită de sânge mi-a dat curaj. Respectul meu exagerat pentru inamic era o cursă. Animalul nu putea avea mai multă forţă decât mine. Putea fi mai agil, dar nu putea fi mai puternic, pentru că eu eram mai greu şi mai mare decât el. Din clipa aceea, nu-mi mai era atât de frică, dar îmi pierdusem orice control, şi am început să răcnesc, cu piatra în mână. Animalul a mai dat înapoi şi brusc s-a oprit.

Era ca şi cum îmi citea gândurile. În disperarea mea, mă simţeam puternic, şi ridicol că mă bat cu un câine. O senzaţie de putere m-a învăluit deodată ţi un vânt cald a început să bată în oraşul acela pustiu. Am simţit atunci o silă uriaşă de a continua această luptă – la urma urmelor, era suficient să-l ţintesc drept în cap cu piatra şi ar fi fost învins. Am vrut să pun capăt acestei poveşti, să-mi privesc piciorul, şi să termin cu această experienţă absurdă a sabiei şi cu straniul drum al Sfântului Iacob.

Era încă o cursă. Câinele a făcut un salt şi m-a aruncat din nou la pământ. De data asta, a reuşit să evite abil piatra şi

mi-a muşcat mâna ca să-i dau drumul. Am început să-i dau pumni, cu mâna goală, fără să-i provoc vreo problemă majoră. Puteam doar să evit să mă mai muşte. Ghearele lui ascuţite au început să-mi găurească hainele şi braţele, şi am înţeles că nu era decât o chestiune de timp: avea să mă domine complet.

Deodată am auzit în mine o voce spunându-mi că dacă el m-ar fi dominat, lupta s-ar fi sfârşit şi aş fi în siguranţă. Învins, dar viu. Piciorul mă durea, şi tot corpul, acoperit de zgârieturi, mă ardea. Vocea insista să abandonez lupta, şi am recunoscut-o: era vocea lui Astrain, Mesagerul meu. Câinele s-a oprit un moment, ca şi cum ar fi auzit şi el vocea, şi încă o dată am avut chef să abandonez totul. Astrain îmi spunea că mulţi oameni în viaţa asta nu-şi găsesc sabia. Cu ce ar putea asta să schimbe lucrurile? Ce voiam eu era să mă întorc la soţia mea, să am copii şi să fac munca care-mi place. Destul cu toate aceste absurdităţi, destul cu înfruntatul câinilor şi escaladatul cascadelor! Era a doua oară că-mi spuneam asta, dar acum dorinţa era mai puternică, şi am avut certitudinea că aveam să mă predau în clipa următoare.

Un zgomot pe stradă a atras atenţia animalului. Era un păstor care-şi aduna caprele de pe câmp. Mi-a revenit deodată în memorie că mai trăisem o dată această scenă, lângă ruinele vechiului castel. Când câinele a observat caprele, s-a desprins de mine cu un salt şi s-a pregătit să le atace. Era salvarea mea.

Păstorul a început să strige, şi caprele s-au împrăştiat în fugă. Înainte să se poată îndepărta câinele, am rezistat o secundă în plus, pentru a da animalelor timp să fugă, şi l-a reţinut pe câine de o labă. Am nutrit speranţa smintită că păstorul îmi va veni într-ajutor, şi am regăsit o clipă încrederea în sabie şi în puterea RAM.

Câinele încerca să se elibereze. Deja nu mai eram duşmanul, ci un neavenit. Ceea ce voia acum se găsea acolo, în faţa lui: caprele. Dar eram încă agăţat de laba

animalului, aşteptându-l pe păstorul care nu venea, aşteptând căpriţele care nu fugeau.

Această clipă mi-a salvat sufletul. O forţă imensă a apărut în mine, şi nu mai era iluzia puterii, care provoacă plictiseala şi dorinţa de a renunţa. Astrain a murmurat din nou: trebuia să înfrunt mereu lumea cu aceleaşi arme ca şi cele cu care eram înfruntat. Şi nu puteam să înfrunt un câine decât devenind câine eu însumi.

Era nebunia de care Petrus îmi vorbise în ziua aceea. Mi-am arătat dinţii şi am mârâit gros, ura exprimându-se prin sunetele pe care le produceam. Cu colţul ochiului am văzut figura speriată a păstorului, şi caprele care se temeau de mine la fel ca şi de câine.

Legiune a înţeles, şi i s-a făcut frică. Atunci, am dat brusc atacul. Era pentru prima oară de la începerea luptei. Am atacat cu dinţii şi cu unghiile, încercând să-l muşc pe câine de gât, exact cum mă temusem să n-o facă el. Nu mai rămăsese în mine decât o imensă dorinţă de victorie. Nimic altceva nu avea importanţă. M-am aruncat asupra animalului şi l-a răsturnat la pământ. Lupta ca să se elibereze, şi ghearele lui se înfigeau în pielea mea, dar şi eu muşcam şi zgâriam. Dacă se elibera, avea să fugă încă o dată, iar eu nu voiam ca asta să se mai repete vreodată. Astăzi, aveam să-l învingşi să-l pun în derută.

Animalul m-a observat cu groază. Acum eu eram un câine şi el părea transformat în om. Vechea mea teamă acţiona în el, cu o asemenea forţă că a reuşit să se elibereze, dar l-am închis în fundul unei case părăsite. În spatele unui mic zid de ardezie se găsea o prăpastie, şi nu mai era nici un mijloc de fugă. Era un om care avea să vadă acolo faţa morţii sale.

Deodată, am înţeles că era ceva care nu mergea. Eram prea puternic. Gândirea îmi devenea ceţoasă, vedeam chipul unui ţigan şi imagini vagi în jurul acestui chip. Devenisem Legiune. Asta era puterea mea. Părăsiseră acel biet câine speriat, care, dintr-o clipă în alta, avea s-o

sfârşească în abis, şi acum erau în mine. Am simţit o teribilă dorinţă e a face bucăţi animalul fără apărare.

„Tu eşti Prinţul şi ei sunt Legiune”, a murmurat Astrain. Dar eu nu voiam să fiu un prinţ; am auzit, de asemenea, de departe, vocea Maestrului meu care-mi spunea cu insistenţă că aveam o sabie de descoperit. Trebuia să rezist încă puţin. Nu trebuia să ucid câinele.

Privirea păstorului mi-a confirmat ceea ce gândeam. Îi era acum mai teamă de mine decât de câine. Am simţit o sufocare şi peisajul din jurul meu a tremurat. Nu trebuia să leşin, asta ar fi însemnat victoria Legiunii. Trebuia să găsesc o soluţie. Nu mai luptam împotriva unui animal, ci împotriva forţei care mă posedase. Mi-am simţit picioarele bâţâind şi m-am rezemat de un zid, dar zidul a cedat sub greutatea mea. Printre pietre şi bucăţi de lemn, am căzut cu faţa la pământ.

Pământul. Legiune era pământul, fructele pământului. Fructele bune sau rele ale pământului, dar pământ. Era reşedinţa sa, guvernând sau fiind guvernat de lume. Agape a explodat în mine şi mi-am înfipt cu toate forţele unghiile în pământ. Am scos un urlet, un strigăt asemănător celui pe care-l auzisem prima oară când ne întâlnisem, eu şi câinele. Am simţit că Legiune îmi traversa corpul şi cobora spre pământ pentru că în mine era Agape.: Legiune nu voia să fie consumat de Iubirea care devoră. Era voinţa mea, voinţa care mă făcea să lupt împotriva leşinului, voinţa lui Agape fixat în sufletul meu, rezistând. Întregul meu corp a tremurat.

Am început să vomit, dar simţeam că era Agape care creştea şi ieşea prin toţi porii mei. Corpul a continuat să-mi tremure, până când, multă vreme după aceea, am înţeles că Legiune revenise în regatul său.

M-am aşezat pe pământ, rănit şi lovit, şi am avut viziunea unei scene absurde: un câine, însângerat şi dând din coadă, şi un păstor speriat care mă privea.

„Trebuie să fie din cauza a ceva ce aţi mâncat, a spus păstorul, care refuza să creadă ceea ce văzuse. Acum că aţi vomitat, va trece.”

Am dat din cap. Mi-a mulţumit că-”mi” reţinusem câinele, şi şi-a reluat drumul cu caprele lui.

Petrus s-a apropiat în tăcere. Şi-a rupt o bucată din cămaşă şi mi-a înfăşurat-o în jurul piciorului, care sângera abundent. Mi-a cerut să-mi mişc picioarele şi corpul şi a conchis că nu era nimic foarte grav.

„Arăţi de speriat” a spus el surâzând. Rara sa bună dispoziţie revenise. „E imposibil în condiţiile astea să mergem să vizităm Crucea de fier astăzi. Trebuie că sunt turişti acolo şi i-ai speria.”

N-am reacţionat. M-am ridicat, mi-am scuturat praful de pe haine, şi am constatat că puteam să merg. Petrus mi-a sugerat să fac puţin Respiraţia RAM, şi mi-a luat bagajul. Graţie exerciţiului, am regăsit armonia cu lumea. Într-o jumătate de oră voi ajunge la Crucea de fier.

Şi într-o zi, Foncebadon va renaşte din propriile-i ruine. Legiune a lăsat acolo multă putere.

ORDINUL ŞI ASCULTAREA.

Am ajuns la Crucea de fier susţinut de Petrus, piciorul rănit nedându-mi voie să merg singur. Când a constatat importanţa rănilor cauzate de câine, ghidul meu a decis că trebuia să rămân să mă odihnesc până când îmi voi reveni suficient pentru a continua drumul Sfântului Iacob. Foarte aproape de acolo, un târguşor servea drept adăpost pelerinilor surprinşi de noapte. Petrus a găsit două camere la un fierar şi ne-am instalat acolo.

Apartamentul meu avea un mic balcon, revoluţie arhitecturală care, de la acest sat încoace, se răspândise în toată Spania secolului al VIII-lea. Zăream o serie de munţi pe care, mai devreme sau mai târziu, trebuia să îi trec înainte de a ajunge la Sfântul Iacob. M-am prăbuşit în pat şi nu m-am trezit decât a doua zi, cu puţină febră, dar vioi.

Petrus s-a dus să aducă apă de la o fântână pe care locuitorii satului o numesc „puţul fără fund”, şi mi-a curăţat rănile. După-amiaza, a revenit cu o femeie care locuia prin împrejurimi. Au pus tot felul de ierburi pe rănile şi zgârieturile mele, şi bătrâna m-a forţat să beau o infuzie amară. În fiecare zi, până când s-au închis complet, Petrus mă obliga să-mi ling rănile. Simţeam de fiecare dată gustul metalic şi dulceag al sângelui care-mi făcea greaţă, dar ghidul meu afirma că saliva este un puternic dezinfectant şi că asta mă va ajuta să lupt împotriva unei eventuale infecţii.

În cea de-a doua zi, febra a revenit. Petrus şi bătrâna m-au făcut din nou să beau infuzia aceea, au pus pe răni o altă alifie din plante, dar febra, chiar dacă nu era foarte ridicată, nu ceda. Atunci, ghidul meu s-a dus la o bază militară din împrejurimi să caute bandaje, fiindcă în tot satul nu se găseau nici pânză, nici leucoplast să-mi poată face un pansament.

După câteva ore, s-a întors cu bandajele, însoţit de un tânăr medic militar care voia neapărat să ştie unde se afla animalul care mă muşcase.

„După tipul de răni, animalul e turbat, a afirmat cu un aer grav medicul militar.

— Nici vorbă. A fost un joc care a depăşit limitele. Îl cunosc pe animalul ăsta de foarte multă vreme.”

Medicul nu era convins. Voia să mi se facă un vaccin antirabic şi am fost silit să-l las să-mi injecteze măcar o doză, sub ameninţarea de a fi transferat la spitalul bazei. După aceea, m-a întrebat iar unde se afla animalul care mă muşcase.

„La Foncebadon, am răspuns eu.

— Foncebadon e un oraş în ruină. Nu există câini acolo” a decretat el cu aerul savant al unei persoane care tocmai a demascat o minciună.

Am început să scot nişte gemete de durere prefăcută şi Petrus l-a condus pe medic afară din cameră. Dar acesta ne-

a lăsat tot ce ne trebuia: bandaje curate, leucoplast şi o alifie cicatrizantă.

Petrus şi bătrâna n-au folosit alifia. Mi-au bandajat rănile cu pânze între care au pus ierburi. Am fost foarte fericit că nu mai trebuia să-mi ling rănile. Noaptea, îngenuncheau amândoi lângă patul meu, şi, cu mâinile întinse deasupra corpului meu, se rugau cu voce tare. L-am întrebat pe Petrus despre asta, şi a făcut o vagă aluzie la puteri şi la drumul Romei. Am insistat, dar el a rămas mut.

Două zile mai târziu, eram complet restabilit. De la fereastră, am văzut soldaţi care făceau cercetări în sat şi pe colinele din împrejurimi. L-am întrebat pe unul dintre ei de ce.

„E un câine turbat ca hoinăreşte în împrejurimi”, mi-a răspuns el.

În aceeaşi după-amiază, fierarul căruia îi aparţineau camerele a venit să-mi ceară să părăsesc localitatea îndată ce voi fi în stare să merg. Povestea se răspândise printre locuitorii localităţii, şi aceştia se temeau că am turbare, şi că i-aş putea molipsi. Petrus şi bătrâna au încercat să discute cu el, dar omul era neclintit. A mers până la a afirma că văzuse un firicel de spumă curgându-mi din colţul gurii, în timpul somnului.

Nici un argument nu l-a putut convinge că toţi putem prezenta acest fenomen în somn. În noaptea aceea, bătrâna şi ghidul meu au rămas multă vreme rugându-se, cu mâinile întinse deasupra corpului meu. Şi în ziua următoare, şchiopătând un pic, eram din nou pe drumul Sfântului Iacob.

L-am întrebat pe Petrus dacă îl îngrijora restabilirea mea.

„Pe drumul Sfântului Iacob există o regulă de care nu ţi-am vorbit, a răspuns el. Regula este următoarea: o dată ce ai purces la drum, singura scuză pentru a-l întrerupe este boala. Dacă n-ai fi fost în stare să-ţi suporţi rănile, şi dacă febra persista, ar fi fost un semn că drumul nostru trebuia

să se oprească aici. Dar, a adăugat el cu mândrie, rugăciunile noastre au fost ascultate.”

Şi am avut certitudinea că acest curaj era la fel de important şi pentru el, ca şi pentru mine.

Drumul era acum tot în coborâre, şi Petrus m-a avertizat că asta avea să continue încă două zile. Ne-am reluat ritmul de mers obişnuit, punctat de o siestă în fiecare după-amiază, la ora când soarele era cel mai fierbinte. Din cauza bandajelor, Petrus îmi ducea bagajele. Nu mai eram aşa grăbiţi: întâlnirea avusese loc.

Starea mea se îmbunătăţea de la o oră la alta, şi eram destul de mândru de mine: escaladasem o cascadă, şi pusesem pe fugă demonul Drumului. Acum, rămânea doar sarcina cea mai importantă: să-mi găsesc sabia. I-am împărtăşit lui Petrus gândurile mele.

„Victoria a fost frumoasă, dar ai ratat lucrul cel mai important.”

Aceste cuvinte m-au făcut să îngheţ.

„Adică?”

— Recunoaşterea momentului precis al luptei. A trebuit să accelerez, să fac un marş forţat, şi singurul lucru care te-a preocupat a fost căutarea sabiei tale. La ce serveşte sabia unui om care nu ştie unde îşi va întâlni duşmanul_

— Sabia este instrumentul meu de putere, am replicat.

— Eşti prea convins de puterea ta. Cascada, Practicile RAM, conversaţiile cu Mesagerul tău, te-au făcut să uiţi că îţi rămânea un duşman de învins. Şi tu aveai întâlnire cu el. Înainte ca mâna să îndrepte sabia, ea trebuie să localizeze duşmanul şi să ştie cum să-l înfrunte. Sabia nu face decât să dea lovitura. Dar mâna este deja victorioasă sau înfrântă mult înainte de această lovitură.

„Ai reuşit să-l învingi pe Legiune fără sabie. Este un secret în această căutare, un secret pe care nu l-ai descoperit încă, dar fără de care nu vei putea niciodată să găseşti ceea ce cauţi.”

Am rămas tăcut. De fiecare dată când aveam certitudinea că mă apropii de obiectivul meu, Petrus îmi repeta cu insistenţă că eram un simplu pelerin, şi că tot mai lipsea ceva ca să-mi ating scopul. Senzaţia de fericire pe care o aveam cu câteva minute înainte de această conversaţie dispăruse total.

Din nou mă regăseam la începutul drumului Sfântului Iacob, şi asta m-a umplut de descurajare. Pe acest drum pe care îl călcau picioarele mele, trecuseră milioane de oameni, timp de douăsprezece secole, pentru a merge la Sfântul Iacob de Compostella, sau revenind de acolo. În cazul lor, a ajunge acolo unde voiau nu era decât o chestiune de timp. În situaţia mea, cursele Tradiţiei plasau întotdeauna în calea mea un nou obstacol de depăşit, o probă în plus de dat.

I-am spus lui Petrus că mă simţeam obosit şi ne-am aşezat la umbră în coborâre. Pe marginea drumului se găseau mari cruci de lemn. Petrus a pus jos cei doi rucsaci.

„Un duşman reprezintă întotdeauna partea noastră slabă, a reluat el. Care poate fi teama de durerea fizică, dar şi sentimentul prematur al victoriei, sau dorinţa de a abandona lupta spunându-ţi că nu merită. Duşmanul nostru nu purcede la luptă decât pentru că ştie că ne poate atinge. Exact în punctul în care orgoliul nostru ne face să credem că suntem invincibili. În luptă, încercăm întotdeauna să ne apărăm partea slabă, în vreme ce duşmanul loveşte partea care e prost apărată – cea în care avem cea mai multă încredere. Şi suntem în cele din urmă înfrânţi pentru că se întâmplă ceea ce nu ar trebui să se întâmple niciodată: îl lăsăm pe duşman să aleagă modul de luptă.”

Toate lucrurile despre care vorbea Petrus se întâmplaseră în timpul luptei mele cu câinele. În acelaşi timp, refuzam ideea că am duşmani şi că eram obligat să mă bat cu ei. Când Petrus făcea referire la Lupta cea Bună, crezusem mereu că era vorba de lupta pentru viaţă.

„Ai dreptate, dar Lupta cea Bună nu e numai asta. A purta războiul nu e un păcat”, a spus el când i-am împărtăşit îndoielile mele. A purta războiul e un act de iubire. Duşmanul ne dă şansa să progresăm şi să ne împlinim, aşa cum a făcut câinele cu tine.

— Cu toate acestea, s-ar spune că nu eşti niciodată mulţumit. Lipseşte întotdeauna ceva. Acum, vorbeşte-mi de secretul sabiei mele.”

Asta ar fi trebuit să ştiu înainte de a întreprinde călătoria, a replicat Petrus. Şi a continuat să vorbească despre duşman.

„Duşmanul e o bucată din Agape, e aici ca să ne testeze mâna, voinţa, felul cum ne folosim sabia. A fost plasat intenţionat în viaţa noastră – şi noi într-a lui. Această intenţie, acest plan trebuie împlinit. De asemenea, să fugim de luptă este cel mai rău lucru care ni se poate întâmpla. E mult mai rău decât să pierzi lupta, pentru că din înfrângere mai putem învăţa ceva, dar prin fugă, tot ceea ce obţinem este declararea victoriei duşmanului nostru.”

Eram surprins să-l aud pe Petrus vorbind despre violenţă într-un asemenea mod, el, care părea atât de ataşat de Iisus, şi i-am spus-o.

„Gândeşte-te la necesitatea lui Iuda pentru Iisus, a remarcat el. Trebuia să aleagă un duşman, altfel lupta lui pe pământ n-ar fi putut fi glorificată.”

Crucile de lemn de pe drum arătau cum fusese edificată această glorie. Cu sânge, trădare şi părăsire. M-am ridicat şi am spus că eram gata să continui drumul.

Pe drum, am întrebat care era, într-o luptă, punctul cel mai tare pe care cineva se putea baza pentru a-l învinge pe duşman.

„Prezentul său. Omul se bazează cel mai bine pe ceea ce tocmai înfăptuieşte, pentru că în asta se găseşte Agape, dorinţa de a învinge cu entuziasm.

„Vreau ca lucrul ăsta să fie foarte clar. Duşmanul reprezintă rareori răul. El e aici mereu pentru că o sabie

care nu e folosită sfârşeşte prin a se rugini în teacă.”

Mi-am amintit că o dată, când ne construiam o casă la ţară, soţia mea a decis subit să modifice dispunerea unei camere. Sarcina dezagreabilă de a împărtăşi această schimbare zidarului mi-a revenit mie. Era un om de vreo şaizeci de ani, şi i-am spus ce voiam. A privit, a reflectat, şi a propus o soluţie mult mai bună, care permitea utilizarea peretelui pe care începuse să-l ridice. Soţia mea a găsit ideea formidabilă.

Poate despre asta voia Petrus să vorbească, folosind cuvinte atât de complicate: să folosim forţa a ceea ce tocmai facem pentru a-l învinge pe duşman.

I-am spus povestea zidarului.

„Viaţa ne învaţă totdeauna mai mult decât straniul drum al Sfântului Iacob, a conchis el. Dar noi nu avem prea multă încredere în învăţăturile vieţii.”

Crucile punctau din treizeci în treizeci de metri drumul Sfântului Iacob. Ele trebuie să fi fost opera unui pelerin cu o forţă aproape supraomenească pentru a fi ridicat acest lemn solid şi greu. L-am întrebat despre Petrus despre semnificaţia lor.

„Un instrument de tortură vechi şi depăşit.

— Dar ce e cu ele aici?

— Cineva trebuie că a făcut o promisiune. De unde să ştiu eu?

Ne-am oprit înaintea uneia dintre ele, care fusese răsturnată.

„Poate că a putrezit lemnul, am spus eu.

— E din acelaşi lemn ca şi toate celelalte. Şi niciuna n-a putrezit.

— Atunci, poate că n-a fost înfiptă destul de bine în pământ.”

Petrus s-a uitat de jur împrejur. Şi-a aruncat rucsacul jos şi s-a aşezat. Ne odihnisem cu câteva minute mai înainte şi nu i-am înţeles gestul. Instinctiv am privit de jur împrejur, căutând câinele.

„Ai învins câinele, a spus el, ca şi cum mi-ar fi ghicit gândurile. Nu-ţi fie teamă de fantomele celor morţi.

— Atunci de ce ne oprim?”

Petrus mi-a făcut semn să tac şi a rămas câteva minute tăcut. Am simţit cum revine vechea teamă de câine şi am hotărât să mă ridic, aşteptând ca el să se decidă să vorbească.

„Ce auzi? A întrebat el după câtva timp?

— Nimic. Liniştea.

— Dacă măcar am fi atât de luminaţi încât să ascultăm în linişte! Dar suntem încă oameni, şi nu ştim nici măcar să ne ascultăm propria pălăvrăgeală. Nu m-ai întrebat niciodată cum am ghicit sosirea lui Legiune, şi acum am să ţi-o spun: datorită ascultatului. Zgomotul a început cu mai multe zile înainte, când eram încă la Astorga. De atunci înainte, am început să merg mai repede, pentru că totul indica faptul că drumurile noastre aveau să se încrucişeze la Foncebadon. Tu ai auzit acelaşi zgomot ca şi mine, dar n-ai ascultat.

„Totul e înscris în sunete. Trecutul, prezentul şi viitorul omului. Un om care nu ştie să audă, nu poate asculta sfaturile pe care viaţa ni le expune în fiecare clipă. Doar cel care ascultă zgomotul prezentului poate lua decizia corectă.”

Petrus mi-a cerut să mă aşez şi să uit de câine. Apoi m-a învăţat una din cele mai uşoare şi cele mai importante Practici RAM de pe drumul Sfântului Iacob.

Şi mi-a explicat EXERCIŢIUL AUDIŢIEI.

„Fă-l imediat.”

Am făcut exerciţiul. Ascultam vântul, o voce feminină în depărtare, şi, la un moment dat, am auzit o ramură rupându-se. Nu era un exerciţiu dificil, simplitatea sa m-a fascinat. Am lipit urechea de pământ şi am ascultat zgomotul surd al pământului. Puţin câte puţin, am început să disting sunetele: cel al frunzelor nemişcate, cel al unei voci din depărtare, zgomotul bătăilor din aripi ale unei păsări. Un animal a mormăit, dar n-am putut identifica ce

animal era. Cele cincisprezece minute ale exerciţiului au trecut foarte repede.

„Cu timpul, vei vedea că acest exerciţiu te va ajuta să iei decizia corectă, a spus Petrus, fără să mă întrebe ce ascultasem. Agape se exprimă prin globul albastru, dar şi prin văz, pipăit, miros, prin suflet şi prin auz. În maxim o săptămână, vei începe să asculţi vocile. La început timide, ele îţi vor spune puţin câte puţin lucruri importante. Fii doar atent la mesagerul tău, care va încerca să te inducă în eroare. Dar îi cunoşti vocea, n-o să mai fie un pericol.”

Petrus mi-a pus întrebări ca să afle dacă auzisem strigătul voios al vreunui duşman, invitaţia vreunei femei, sau secretul sabiei mele.

„N-am auzit decât o voce feminină în depărtare, am răspuns eu. Dar era o ţărancă care-şi striga copilul.

— Acum priveşte această cruce din faţa ta, şi ridic-o în picioare prin forţa gândului.”

Am întrebat ce exerciţiu era ăsta.

„Cel al încrederii în gândul tău.”

M-am aşezat pe pământ, în poziţia yoghinului. Ştiam că după tot ceea ce realizasem, câinele, cascada, aveam să reuşesc şi acest lucru. Am privit fix crucea. M-am imaginat ieşind din corp, prinzându-i braţele, şi ridicând-o cu ajutorul corpului meu astral. Pe calea Tradiţiei, realizasem deja câteva asemenea mici „miracole”. Reuşeam să sparg pahare, statuete de porţelan, şi să deplasez obiecte pe o masă. Era o procedură uşoară, care nu era sinonimă cu puterea, dar care ajuta mult când era vorba să-i convingi pe „necredincioşi”. Nu-l făcusem niciodată cu un obiect de mărimea şi greutatea acestei cruci, dar dacă Petrus mi-o ordonase, voi şti cum să reuşesc.

Timp de o jumătate de oră, am încercat de toate. Mă serveam de călătoria astrală şi de sugestie. Mi-am adus aminte cum Maestrul domina forţa gravitaţională, şi am încercat să repet cuvintele pe care el le repeta întotdeauna în asemenea condiţii. Nu s-a petrecut nimic. Eram

concentrat, şi crucea nu se mişca. L-am invocat pe Astrain, care a apărut între coloanele de foc. Dar când i-am vorbit de cruce, a spus că detestă acest obiect.

În cele din urmă, Petrus m-a scuturat şi m-a făcut să ies din transă: „Haide, devine supărător. De vreme ce nu reuşeşti prin forţa gândului, ridică crucea în picioare cu mâinile.

— Cu mâinile?

— Dă-mi ascultare!”

Am tresărit. Deodată, se afla în faţa mea un om dur, foarte diferit de cel care se îngrijise să-mi panseze rănile. Nu ştiam ce să spun, şi nici ce să fac.

„Dă-mi ascultare! A repetat el. E un ordin!”

Aveam braţele şi mâinile bandajate de la lupta cu câinele. Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Fără un cuvânt, i-am arătat bandajele. Dar el a continuat să mă privească rece, impasibil. Aştepta să-i dau ascultare. Ghidul şi prietenul care mă însoţise tot acest timp, care mă învăţase Practicile RAM şi-mi povestise poveştile frumoase despre drumul Sfântului Iacob, părea să fi dispărut. În locul lui, vedeam doar un om care mă privea ca pe un sclav şi care-mi ordona o acţiune stupidă.

„Ce aştepţi?” a repetat el.

Mi-am reamintit cascada. Mi-am reamintit că, în acea zi, mă îndoisem de Petrus şi că el fusese generos faţă de mine. Îmi arătase iubire şi mă împiedicase să renunţ la sabia mea. Nu reuşeam să înţeleg de ce cineva atât de generos devenea atât de grosolan, reprezentând deodată tot ceea ce specia umană se forţează să respingă: oprimarea omului de către om.

„Petrus, eu…

— Dă-mi ascultare, sau drumul Sfântului Iacob se termină aici.”

Frica mi-a revenit. Mi-era mai frică de el decât de cascadă, mai frică de el decât de câinele care mă speriase atât de multă vreme. Am cerut disperat naturii să-mi dea un semn,

să-mi fie permis să văd sau să aud ceva care să justifice acest ordin necugetat. Totul, în jurul meu, a rămas tăcut. Trebuia să-l ascult pe Petrus sau să uit de sabie. Mi-am mai ridicat o dată braţele bandajate, dar el s-a aşezat pe pământ, aşteptând să-i îndeplinesc ordinul.

Am hotărât atunci să-i dau ascultare.

Am mers până la cruce şi am încercat să o trag de picior ca să-i evaluez greutatea. Abia dacă s-a mişcat. Chiar dacă aş fi avut braţele libere, aş fi întâmpinat o imensă dificultate s-o ridic, şimi imaginam că, cu mâinile bandajate, sarcina avea să fie cvasi-imposibilă. Dar aveam să-i dau ascultare. Aveam să mor acolo, în faţa lui, dacă trebuia, aveam să transpir sânge, ca şi Iisus când a trebuit şi el să ducă o asemenea povară grea, dar avea să-mi vadă demnitatea, şi poate că asta-i va merge la suflet şi mă va scuti de această probă.

Crucea era ruptă la bază, dar rămânea agăţată prin câteva fibre de lemn. Nu aveam briceag ca să le tai. Învingându-mi durerea, l-am apucat şi am încercat să-l smulg din baza ruptă fără să mă servesc de mâini. Rănile de pe braţe au intrat în contact cu lemnul şi am urlat de durere. L-am privit pe Petrus care rămânea impasibil. Am hotărât ca de atunci încolo să-mi înghit strigătele şi să le las să moară în sufletul meu.

Am constatat că lucrul cel mai dificil, imediat, nu era să deplasez crucea, ci s-o eliberez de baza sa. Apoi, trebuia să fac o gaură în pământ şi să o împing acolo. Am ales o piatră ascuţită, şi, învingându-mi suferinţa, am început să lovesc şi să tocesc fibrele de lemn.

Durerea creştea în fiecare clipă, şi fibrele cedau lent. Trebuia să termin repede, înainte ca rănile să se redeschidă şi asta să devină insuportabil. Dar am decis să fac treaba puţin mai lent, astfel încât să ajung la capăt înainte ca durerea să mă cuprindă. Mi-am scos tricoul, l-a înfăşurat în jurul mâinii, şi am reînceput să lucrez, mai bine protejat. A fost o idee bună: prima fibră s-a rupt, apoi a doua. Am

adunat mai multe pietre ascuţite şi le-am folosit una după cealaltă, pentru ca încălzirea mâinii mele să atenueze efectul durerii. Aproape toate fibrele de lemn se rupseseră, dar cea principală rezista încă. Am început să lucrez frenetic, căci ştiam că aveam să ajung curând în punctul în care durerea va deveni insuportabilă. Nu era decât o chestiune de timp, trebuia să mă stăpânesc. Strângeam, loveam, simţind că între piele şi bandaj, o substanţă păstoasă începea să facă mişcările dificile. Trebuie să fie sânge, mi-am spus, dar am evitat să mă gândesc la asta. Deodată, fibra centrală a părut să cedeze. Eram atât de nervos, că m-am ridicat dintr-un salt, şi, adunându-mi forţele, am dat o lovitură violentă de picior în trunchi.

Cu mare zgomot, crucea a căzut într-o parte, eliberată de baza sa.

Vioiciunea mea n-a durat decât câteva secunde. Mâna a început să-mi tremure violent, când de-abia îmi începusem lucrul. M-am uitat la Petrus: adormise. O clipă, mi-am imaginat un mijloc de a redresa crucea fără ca el să-şi dea seama. Dar era exact ceea ce Petrus voia: să ridic crucea. Nu aveam cum să-l înşel, pentru că sarcina depindea doar de mine.

Am privit solul, pământul galben şi uscat. Din nou pietrele aveau să fie singura mea scăpare. Deja nu mă mai puteam folosi de mâna dreaptă, prea dureroasă, cu substanţa aceea păstoasă care mă speria enorm. Am scos încet tricoul de pe bandaje: sângele pătase pânza, când rana era aproape cicatrizată. Petrus era inuman.

M-am dus să caut o piatră mai grea. Cu tricoul răsucit în jurul mâinii stângi, am început să lovesc şi să găuresc pământul la baza crucii. Progresele mele, la început rapide, s-au lovit de solul dur şi secat. Continuam să sap, dar gaura nu se adâncea. Am hotărât să n-o lărgesc prea tare, ca să pot înfige crucea fără ca baza să fie largă. Asta făcea să crească greutatea de a scoate pământul de pe fund. Mâna mea dreaptă încetase să mă mai doară, dar sângele

coagulat îmi făcea greaţă. Cum nu eram obişnuit să lucrez cu mâna stângă, piatra îmi aluneca din degete în fiecare clipă.

Am săpat o vreme – nu ştiu exact cât. De fiecare dată când piatra lovea pământul, de fiecare dată când mâna îmi intra în gaură pentru a scoate pământul, mă gândeam la Petrus. Îi priveam somnul liniştit şi-l uram din toată inima. Nici zgomotul, nici ura mea nu păreau să-l deranjeze. „Petrus trebuie să aibă motivele lui”, mă gândeam, dar eu nu puteam înţelege această servitute şi modul în care mă umilise. Atunci, pământul devenea chipul lui, loveam cu piatra, şi furia mă stimula să sap mai adânc. Mai devreme sau mai târziu, aveam să reuşesc.

Când tocmai îmi trecuse prin cap acest gând, piatra a lovit ceva solid şi mi-a scăpat încă o dată. Era exact lucrul de care mă temeam: după ce muncisem atâta timp, întâlnisem o piatră prea mare pentru a putea merge mai departe.

M-am ridicat, mi-am şters sudoarea de pe faţă, şi am reflectat. Nu aveam destulă forţă pentru a transporta crucea. Nu puteam s-o iau din nou de la capăt, pentru că mâna mea stângă – acum că mă oprisem – începea să dea semne de amorţeală. Era mai rea decât durerea, şi asta m-a neliniştit. Mi-am privit degetele, se mişcau încă, răspunzând voinţei mele, dar instinctul meu îmi şoptea că nu trebuie să-mi mai sacrific mâna şi mai mult.

Am privit gaura. Nu era destul de adâncă pentru a ţine baza crucii.

„Soluţia cea rea ţi-o va indica pe cea bună.” Mi-am reamintit exerciţiul umbrelor şi fraza lui Petrus. Mai avea şi obiceiul să spună cu insistenţă că Practicile RAM nu aveau sens decât dacă puteam să le aplic provocărilor cotidiene ale vieţii. Chiar în faţa unei situaţii atât de absurde ca aceasta, Practicile RAM trebuiau să servească la ceva.

„Soluţia cea rea ţi-o va indica pe cea bună.” Calea imposibilă consta în a transporta crucea, şi nu aveam forţa necesară pentru asta. Calea imposibilă consta în a săpa şi

mai adânc în acest sol. Atunci, dacă calea greşită era dea a avansa mai mult în adâncime, soluţia adecvată era de a ridica solul. Dar cum?

Deodată, toată dragostea pentru Petrus mi-a revenit. Avea dreptate. Puteam ridica pământul.

Am început să adun toate pietrele care se găseau în jur şi să le pun în jurul trunchiului, amestecându-le cu pământul pe care-l scosesem. Cu un mare efort, am ridicat puţin piciorul crucii şi l-am fixat cu pietre astfel încât să stea mai sus. După o jumătate de oră, pământul era supraînălţat şi groapa suficient de adâncă.

Nu-mi rămânea acum decât să trag cruce şi să o răstorn în interiorul găurii. Un ultim efort. Trebuia să reuşesc. Una dintre mâini îmi era amorţită, şi cealaltă mă durea. Dar spatele nu avea decât câteva zgârieturi. Lungindu-mă sub cruce şi ridicându-mă puţin câte puţin, aveam să reuşesc s-o fac să alunece în interior. M-am culcat la pământ, simţind praful în gură şi în ochi. Mâna cea amorţită, într-o ultimă tresărire, a ridicat puţin cruce, şi eu m-am strecurat dedesubt. Cu grijă, m-am aranjat astfel încât trunchiul să se afle pe coloana mea vertebrală. De mai multe ori m-am gândit că crucea o să alunece, dar mergeam foarte încet astfel încât să previn dezechilibrul şi să îl corectez prin postura corpului. În sfârşit, am atins poziţia fetală, cu genunchii înainte, şi am menţinut-o în echilibru pe spate. Pentru un moment, piciorul crucii a oscilat deasupra grămezii de pietre, dar a rămas la locul ei.

„Să fiu fericit că nu trebuie să salvez universul”, m-am gândit, strivit de povara acestei cruci şi de tot ceea ce ea reprezenta. Un profund sentiment de religiozitate m-a cuprins: mi-am amintit că cineva o purtase deja în spate, şi că mâinile sale rănite nu puteau să evite – ca ale mele – durerea şi lemnul. Era un sentiment de pioşenie încărcată cu suferinţă, pe care l-am îndepărtat imediat din minte, pentru că crucea din spatele meu reîncepuse să se clatine.

Atunci, ridicându-mă încet, am început să renasc. Nu puteam privi îndărăt şi zgomotul era singurul după mod de a mă orienta – dar cu puţin înainte învăţasem să ascult lumea, ca şi cum Petrus ar fi ghicit că voi avea nevoie de acest fel de cunoştinţe. Mă simţeam, puţin câte puţin, uşurat de povara crucii, iar pietrele se aşezau la locul lor. Crucea se ridica încet, pentru a mă elibera dea această probă, şi pentru a redeveni decorul unei părţi a drumului Sfântului Iacob.

Nu mai rămânea decât efortul final. După ce mă voi fi aşezat pe călcâie, traversa trebuia să alunece de pe spatele meu şi să se înfigă în gaură. Una sau două pietre au mişcat, dar crucea acum mă ajuta, pentru că nu s-a îndepărtat de locul în care supraînălţasem solul. În sfârşit, o lovitură simţită în spate mi-a indicat că baza s-a eliberat. Un ultim moment, asemănător celui în care a trebuit să traversez curentul din căderea de apă, clipa cea mai dificilă, pentru că ţi-e frică să pierzi şi vrei să renunţi înainte să se întâmple asta. Am simţit o dată în plus absurditatea sarcinii mele, care consta în a repune în picioare o cruce, în vreme ce singura mea dorinţă era să-mi găsesc sabia şi să răstorn toate crucile ca să renască în lume Christos Mântuitorul. Nimic din toate astea nu avea importanţă. Am făcut o mişcare brutală cu spatele, cruce a alunecat, şi eu am înţeles că destinul era acela care-mi ghida opera.

Mă aşteptam ca crucea să se prăbuşească în cealaltă parte, aruncând în toate părţile pietrele pe care le adunasem. M-am gândit apoi că poate impulsul dat de mine fusese, poate, insuficient, şi că crucea avea să cadă peste mine. Dar am auzit doar zgomotul surd al unui obiect care lovea solul.

M-am întors încetişor. Crucea era în picioare, oscila încă din cauza impulsului primit. Câteva pietre se rostogoleau din grămadă, dar ea nu avea să cadă. Repede, am pus pietrele la loc, şi am înconjurat-o cu braţele, ca să nu se mai

balanseze. Am simţit-o vie, caldă, cu siguranţă că-mi fusese prietenă în tot timpul îndeplinirii sarcinii mele.

Mi-am admirat opera câtva timp, până când rănile au reînceput să mă doară. Petrus încă mai dormea. M-am apropiat de el, şi l-am lovit uşor cu piciorul.

S-a trezit brusc, şi a privit crucea.

„Foarte bine”, a fost singurul lui comentariu. „La Ponferrada o să-ţi schimbăm bandajele.

TRADIŢIA

„Aş fi preferat să ridic un arbore. Pe când purtam această cruce în spate, mi-am spus că această căutare a înţelepciunii avea pentru oameni un gust de sacrificiu.”

În locul unde mă găseam acum, cuvintele mele nu păreau să aibă vreun sens. Episodul crucii părea un eveniment îndepărtat, care se produsese nu în ajun, dar cu multă vreme înainte. Nu se potrivea de loc cu baia pavată cu marmură neagră, cu apa călduţă a căzii de hidromasaj, şi cu paharul de cristal conţinând un excelent rioja pe care-l beam încet. Petrus era în afara razei vederii mele, în camera luxosului hotel la care trăsesem.

„De ce crucea” am insistat eu.

— Am avut dificultăţi la intrare să-i conving că nu erai un cerşetor, a strigat ghidul meu din cameră.

Schimbase subiectul, şi ştiam din experienţă că ar fi fost inutil să mă încăpăţânez să insist. M-am ridicat, mi-am pus un pantalon şi o cămaşă curată şi mi-am refăcut pansamentele. Îndepărtasem bandajele cu grijă, aşteptându-mă să găsesc răni, dar se rupsese doar crusta, lăsând să curgă puţin sânge. Se formase deja o nouă cicatrice, mă simţeam refăcut şi în formă.

Am cinat la restaurantul hotelului. Petrus a comandat specialitatea casei, o paella a la Valencia, pe care am mâncat-o în tăcere, degustând un savuros rioja. La sfârşitul cinei, m-a invitat să facem un tur.

Am ieşit din hotel şi ne-am îndreptat spre gară. Îşi regăsise muţenia obişnuită, şi a rămas tăcut în timpul

întregii promenade. Am ajuns în apropierea unui depou de vagoane, murdar şi cu miros de ulei, şi el s-a aşezat pe scara unei locomotive impunătoare.

„Să ne oprim aici”, a propus el.

Nu voiam să-mi murdăresc pantalonii cu pete de ulei, şi am preferat să rămân în picioare. Am întrebat dacă nu era mai bine să mergem până în piaţa principală din Ponferrada.

„Drumul Sfântului Iacob e aproape de sfârşit, a spus ghidul meu. Şi cum realitatea noastră e cu mult mai aproape de aceste vagoane de tren cu miros de ulei decât de colţurile bucolice pe care le-am văzut în drumul nostru, e mai bine ca discuţia noastră de astăzi să aibă loc aici.”

Petrus mi-a cerut să-mi scot tenişii şi cămaşa. Apoi mi-a lărgit bandajele braţelor, ca să le lase mai libere. Dar mi le-a lăsat pe cele de la mâini.

„Nu fii dezamăgit. N-o să ai nevoie de mâini acum: cel puţin nu pentru a prinde ceva.”

Era mai serios ca de obicei, şi tonul vocii sale m-a pus în alertă. Un eveniment important era gata să se producă.

Petrus s-a întors să se aşeze, şi m-a privit îndelung. Apoi, a reluat: „N-am să-ţi spun nimic referitor la episodul de ieri. Vei descoperi tu însuţi semnificaţia lui, şi asta n-o să se întâmple decât dacă te hotărăşti într-o bună zi să parcurgi drumul Romei, care este drumul puterilor şi al miracolelor. Am să-ţi un singur lucru: oamenii care se cred înţelepţi sunt nehotărâţi atunci când e vremea să comande, şi rebeli când e vremea să asculte. Cred că e ruşinos să dai ordine şi dezonorant să le primeşti. Nu te purta niciodată astfel.

„Mai înainte, în camera ta, ai spus că drumul înţelepciunii ducea la sacrificiu. E o greşeală. Ucenicia ta nu s-a terminat ieri: trebuie să-ţi descoperi sabia şi secretul pe care-l conţine. Practicile RAM îl fac pe om să ducă Lupta cea Bună şi la creşterea şanselor de victorie în viaţă. Experienţa pe care ai avut-o nu e decât una dintre încercările Drumului –

o pregătire pentru drumul Romei, dacă vrei – şi mă întristează că ai gândit aşa.”

Era într-adevăr tristeţe în vocea sa. Am remarcat că, în tot timpul pe care-l petrecusem împreună, pusesem aproape întotdeauna la îndoială învăţătura pe care mi-o dădea. Nu eram un Castañeda umil şi puternic în faţa învăţăturilor lui don Juan, ci un om orgolios şi rebel în faţa întregii simplităţi a Practicilor RAM. Am vrut să i-o spun, dar ştiam că era puţin cam târziu.

„Închide ochii, a spus Petrus. Exersează respiraţia RAM şi încearcă să te pui în armonie cu acest fier, aceste maşini, şi acest miros de ulei. E lumea noastră. Nu vei deschide din nou ochii decât după ce, când îmi voi fi terminat partea, te voi învăţa un exerciţiu.

M-am concentrat asupra Respiraţiei, cu pleoapele închise, şi corpul meu s-a destins puţin câte puţin. Se auzea rumoarea oraşului, câini lătrând departe, şi un zgomot de voci care discutau, nu departe de locul unde ne găseam. Deodată, l-am auzit pe Petrus cântând un cântec italian care avusese mult succes în adolescenţa mea, pe care-l interpreta Pepino di Capri. Nu înţelegeam cuvintele, dar cântecul mi-a readus în memorie amintiri frumoase, şi mi-a permis să trăiesc o stare de şi mai mare linişte.

„Acum câtva timp”, a început el, când s-a oprit din cântat, „când pregăteam un proiect pe care trebuia să-l predau la prefectura din Milano, am primit un mesaj de la Maestrul meu. Cineva urmase până la capăt calea Tradiţiei şi nu-şi primise sabia. Trebuia să-l călăuzesc pe drumul Sfântului Iacob.

„Evenimentul nu m-a surprins: aşteptam un apel de acest tip în orice moment, pentru că nu-mi îndeplinisem încă sarcina: să conduc un pelerin pe Calea Lactee, aşa cum fusesem eu odată condus. Dar asta m-a neliniştit, pentru că era prima şi unica dată când aveam de făcut asta, şi nu ştiam cum îmi voi îndeplini misiunea.”

Cuvintele lui Petrus m-au surprins mult. Credeam că făcuse deja asta de zeci de ori.

„Ai venit şi te-am condus. Mărturisesc că la început a fost foarte greu, pentru că te interesa mult mai mult aspectul intelectual al învăţăturilor decât sensul veritabil al Drumului, care este drumul oamenilor obişnuiţi. După întâlnirea cu Alfonso, am avut o relaţie mult mai puternică şi mai intensă cu tine, şi am crezut că te voi face să descoperi secretul sabiei tale. Dar lucrul acesta nu s-a întâmplat, şi acum va trebui să-l afli singur, în puţinul timp care-ţi rămâne pentru asta."

Aceste cuvinte mă nelinişteau, şi nu mai era concentrat asupra Respiraţiei RAM. Petrus şi-a dat probabil seama, căci a reînceput să cânte melodia veche, şi nu s-a oprit decât când am fost din nou destins. Dacă descoperi secretul şi îţi găseşti sabia, vei descoperi de asemenea chipul lui RAM, şi vei fi stăpânul Puterii. Dar asta nu e tot: pentru a atinge starea de înţelepciune, va trebui să străbaţi celelalte trei drumuri, inclusiv drumul secret, care nu-ţi va fi revelat nici de cel care l-a străbătut. Îţi spun asta pentru că n-o să ne mai vedem decât o singură dată."

Inima mea a făcut un salt în piept, şi, involuntar, am deschis ochii. Petrus strălucea în acel fel de lumină pe care nu-l văzusem decât la Maestru.

„Închide ochii!" şi m-am conformat prompt. Dar aveam inima strânsă şi nu mai reuşeam să mă concentrez. Ghidul meu a reluat melodia italiană şi abia după mult timp m-am destins din nou.

„Mâine, vei primi un bilet indicându-ţi unde mă aflu. Va fi un ritual de iniţiere colectivă, un ritual în cinstea Tradiţiei. Bărbaţi şi femei care, de-a lungul secolelor, au contribuit la hrănirea flăcării înţelepciunii, a Luptei celei Bune şi a lui Agape. Nu vei putea să-mi vorbeşti. Locul unde ne vom regăsi este sacru, scăldat de sângele cavalerilor care au urmat calea Tradiţiei, şi care, chiar cu săbiile lor ascuţite, nu au fost în stare să învingă tenebrele. Dar sacrificiul lor

nu a fost în zadar, dovada este că secole mai târziu, oameni care urmează drumuri diferite vor fi acolo ca să-i omagieze. E important, şi nu trebuie să uiţi asta niciodată: chiar dacă devii Maestru, să ştii că drumul tău nu este decât unul dintre numeroasele drumuri care duc la Dumnezeu. Iisus a spus o dată: Casa Tatălui meu are numeroase încăperi."

Petrus a adăugat că, de poimâine, n-aveam să-l mai văd.

„Într-o zi, vei primi un mesaj din partea mea cerându-ţi să conduci pe cineva pe drumul Sfântului Iacob, aşa cum te-am condus şi eu. Atunci vei putea trăi marele secret al acestei călătorii, un secret pe care ţi-l voi revela acum, dar numai în cuvinte. Este un secret care trebuie trăit pentru a fi înţeles."

A urmat o tăcere prelungită. Mi-a trecut prin cap că se răzgândise sau că plecase. Am simţit o dorinţă imensă de a deschide ochii pentru a vedea ce se întâmplă, şi am făcut un efort ca să mă concentrez la Respiraţia RAM.

„Secretul este următorul, a spus în sfârşit Petrus. Nu poţi învăţa decât atunci când înveţi pe altcineva. Am parcurs împreună straniul drum al Sfântului Iacob, dar, în timp ce tu învăţai Practicile, eu le descopeream semnificaţia. Învăţându-te pe tine, am învăţat cu adevărat. Jucând rolul ghidului, am reuşit să-mi descopăr propriul drum.

„Dacă reuşeşti să-ţi găseşti sabia, va trebui să predai învăţătura Drumului cuiva. Abia atunci, când vei accepta rolul de Maestru, vei descoperi toate răspunsurile în inima ta. Noi toţi cunoaştem deja tot, înainte ca cineva, oricine, să ne fi vorbit măcar. Viaţa ne învaţă în fiecare clipă, şi nu există decât un secret: să acceptăm că, în viaţa noastră de zi cu zi, putem fi la fel de înţelepţi ca Solomon, şi la fel de puternici precum Alexandru cel Mare. Dar n-o să ne dăm seama cu adevărat de asta decât atunci când suntem obligaţi să învăţăm pe cineva şi să participăm la aventuri la fel de extravagante cum e aceasta."

Eram pe cale să trăiesc una dintre despărţirile cele mai neaşteptate din viaţa mea. Cineva cu care avusesem o

relaţie atât de intensă, de la care mă aşteptam să mă conducă până la obiectivul meu, mă lăsa aici, chiar în mijlocul drumului. Într-o gară feroviară care mirosea a ulei şi făcându-mă să ţin ochii închişi.

„Nu-mi place să-mi iau adio, a reluat Petrus. Sunt italian şi sunt emotiv. Aşa cum o cere legea, va trebui să-ţi descoperi singur sabia – e singurul mijloc de a putea crede în propria ta putere. Tot ceea ce aveam să-ţi transmit, ţi-am transmis. Nu mai rămâne decât exerciţiul Dansului, pe care am să ţi-l predau acum, şi pe care va trebui să-l realizezi mâine, în timpul celebrării rituale."

A rămas tăcut o vreme, apoi: „Cel care se slăveşte, fie ca aceasta să fie întru slava Domnului. Poţi să deschizi ochii."

Petrus era aşezat normal pe un atelaj de locomotivă. Nu aveam poftă să vorbesc, pentru că, fiind brazilian, şi eu eram emotiv. Lampa cu mercur care ne lumina a început să clipească, şi un tren a fluierat în depărtare, anunţându-şi sosirea apropiată.

Atunci Petrus m-a învăţat EXERCIŢIUL DANSULUI.

„Încă ceva, a spus el privindu-mă în străfundul ochilor. Când m-am întors din pelerinaj, am pictat un tablou imens prezentând tot ce mi se întâmplase. E drumul oamenilor obişnuiţi, şi tu poţi face la fel dacă vrei. Dacă nu ştii să pictezi, scrie sau inventează un balet. Astfel, oriunde s-ar afla, oamenii vor putea parcurge drumul Sfântului Iacob, Calea Lactee, straniul drum al Sfântului Iacob."

Trenul care fluierase a intrat în gară. Petrus a făcut un semn cu mâna şi s-a urcat într-un vagon. Eu am rămas în mijlocul acestui zgomot de frâne scârţâind pe oţel, să încerc să descifrez misterioasa Cale Lactee de deasupra capului meu, cu stelele ei care mă conduseseră până aici, şi care conduceau, în liniştea lor, solitudinea şi destinul oamenilor.

A doua zi, nimic altceva decât o notă în despărţitura camerei mele: „ora 7 seara, castelul Templierilor."

Am petrecut restul după-amiezei hoinărind. Am traversat de mai mult de trei ori orăşelul Ponferrada, privind în

depărtare, cățărat pe o stâncă, la castelul unde trebuia să mă aflu la căderea nopţii. Templierii îmi înflăcăraseră întotdeauna mult imaginaţia, iar castelul din Ponferrada nu era singura urmă a ordinului Templierilor de pe drumul Sfântului Iacob. Ordinul a fost creat de nouă cavaleri care hotărâseră să nu se mai întoarcă din cruciade; în scurt timp, şi-au întins puterea în toată Europa şi au provocat o adevărată revoluţie în moravurile zorilor acestui mileniu. În timp ce cea mai mare parte a nobilimii nu se gândea decât la cum să se îmbogăţească din munca servilor în sistemul feudal, cavalerii Templieri şi-au consacrat viaţa, averea şi săbiile unei singure cauze: protejarea pelerinilor în drum spre Ierusalim, găsind un model de viaţă spirituală care I-a ajutat în căutarea înţelepciunii.

În 1118, când Hugo de Payns şi opt cavaleri s-au reunit în curtea unui vechi castel abandonat, au depus un jurământ de iubire pentru umanitate. Două secole mai târziu, existau peste cinci mii de comandamente împrăştiate în lumea cunoscută, împăcând două activităţi care păreau până atunci incompatibile: viaţa militară, şi viaţa religioasă. Donaţiile membrilor, şi cele ale miilor de pelerini recunoscători au permis ordinului Templierilor să acumuleze rapid o bogăţie nemăsurabilă, care nu o dată a fost folosită pentru a plăti răscumpărarea unor personalităţi creştine sechestrate de musulmani. Cinstea cavalerilor era atât de mare, încât regi şi nobili îşi încredinţau bunurile templierilor, călătorind doar cu un document care dovedea existenţa acestor bunuri. Acel document putea fi schimbat în oricare castel al Templierilor pentru o sumă echivalentă, şi asta a dat naştere scrisorilor de schimb pe care le cunoaştem azi.

În afară de asta, devotamentul spiritual al cavalerilor templieri le-a permis să înţeleagă adevărul reamintit de Petrus în noaptea precedentă: casa Tatălui are numeroase încăperi. Au încercat atunci să pună capăt luptelor pentru credinţă şi să reunească principalele religii monoteiste ale

epocii: creştină, iudaică şi islamică. Capelele lor au avut de atunci cupola rotundă a templului iudaic al lui Solomon, zidurile octogonale ale moscheelor arabe, şi naosul caracteristic bisericilor creştine.

Cu toate acestea, ca orice lucru care a luat-o puţin înaintea epocii sale, templierii au început să suscite neîncredere. Marea lor putere economică le-a atras invidia regilor, şi deschiderea religioasă a devenit o ameninţare pentru Biserică. Vineri, 13 octombrie 1307, Vaticanul şi statele europene au organizat una dintre cele mai mari operaţiuni poliţieneşti din Evul Mediu: noaptea, principalii şefi ai templierilor au fost arestaţi în castelele lor şi conduşi la închisoare. Erau acuzaţi că practicau ceremonii secrete care includeau adorarea demonului, blasfemii împotriva lui Iisus Christos, ritualuri orgiastice, şi practica sodomiei cu aspiranţii. După torturi violente, abjurări şi trădări, ordinul Templierilor a fost şters de pe harta istoriei medievale. Comorile sale au fost confiscate şi membrii săi dispersaţi în lume. Ultimul maestru al ordinului, Jacques de Molay, a fost ars de viu în centrul Parisului, împreună cu unul dintre tovarăşii săi. Ultima sa dorinţă a fost de a muri privind turnurile catedralei Notre-Dame15.

Totuşi, Spania, angajată în lupta pentru recucerirea peninsulei Iberice, a găsit potrivit să primească cavalerii care fugeau din Europa, pentru ca aceştia să-i ajute regii în lupta dusă contra maorilor. Aceşti cavaleri au fost absorbiţi de ordinele spaniole, printre care ordinul Sfântului Iacob al Sabiei, responsabil cu paza Drumului.

Toate acestea mi-au trecut prin cap când, exact la ora şapte seara, am pătruns pe poarta principală a vechiului castel al Templierilor din Ponferrada, unde aveam întâlnire cu Tradiţia.

Nu era nimeni acolo. Am aşteptat o jumătate de oră, fumând ţigară după ţigară, până în clipa în care mi-am imaginat cea mai rea alternativă: ritualul trebuie să fi avut loc la ora şapte dimineaţa. Dar, pe când mă decisesem să

plec, au intrat două tinere fete, cu steagul Olandei şi o cochilie – simbolul drumului Sfântului Iacob – cusute pe veşmânt. Au venit până la mine, am schimbat câteva cuvinte, şi am ajuns la concluzia că aşteptam acelaşi lucru. Biletul nu greşise, am gândit eu, uşurat.

La fiecare sfert de oră mai sosea cineva. Au apărut un australian, cinci spanioli şi un alt olandez. În afara câtorva întrebări referitoare la program – o îndoială pe care o împărtăşeam – aproape că n-am schimbat nici o vorbă. Ne-am aşezat împreună într-o încăpere a castelului, un vestibul în ruină care trebuie să fi servit ca pivniţă odinioară, şi am hotărât să aşteptăm să se întâmple ceva. Chiar dacă era nevoie să mai aşteptăm o zi şi o noapte.

Aşteptarea se prelungea. Am discutat în cele din urmă despre motivele care ne aduseseră până aici. Am aflat atunci că drumul Sfântului Iacob e folosit de diferite ordine, majoritatea legate de Tradiţie. Oamenii care se aflau aici trecuseră prin numeroase încercări şi iniţieri, dar încercări pe care le cunoscusem cu foarte mult timp în urmă, în Brazilia. Doar australianul şi cu mine eram porniţi în căutarea gradului superior al Primului Drum. Chiar fără să intru în detalii, am înţeles că demersul australianului diferea total de Practicile RAM.

În jurul orei opt patruzeci şi cinci, când eram pe punctul de a vorbi despre vieţile noastre personale, un gong a bătut. Zgomotul provenea din vechea capelă a castelului. Şi ne-am îndreptat într-acolo cu toţii.

A fost o scenă impresionantă. Capela – sau ce mai rămăsese din ea, pentru că cea mai mare parte nu era decât o ruină – era luminată de torţe. Acolo unde, odinioară, se înălţa altarul, se profilau şapte siluete îmbrăcate în veşmintele seculare ale Templierilor: glugă şi coif de oţel, zale, purtând sabia şi scutul. Mi s-a tăiat răsuflarea: ai fi spus că timpul a făcut un salt înapoi. Singurul lucru care întreţinea simţul realităţii erau costumele noastre, blugi şi tricouri, împodobite cu cochilii cusute.

În ciuda slabei străluciri a torţelor, am putut distinge că unul dintre cavaleri era Petrus.

„Apropiaţi-vă de maeştrii voştri, a spus cel care părea cel mai în vârstă. Fixaţi-l drept în ochi. Dezbrăcaţi-vă şi primiţi veşmintele.”

M-am îndreptat spre Petrus. Era într-un fel de transă şi n-a părut să mă recunoască. Dar am remarcat în ochii lui o anumită tristeţe, aceeaşi tristeţe pe care o dezvăluia vocea lui în noaptea precedentă. Mi-am scos toate veşmintele, şi Petrus mi-a dat un fel de tunică neagră, parfumată, care a căzut de-a lungul corpului meu. Am dedus că unul dintre aceşti maeştri trebuie să fi avut mai mulţi discipoli, dar n-am putut vedea care, pentru că trebuia să-mi ţin ochii aţintiţi în cei ai lui Petrus.

Preotul suprem ne-a condus spre centrul capelei, şi doi cavaleri au început să traseze un cerc în jurul nostru, în timp ce îl consacrau: „Trinitas, Soter, Mesia, Sabahot, Adonai, Athanatos, Iisus…16 „

Şi cercul a fost trasat, protecţie indispensabilă pentru cei care se găseau în interior. Am remarcat că patru dintre aceste persoane purtau o tunică albă, ceea ce semnifică jurământul de castitate totală.

„Amides, Theodonias, Anitor! a continuat preotul suprem. Cu ajutorul îngerilor, Doamne, îmbrac veşmântul mântuirii, şi fie ca tot ce doresc să devină realitate prin Tine, o preasfânt Adonai, a cărui domnie durează în veacul vecilor. Amin!”

Preotul suprem a îmbrăcat peste zale o mantie albă, având crucea Templierilor brodată în mijlocul ei. Ceilalţi cavaleri au făcut acelaşi lucru.

Era exact ora douăzeci şi unu, ora lui Mercur, Mesagerul. Şi mă găseam din nou în mijlocul unui cerc al Tradiţiei. O esenţă de mentă, de busuioc şi de smirnă a fost răspândită în capelă. Şi toţi cavalerii au început marea invocaţie: „O, mare şi puternic rege N., care, prin puterile Dumnezeului suprem, EL, domneşte asupra tuturor spiritelor superioare

şi inferioare, dar mai ales asupra ordinului infernal al domeniului din Est, te invoc […] pentru a-mi putea îndeplini dorinţa, oricare ar fi ea, atunci când ea e în armonie cu opera ta, prin puterea lui Dumnezeu, EL, care a creat toate lucrurile din ceruri, din aer, de pe pământ şi din infernuri, şi dispune de ele.”

O linişte profundă s-a lăsat asupra noastră, a tuturor, şi, chiar fără să-l vedem, am putut simţi prezenţa celui al cărui nume era invocat. Era consacrarea ritualului. Luasem deja parte la sute de ceremonii de acest gen, cu rezultate mult mai surprinzătoare când soseşte acest moment. Dar castelul Templierilor mi-a stimulat puţin imaginaţia, cu siguranţă: mi s-a părut că văd plutind în partea stângă a capelei un fel de pasăre strălucitoare care nu-mi era cunoscută înainte.

Preotul suprem ne-a stropit cu apă din exteriorul cercului. Apoi, cu cerneală sfinţită, a scris pe pământ cele şaizeci şi două de nume sub care este apelat Dumnezeu în cadrul Tradiţiei. Toţi, pelerini şi cavaleri, au început să recite numele sacre. Focul torţelor a pâlpâit, semn că spiritul invocat se supusese.

Venise momentul Dansului. Am înţeles de ce Petrus mă învăţase să dansez în ajun un dans diferit de cel pe care aveam obiceiul să-l fac în această etapă a ritualului.

Regula nu ne-a fost spusă, dar toţi o cunoşteam: nimeni nu trebuia să pună piciorul în afara cercului, pentru că noi nu purtam acele protecţii pe care cavalerii le îmbrăcaseră deasupra zalelor. Am memorat mărimea cercului, şi am făcut exact ceea ce mă învăţase Petrus.

Am început să mă gândesc la copilărie. O voce, o voce îndepărtată de femeie a început să cânte în mine cântece săltăreţe. Am îngenuncheat, apoi m-am ghemuit în poziţia seminţei. Pieptul, doar pieptul meu, începea să danseze. Mă simţeam bine, şi eram deja scufundat în ritualul Tradiţiei. Puţin câte puţin, muzica din mine s-a transformat, mişcările au devenit mai bruşte, şi am intrat într-un extaz puternic.

Totul era sumbru, şi corpul meu nu mai avea greutate în această obscuritate. Atunci, m-am plimbat prin câmpiile înflorite ale Agatei, şi i-am întâlnit acolo pe bunicul meu şi pe un unchi care-mi marcase mult copilăria. Am simţit vibraţia timpului în ţesătura sa unde toate drumurile se amestecă până la a se confunda, chiar dacă sunt atât de diferite. La un moment dat, l-am văzut trecând pe australian, cu toată viteza: avea pe trup o strălucire roşie.

Imaginea următoare a fost aceea a unui pocal şi a unui vas de împărtăşanie; imaginea a rămas fixă foarte mult timp, ca şi cum ar fi vrut să-mi spună ceva. Am încercat să o descifrez, dar nu înţelegeam nimic, având totuşi siguranţa că trebuia să aibă vreo legătură cu sabia mea. Apoi, mi s-a părut că văd apărând chipul lui RAM din întunericul care s-a format când pocalul şi vasul de împărtăşanie au dispărut. Dar când chipul s-a apropiat, era doar chipul lui N., spiritul invocat, şi vechea mea cunoştinţă. Nu am stabilit nici o comunicare anume, şi chipul său s-a risipit în întunericul care venea şi pleca.

Nu ştiu cât timp am dansat. Deodată, am auzit o voce: „Iahve, Tetragramatron…” Nu voiam să ies din transă, dar preotul suprem repeta: „Iahve, Tetragramatron…” Asta m-a iritat. Eram încă scufundat în Tradiţie, şi nu voiam să revin. Dar Maestrul insista.

Contrariat, am revenit pe Pământ. Mă aflam din nou în cercul magic, în atmosfera ancestrală a castelului Templierilor.

Noi, pelerinii, ne-am privit. Ruptura bruscă părea să le fi displăcut tuturor. Am avut o poftă imensă să comentez cu australianul ceea ce văzusem. Când l-am privit, am înţeles că vorbele erau inutile: şi el mă văzuse pe mine.

Cavalerii s-au aşezat în jurul nostru. Au început să bată cu săbiile în scuturi, cu un zgomot asurzitor. Până în momentul în care preotul suprem a spus: „O, spirit N., deoarece ai răspuns cu bunăvoinţă cererilor mele, în mod solemn te las să pleci, fără să faci rău vreunui om sau animal. Du-te, îţi

spun, şi fii gata şi dornic să revii, totdeauna exorcizat şi rugat cum se cuvine prin ritualurile sacre ale Tradiţiei. Te rog să te retragi în pace şi în linişte, şi fie ca să rămână pentru totdeauna între tine şi mine pacea Domnului. Amin.”

Cercul fiind dezlegat, am îngenuncheat, cu capul plecat. Un cavaler a spus cu noi şapte Tatăl nostru şi şapte Ave Maria. Preotul suprem a adăugat şapte Cred în Dumnezeu Tatăl, afirmând că Fecioara Maria de la Medjugorie – ale cărei apariţii aveau loc în Iugoslavia din 1982 – îl determinaseră să facă acest lucru. Am făcut apoi un ritual creştin.

„Andrew, ridică-te şi vino până aici” a poruncit preotul suprem. Australianul s-a îndreptat spre altar, în faţa căruia se aflau cei şapte cavaleri.

Un alt cavaler, care trebuie să fi fost ghidul lui, a spus: „Fratele meu, doreşti să fii primit în frăţia Casei?

— Da”, a răspuns australianul.

Şi am înţeles la ce ritual creştin asistam: iniţierea unui templier.

„Cunoşti marile austerităţi ale Casei, şi poruncile ei caritabile?

— Sunt gata să suport totul, Dumnezeu să-mi fie martor, şi doresc să fiu servitorul şi sclavul Casei mereu, pentru toate zilele vieţii mele”, a răspuns australianul.

A urmat o serie de întrebări rituale, dintre care unele nu aveau nici un pic de sens în lumea de astăzi, în timp ce altele însemnau un profund devotament şi iubire. Andrew, cu capul plecat, răspundea la toate.

„Distinse frate, îmi ceri un lucru mare, pentru că tot ce vezi din religia noastră e aparenţa exterioară, caii şi veşmintele frumoase, a spus ghidul său. Dar nu ştii poruncile aspre care sunt înăuntru: de fapt, este greu ca dumneata, care eşti propriul tău stăpân, să devii servitorul altcuiva, căci rareori vei face ceea ce vrei. Dacă vei vrea să fii aici, vei fi trimis de cealaltă parte a mării, şi dacă vei vrea să fii la Acra, vei fi trimis în ţinutul lui Tripoli, sau al

Antiohiei, sau al Armeniei. Şi când vei vrea să dormi, vei fi obligat să veghezi, şi dacă vei vrea să veghezi, vei fi trimis să te odihneşti la tine în pat.

— Vreau să intru în Casă”, a răspuns australianul.

Părea că vechii Templieri, care locuiseră odinioară acest castel, asistau satisfăcuţi la această ceremonie de iniţiere. Torţele pâlpâiau intens.

Au urmat mai multe admonestări, şi la toate, australianul răspundea că accepta, că voia să facă parte din Casă. În cele din urmă, ghidul său s-a întors spre preotul suprem şi a repetat toate răspunsurile pe care le dăduse australianul. Preotul suprem, în mod solemn, a mai întrebat o dată dacă era gata să accepte toate regulile pe care i le va pretinde Casa.

„Da, Maestre, dacă Domnul vrea. Vin în faţa lui Dumnezeu, şi vă implor şi v-o cer, pentru numele lui Dumnezeu şi al Sfintei Fecioare, de a mă primi în frăţia voastră şi în binefacerile Casei, pe planurile spiritual şi temporal, ca unul care vrea să fie servitorul şi sclavul Casei de acum înainte, pentru toate zilele vieţii sale.

— Pentru Dumnezeu, lăsaţi-l să vină”, a spus atunci preotul suprem.

În acel moment, toţi cavalerii şi-au scos săbiile din teacă şi le-au îndreptat spre cer. Apoi şi-au coborât armele şi au format o coroană de oţel în jurul capului lui Andrew. Focul dădea lamelor un reflex auriu, care dădea scenei un aer sacru.

În mod solemn, maestrul lui s-a apropiat. Şi i-a dat sabia.

Cineva a bătut un clopot al cărui ecou a răsunat în anticul castel, repetându-se la infinit. Am plecat toţi capetele, şi cavalerii au dispărut din raza noastră vizuală. Când ne-am ridicat faţa, nu mai eram decât zece, căci australianul ieşise cu ei pentru banchetul ritual.

Ne-am schimbat hainele şi ne-am despărţit, fără alte formalităţi. Dansul trebuie că durase foarte mult timp,

pentru că se iveau zorii. O imensă singurătate mi-a invadat sufletul.

Eram gelos pe australian, care-şi regăsise sabia şi ajunsese la capătul căutării sale. Eram singur, fără nimeni care să mă ghideze de acum înainte, pentru că Tradiţia, într-o ţară îndepărtată a Americii de Sud, mă expulzase fără să mă înveţe drumul de întoarcere. Şi trebuisem să străbat straniul drum al Sfântului Iacob, care acum ajungea la capăt, fără să cunosc secretul sabiei mele, sau modul cum o puteam găsi.

Clopotul mai suna încă. Ieşind din castel, am observat că era clopotul dintr-o biserică din vecinătate, chemându-i pe credincioşi la prima slujbă a zilei. Oraşul se trezea pentru ore de lucru, de dragoste nefericită, de vise îndepărtate şi de facturi de plătit. Fără ca clopotul sau oraşul să ştie că în acea noapte se consumase un rit ancestral şi că ceea ce credeau a fi mort de secole continua să se înnoiască şi să-şi arate imensa putere.

CEBRERO

„Sunteţi pelerin? A întrebat micuţa, singura făptură vie întâlnită în această după-amiază toridă la Villafranca del Bierzo.

Am privit-o fără să-i spun nici un cuvânt. Trebuie să fi avut către opt ani, era prost îmbrăcată, şi fugise la fântâna lângă care mă aşezasem ca să mă odihnesc un pic.

Singura mea preocupare era de a ajunge rapid la Sfântul Iacob de la Compostella şi de a sfârşi o dată pentru totdeauna cu aventura asta nebunească. Nu reuşeam să uit vocea tristă a lui Petrus în depoul de vagoane, şi nici privirea sa de departe când îmi scufundasem privirea într-a lui, în timpul ritualului Tradiţiei. Era ca şi cum toate eforturile sale de a mă ajuta nu duseseră la nimic. Când australianul a fost chemat la altar, Petrus ar fi dorit să fi fost şi eu chemat, sunt sigur de asta. Sabia mea putea foarte bine să fi fost ascunsă în acel castel, plin de legende şi de înţelepciunea înaintaşilor. Era un loc ce corespundea

perfect tuturor concluziilor la care ajunsesem: pustiu, vizitat doar de câţiva pelerini care respectau relicvele ordinului Templierilor, şi un teritoriu sacru.

Dar numai australianul fusese chemat. Şi Petrus trebuie că se simţea umilit că nu fusese un ghid capabil să mă conducă până la sabie.

Pe de altă parte, ritualul Tradiţiei trezise în mine fascinaţia ştiinţelor oculte pe care începusem s-o uit pe când parcurgeam drumul Sfântului Iacob, „drumul oamenilor obişnuiţi”. Invocaţiile, controlul aproape absolut al materiei, comunicarea cu alte lumi, toate acestea erau cu mult mai interesante decât Practicile RAM. Poate că Practicile îşi găseau o aplicare mai obiectivă în viaţa mea; fără îndoială, mă schimbasem mult de când întreprinsesem drumul. Datorită ajutorului lui Petrus, descoperisem faptul că această cunoaştere câştigată putea să mă facă să urc cascade, să învingduşmani, şi să conversez cu Mesagerul asupra unor lucruri practice. Cunoscusem chipul morţii mele, şi Globul albastru al Iubirii ce devoră, inundând întreaga lume. Eram gata să port Lupta cea Bună şi să fac din viaţă o ţesătură de victorii.

Totuşi, o parte ascunsă din mine încă regreta cercurile magice, formulele transcendentale, tămâia şi cerneala sacră. Ceea ce Petrus numise „un omagiu adus înaintaşilor” reprezenta pentru mine un contact intens şi nostalgic cu vechi lecţii uitate. Şi perspectiva de a nu mai avea niciodată acces în acea lume, poate, mă lipsea de stimulentul pentru a merge mai departe.

La întoarcerea la hotel după ritualul Tradiţiei, am găsit lângă cheia mea Ghidul pelerinului, o carte pe care Petrus o folosea când semnele galbene erau mai puţin vizibile, şi care ne permitea să calculăm distanţa de la un oraş la altul. Am părăsit Ponferrada dimineaţa, chiar fără să mai dorm, şi mi-am reluat Drumul. În prima după-amiază, am descoperit că harta nu era la scară, fapt care m-a obligat să-mi petrec noaptea afară, sub cerul liber, la adăpostul unei stânci.

Aici, meditând la tot ce mi se întâmplase de la întâlnirea cu doamna Savin încoace, am trecut în revistă mental insistenţa cu care Petrus încercase să mă facă să înţeleg că, contrar a ceea ce suntem mereu învăţaţi, rezultatele sunt ceea ce contează. Efortul este salutar şi indispensabil, dar, fără rezultate, nu are nici o semnificaţie. Nu puteam aştepta de la mine, şi de la tot ceea ce se întâmplase decât un singur rezultat: să-mi găsesc sabia. Ceea ce nu se întâmplase încă. Nu mai rămâneau decât câteva zile de mers înainte de a ajunge la Sfântul Iacob.

„Dacă sunteţi pelerin, vă pot duce până la portalul Iertării, a insistat micuţa din apropierea fântânii din Villafranca del Bierzo. Cel care atinge portalul nu mai trebuie să meargă până la Sfântul Iacob."

I-am întins câteva pesetas, ca să plece repede şi să mă lase în pace. Dar ea a început să se joace cu apa din fântână, udându-mi rucsacul şi bermudele.

„Haideţi, haideţi, domnule" a repetat ea.

În acel moment, mă gândeam la o frază pe care Petrus o cita în mod constant: „ Cel care ară, trebuie să aibă speranţă. Cel care bate grâul, să o facă cu speranţa că-şi va primi partea datorată." Era un extras din epistolele apostolului Pavel.

Trebuia să mai rezist puţin. Să continui să caut fără să-mi fie frică de înfrângere. Să păstrez speranţa de a-mi găsi sabia şi de a-i descifra secretul. Dar cine ştie dacă această micuţă fată nu ţinea să-mi spună ceva ce nu voiam să înţeleg? Dacă portalul Iertării, care se găsea într-o biserică, avea acelaşi efect spiritual ca şi sosirea la Sfântul Iacob, de ce nu s-ar găsi sabia mea acolo?

„Să mergem", i-am răspuns fetiţei.

Am privit muntele pe care tocmai îl coborâsem; trebuia să mă întorc înapoi şi să urc din nou o parte. Trecusem prin portalul Iertării fără cea mai mică dorinţă de a-l cunoaşte, pentru că îmi fixasem un singur obiectiv: să ajung la Sfântul Iacob. Cu toate acestea, exista aici o fetiţă, singura

prezenţă vie în această după-amiază toridă, care insista să mă întorc înapoi şi să mă apropii de ceva ce lăsasem deoparte. În graba şi descurajarea mea, poate că trecusem pe lângă obiectivul meu fără să-l văd. La urma urmei, de ce nu plecase fetiţa după ce-i dădusem bani?

Petrus spusese mereu că-mi plăcea să-mi spun singur poveşti. Dar poate se înşelase.

Urmând-o pe fetiţă, am rememorat povestea portalului Iertării. Biserica încheiase un fel de „aranjament" cu pelerinii bolnavi, pentru că de aici şi până la Compostella, drumul era iar accidentat şi muntos. În secolul al XII-lea, un papă declarase că pentru cel care nu mai avea forţa să-şi continue drumul, era suficient să străbată portalul Iertării. Avea să primească aceleaşi indulgenţe ca şi aceia ajunşi la capătul drumului. Acest papă rezolvase astfel problema anumitor pelerini şi stimulase pelerinajele.

Am urcat pe unde trecusem înainte: drumuri sinuoase, alunecoase şi abrupte. Fetiţa mergea înainte, iute ca fulgerul, şi de mai multe ori a trebuit să-i cer să-şi încetinească mersul. Asculta un moment, apoi reîncepea să alerge. După o jumătate de oră şi numeroase proteste din partea mea, am ajuns în sfârşit la portalul Iertării.

„Am cheia bisericii, a spus ea. Am să intru şi am să deschid portalul, ca să treceţi prin el."

Fetiţa a intrat prin poarta principală, şi am rămas să o aştept afară. Capela era mică. Portalul, o deschidere orientată spre nord, era în întregime decorat cu cochilii şi scene din viaţa Sfântului Iacob. Când am auzit zgomotul cheii în broască, un imens ciobănesc german a apărut de nu ştiu unde şi s-a interpus între portal şi mine.

Trupul meu s-a pregătit imediat de luptă. „Iarăşi, m-am gândit. S-ar spune că povestea asta n-o să se termine niciodată. Iarăşi încercări, lupte şi umilinţe. Şi nici urmă de sabie."

În clipa aceea, totuşi, portalul Iertării s-a deschis şi a apărut fetiţa. Văzând câinele care mă privea – şi pe mine,

cu ochii deja fixaţi în ai lui – a rostit câteva cuvinte drăguţe şi a îmblânzit astfel animalul. Dând din coadă, acesta s-a îndreptat spre fundul bisericii.

Poate că Petrus avea dreptate: îmi plăcea grozav să-mi spun poveşti. Un simplu ciobănesc german se transformase într-o fiară ameninţătoare şi supranaturală. Era semn rău, semnul oboselii care duce la derută.

Dar mai rămânea o speranţă. Fetiţa m-a invitat să intru. În aşteptare, am trecut prin portalul Iertării şi am primit aceleaşi indulgenţe ca şi pelerinii ajunşi la Sfântul Iacob.

Am trecut în revistă cu privirea sanctuarul gol, aproape lipsit de reprezentări, în căutarea singurului lucru care mă interesa.

„Aici se găsesc capitelurile cu cochilii, simbol al Drumului, a început copila, care îşi juca rolul de ghid turistic. Iat-o pe sfânta Agatha din… secolul…”

În scurt timp, am înţeles inutilitatea faptului de a fi făcut din nou acest drum.

„Şi iată-l pe Jacques Matamore, agitându-şi sabia, şi maorii sub calul său, statuie din… secol…”

Acolo se găsea sabia Sfântului Iacob. Dar nu a mea. I-am întins fetiţei încă câteva pesetas, pe care le-a refuzat. Pe jumătate ofensată, mi-a cerut să ies şi a pus capăt explicaţiilor.

Am coborât din nou muntele şi am început din nou să merg în direcţia Compostellei. În timp ce traversam pentru a doua oară Villafranca del Bierzo, a apărut un bărbat, care mi-a spus că-l cheamă Angel şi m-a întrebat dacă voiam să vizitez biserica Sfântul-Iosif-Meşteşugarul. Cu toată magia acestui nume17, tocmai avusesem o decepţie, şi eram de acum înainte sigur că Petrus era un adevărat cunoscător al spiritului omenesc. Avem mereu tendinţa de a ne spune singuri poveşti despre lucruri care nu există şi să refuzăm evidenţa până când ne crapă sub ochi.

Dar, numai ca să am încă o confirmare, m-am lăsat condus de Angel până la cealaltă biserică. Era închisă şi el n-avea

cheia. Mi-a arătat, pe deasupra porţii, statuia Sfântului Iosif, cu uneltele sale de tâmplar. Am privit, i-am mulţumit şi i-am oferit câteva pesetas. N-a vrut să le accepte, şi m-a abandonat în mijlocul străzii.

„Suntem mândri de oraşul nostru, a spus el. Nu facem asta pentru bani.”

Apucând-o pe acelaşi drum, într-un sfert de oră am lăsat în urma mea Villafranca del Bierzo, cu porţile, străzile, şi ghizii săi misterioşi care nu cereau nimic în schimb.

Am parcurs o vreme terenul muntos, făcând mult efort şi înaintând lent. La început, nu mă gândeam decât la preocupările mele dinainte – singurătatea, ruşinea de a-l fi dezamăgit pe Petrus, sabia mea şi secretul ei. Dar imaginea fetiţei şi a lui Angel îmi reveneau în minte în fiecare clipă. Pe când eu eram cu ochii fixaţi pe recompensa ce mi se cuvenea, ei îmi dăduseră ce-aveau mai bun în ei: dragostea lor pentru acest oraş. Fără nimic în schimb. O idee încă confuză a prins formă în străfundurile mele. Exista o legătură între toate aceste elemente. Petrus insistase întotdeauna asupra faptului că, pentru a ajunge la victorie, era necesar să porneşti în căutarea recompensei. Totuşi, de fiecare dată când uitam de restul lumii şi nu eram preocupat decât de sabia mea, trebuia să revin la realitate prin demersuri dureroase. Acest comportament se repetase de mai multe ori de-a lungul Drumului.

Se petrecea intenţionat. Şi aici trebuia să se afle secretul sabiei mele. Ceea ce era îngropat în fundul sufletului meu a început să se agite şi s-a întrevăzut o geană de lumină. Nu-mi dădeam încă seama spre ce anume tindeam, dar ceva îmi spunea că eram pe drumul cel bun.

Eram recunoscător că-i întâlnisem pe Angel şi pe fetiţă; în felul lor de a vorbi despre biserici exista Iubire care devoră. M-au făcut să fac de două ori drumul pe care-mi propusesem să-l fac după-amiaza. Uitasem atunci din nou fascinaţia ritualului Tradiţiei, şi revenisem pe pământul Spaniei.

Mi-am amintit o zi, deja foarte îndepărtată, în care Petrus îmi povestise că parcursesem de mai multe ori acelaşi drum în Pirinei. Am regretat ziua aceea de atunci. Acela fusese un început fericit – cine ştie dacă repetiţia aceluiaşi eveniment, acum, nu era semnul unei întâmplări fericite?

Seara am ajuns într-un sat şi am găsit găzduire la o femeie care mi-a cerut o sumă minimă pentru găzduire şi adăpost. Am vorbit puţin, ea mi-a vorbit de credinţa sa în Iisus al Sfintei Inimi şi mi-a încredinţat grijile ei legate de recolta de măsline în acest an de secetă. Am băut vin, am mâncat supă, şi m-am dus la culcare devreme.

Mă simţeam mai liniştit, datorită acestui gând care se forma în mine şi care avea curând să explodeze. M-am rugat, am făcut câteva dintre exerciţiile pe care mi le predase Petrus, şi l-am invocat pe Astrain. Trebuia să vorbesc cu el despre lupta cu câinele. În acea zi, făcuse tot posibilul ca să-mi facă rău, şi. După refuzul său din episodul crucii, eram hotărât să-l îndepărtez pentru totdeauna din viaţa mea. Dacă nu i-aş fi recunoscut vocea, aş fi cedat tentaţiilor care apăruseră de-a lungul întregii lupte.

„Ai făcut tot posibilul ca să-l ajuţi pe Legiune să învingă, am spus.

— Nu lupt împotriva fraţilor mei”, a replicat Astrain.

Era răspunsul pe care-l aşteptam. Fusesem deja prevenit în această privinţă şi era absurd să fii supărat că Mesagerul îşi urmează propria sa natură. Trebuia să caut în el un tovarăş care să mă ajute în momente ca acesta – asta era singura lui funcţie. Am lăsat deoparte ranchiuna, şi am început să discutăm despre Drum, despre Petrus, despre secretul sabiei, care presimţeam că se afla în mine. Nu mi-a spus nimic important, dacă nu cumva aceste secrete îi erau interzise. Cel puţin aveam cu cine să trăncănesc, după o după-amiază de tăcere. Am vorbit până târziu, până când bătrâna mi-a bătut la uşă, spunându-mi că vorbesc în somn.

M-am trezit într-o formă mai bună, şi am pornit la drum dimineaţa devreme. După calculele mele, trebuia să ajung

chiar în acea după-amiază pe pământurile Galiţiei, unde se află Sfântul Iacob de la Compostella. Drumul urca fără încetare, şi a trebuit ca vreme de vreo patru ore, să-mi dublez eforturile pentru a păstra ritmul de marş pe care mi-l impusesem. Speram în fiecare moment că la următoarea cotitură, drumul avea să coboare. Dar asta nu se întâmpla niciodată, şi am început să-mi pierd speranţa de a înainta mai repede în dimineaţa aceea. În depărtare, zăream munţi şi mai înalţi, şi îmi aminteam în fiecare moment că, mai devreme sau mai târziu, trebuia să-i străbat. Cu toate acestea, efortul fizic aproape că-mi suspendase total gândurile, şi m-am simţit mai binevoitor faţă de mine însumi.

La naiba! M-am gândit, la urma urmei câţi oameni din lumea asta ar putea să-l ia în serios pe unul care lasă totul baltă pentru a căuta o sabie? Şi ce va însemna asta cu adevărat în viaţa mea dacă nu reuşeam să o găsesc? Învăţasem Practicile RAM, îmi cunoscusem Mesagerul, luptasem cu un câine şi îmi privisem moartea, mi-am repetat încă o dată, încercând să mă conving de importanţa pe care o avea pentru mine drumul Sfântului Iacob. Sabia nu era decât o consecinţă. Mi-ar fi plăcut s-o găsesc, dar mai mult decât asta, mi-ar fi plăcut să ştiu ce să fac cu ea. Pentru că trebuia să-i găsesc o întrebuinţare practică, la fel cum folosisem exerciţiile pe care mi le predase Petrus.

M-am oprit brusc. Gândul care, până atunci, era îngropat, a explodat. Totul în jurul meu a devenit luminos şi o undă de necontrolat de Agape a ţâşnit din mine. Am dorit intens ca Petrus să fie cu mine, ca să-i pot povesti ceea ce voia să ştie de la mine, singurul lucru pe care se aştepta să-l descopăr de fapt, şi care încorona această lungă perioadă de învăţături pe straniul drum al Sfântului Iacob: care era secretul sabiei mele.

Şi secretul sabiei mele, ca orice secret al oricărei cuceriri pe care omul caută s-o obţină în această viaţă, era lucrul cel mai simplu din lume: ce să fac cu ea?

Nu gândisem niciodată astfel. De-a lungul Drumului, tot ceea ce dorisem să ştiu era locul în care era ascunsă. Nu mă întrebasem de ce voiam s-o găsesc, nici de ce aveam nevoie de ea. Toată energia mi-era întoarsă spre recompensă, şi nu înţelegeam că, atunci când cineva doreşte ceva, trebuie să atribuie o finalitate foarte clară lucrului dorit. Era singurul motiv pentru care cauţi să obţii o recompensă, şi acesta era secretul sabiei mele.

Trebuia ca Petrus să ştie că făcusem această descoperire, dar aveam certitudinea că nu-l voi mai revedea niciodată. Aşteptase atât să vină această zi, şi nu o văzuse.

Atunci, în tăcere, m-am aşezat în genunchi, am luat o bucată de hârtie din carnetul meu de notiţe şi am scris ce doream să fac cu sabia mea. Apoi am împăturit-o cu grijă şi am pus-o sub o piatră – care-mi amintea numele şi prietenia lui. Timpul avea să distrugă rapid hârtia, dar i-o înmânam lui Petrus în mod simbolic.

El ştia deja ce aveam să realizez cu sabia mea. Misiunea mea cu Petrus era şi ea îndeplinită.

Am urcat mai sus în munţi, cu Agape curgând în mine şi iluminând tot peisajul de jur împrejur. Acum că descoperisem secretul, trebuia să descopăr ceea ce căutam. O credinţă, o certitudine de nezdruncinat mi-a cuprins întreaga fiinţă. Am început să cânt muzica italiană pe care Petrus o fredonase în depoul de vagoane. Cum nu ştiam cuvintele, le-am inventat. Nu era nimeni prin preajmă, traversam o pădure deasă, şi izolat, am cântat şi mai tare. Curând, am simţit că versurile pe care le inventam căpătau un sens absurd în mintea mea, era un mijloc de comunicare cu lumea pe care o cunoşteam doar eu, pentru că lumea mă învăţa de acum.

Trăisem această experienţă într-un alt mod la prima mea întâlnire cu Legiune. În acea zi se manifestase în mine harul limbilor. Eram atunci servitorul Sfântului Duh, care se servea de mine pentru a salva o femeie, pentru a crea un duşman, şi pentru a mă învăţa forma cea crudă a Luptei

celei Bune. Acum era altfel: eram stăpân peste mine însumi şi învăţam să vorbesc cu universul.

Am început să conversez cu tot ce-mi apărea în drum: trunchiuri de arbori, bălţoace de apă, frunze moarte şi frumoase plante urcătoare. Era exerciţiul oamenilor obişnuiţi, învăţat de copii şi uitat de adulţi. Dar exista un răspuns misterios al lucrurilor, ca şi cum ele ar fi înţeles ce spuneam, şi, în schimb, mă inundau cu Iubire care devoră. Am intrat într-un fel de transă şi mi s-a făcut frică, dar eram gata să continui acest joc până la epuizare.

Încă o dată, Petrus avea dreptate: învăţându-mă pe mine însumi, mă transformam în Maestru.

Ora prânzului a sosit, dar nu m-am oprit ca să mănânc. În timp ce traversam micile localităţi, vorbeam mai încet, râdeam de unul singur, şi dacă, din întâmplare, cineva mi-a dat atenţie, trebuie că a conchis că în zilele noastre, pelerinii ajung nebuni la Catedrala Sfântului Iacob. Dar asta nu avea importanţă, pentru că celebram viaţa din jurul meu, şi ştiam de acum ce trebuia să fac cu sabia mea când o voi găsi.

Restul după-amiezei am mers în transă, conştient de locul unde voiam să ajung, dar şi mai conştient de viaţa care mă înconjura şi care îmi trimitea Agape. Pentru prima oară, nori grei au început să se formeze pe cer; am dorit să plouă – pentru că, după tot acest timp de mers şi de secetă, ploaia era o experienţă nouă, excitantă. La ora trei după-amiaza, am călcat pe pământul Galiţiei, şi am văzut pe harta mea că un singur munte mă despărţea de sfârşitul acestei etape. Am hotărât că trebuie să-l străbat şi să dorm în primul loc locuit întâlnit la coborâre: Tricastela, unde un mare rege, Alfonso XI, visase să pună bazele unui mare oraş care, secole mai târziu, era încă un sat de ţară.

Cântând în continuare şi vorbind limba pe care o inventasem pentru a vorbi cu elementele, am purces la ascensiunea ultimului munte: Cebrero. Numele lui era acela unui vechi sat roman şi părea să indice luna februarie, în

cursul căreia trebuia să se petreacă un eveniment important. Era considerat odinioară ca trecătoarea cea mai dificilă de pe drumul Sfântului Iacob, dar astăzi, lucrurile se schimbaseră. Cu siguranţă, ascensiunea era mai abruptă, dar o imensă antenă de televiziune de pe un munte vecin servea drept reper pelerinilor şi îi împiedica să se abată din drum, ceea ce odinioară se întâmpla frecvent şi fatal.

Norii erau din ce în ce mai joşi, şi în scurt timp, aveam să intru în nor. Ca să ajung la Tricastela, trebuia să urmez cu atenţie semnele galbene, pentru că antena de televiziune era ascunsă de ceaţă. Dacă mă rătăceam, aş fi fost obligat să mai dorm încă o noapte sub cerul liber, şi în acea zi, cu ploaia ce ameninţa să vină, o asemenea experienţă se anunţa mai degrabă dezagreabilă. Să simţi picăturile cum îţi cad pe faţă, să te bucuri de plenitudine, de libertate şi de viaţă, să petreci noaptea într-un loc primitor, cu un pahar de vin şi un pat în care să te odihneşti plănuind etapa de a doua zi este un lucru. A te lăsa cuprins de insomnie încercând să dormi în noroi, pândit de o infecţie la genunchi din cauza unor bandaje ude este alta. Trebuia să aleg rapid: să continui tot înainte şi să traversez ceaţa atâta timp cât mai este lumină destulă, sau să mă întorc să dorm în sătucul prin care trecusem cu câteva ore mai înainte, şi să las pe mâine traversarea lui Cebrero. În clipa în care am înţeles necesitatea unei hotărâri imediate, am remarcat că mi se întâmpla ceva straniu. Certitudinea că descoperisem secretul sabiei mă împingea spre înainte, drept prin ceaţa care avea să mă învăluie curând. Era un sentiment destul de diferit de cel care mă făcuse s-o urmez pe fetiţă până la portalul Uitării, sau pe bărbatul care mă dusese la Biserica Sfântului Iosif Meşteşugarul.

Mi-am amintit că, în rarele dăţi când mi se întâmplase să susţin o conferinţă, în Brazilia, comparam întotdeauna experienţa mistică cu o experienţă pe care o cunoaştem cu toţii: învăţatul mersului pe bicicletă. Prima dată, te urci pe bicicletă, dai un impuls pedalei şi cazi. Înaintezi şi cazi,

înaintezi şi cazi. Cu toate acestea, echilibrul perfect se realizează deodată, şi vei ajunge să stăpâneşti maşinăria. Nu există acumularea experienţei, ci un soi de „miracol”, care se întâmplă atunci când bicicleta începe să „te conducă”; accepţi să urmezi dezechilibrul celor două roţi, şi foloseşti mişcarea de cădere iniţială pentru a lua o curbă, sau a-ţi lua un nou avânt.

În timpul urcării lui Cerbero, la ora patru după-amiaza, am constatat că se petrecuse acelaşi miracol. După ce mersesem atâta timp pe drumul Sfântului Iacob, drumul Sfântului Iacob începea „să mă poarte”. Urmam ceea ce toată lumea numeşte intuiţie. Şi din cauza Iubirii care devoră pe care-o trăisem toată ziua, din cauza secretului sabiei mele pe care-l descoperisem, şi pentru că omul, în momentele de criză, ia întotdeauna decizia cea bună, mă îndreptam fără teamă spre ceaţă.

„Norul acesta trebuie să fie foarte fin”, gândeam în timp ce mă sforţam să descopăr semnele galbene pe pietrele şi pe arborii de pe Drum. Trecuse aproape o oră de când vizibilitatea era foarte slabă, şi continuam să cânt, pentru a îndepărta teama, aşteptând să se petreacă vreun eveniment extraordinar. Stropit de ceaţă, singur în această atmosferă ireală, priveam drumul Sfântului Iacob ca într-un film, în momentul în care îl vezi pe erou făcând ceea ce nimeni n-ar îndrăzni, în timp ce în sală, oamenii se gândesc că asemenea lucruri nu se întâmplă decât la cinema. Dar eu eram chiar acolo, trăind această situaţie în viaţa reală. Pădurea era tot mai lipsită de orice zgomot, iar ceaţa a început în mod clar să se risipească. Poate că ajungeam la capăt, dar lumina aceasta îmi deranja ochii şi picta peisajul în culori misterioase şi înspăimântătoare.

Liniştea era acum aproape deplină, şi eram atent la ea, când mi s-a părut că aud, venind din dreapta mea, o voce de femeie. M-am oprit imediat. Aşteptam ca sunetul să se repete, dar nici un zgomot, nici măcar zgomotele obişnuite ale pădurii, greieri, insecte şi animale mişunând printre

frunzele uscate. Mi-am privit ceasul: era exact ora şaptesprezece şi cincisprezece. Am calculat că-mi mai rămâneau cam patru kilometri ca să ajung până la Torrestrela; aveam timp din plin ca să parcurg aceşti kilometri la lumina zile.

Ridicându-mi ochii de pe ceas, am auzit din nou vocea feminină. Începând din acel moment, aveam să trăiesc una dintre cele mai importante experienţe din viaţa mea.

Vocea nu venea de nicăieri altundeva decât din interiorul meu. Reuşeam să o aud clar şi limpede. Simţul intuiţiei o făcea mai puternică. Nu eram eu stăpânul acestei voci – nici Astrain. Ea mi-a spus doar că trebuia să-mi continui mersul, şi am ascultat fără să clipesc. Era ca şi cum Petrus s-ar fi întors, vorbindu-mi de ordine şi de ascultare, şi că în acel moment, nu eram decât un instrument al drumului care „mă purta”. Ceaţa se limpezea din ce în ce mai tare, părea să fie pe punctul de a se risipi. În apropierea mea, copaci răzleţi, un teren umed şi alunecos, şi aceeaşi pantă abruptă pe care o parcurgeam de câtva timp.

Deodată, ca prin minune, ceaţa s-a risipit. Şi în faţa mea, înfiptă în vârful muntelui, se afla crucea.

Am privit de jur împrejur, am văzut marea de nori din care ieşisem, şi o altă mare de nori, departe deasupra capului meu. Între cele două oceane, vârfurile munţilor celor mai înalţi, şi vârful Cebrero. M-a cuprins o dorinţă profundă să mă rog. Chiar dacă asta m-ar fi obligat să părăsesc drumul spre Torrestrela, am hotărât să urc muntele până la vârf şi să-mi fac rugăciunile la poalele crucii. Au fost patruzeci de minute de urcuş în liniştea interioară şi exterioară. Limba pe care o inventasem îmi ieşise din minte, nu-mi mai servea pentru a comunica nici cu oamenii, nici cu Dumnezeu. Drumul Sfântului Iacob era acela care „mă purta”, şi avea să-mi reveleze locul unde se afla sabia mea. Încă o dată, Petrus avea dreptate.

În vârf, un om era aşezat nu departe de cruce, scriind. Am crezut o clipă că era un trimis, o viziune supranaturală. Dar

Intuiţia mi-a spus că nu era aşa, şi am zărit cochilia cusută pe veşmintele sale; era un pelerin. M-a privit un lung moment, şi a plecat, deranjat de prezenţa mea. Poate că aşteptase acelaşi lucru ca şi mine, un înger? Descoperisem şi unul, şi celălalt câte un om. Pe drumul oamenilor obişnuiţi.

Cu toată dorinţa mea de a mă ruga, n-am putut spune nimic. Am rămas multă vreme în faţa crucii, privind munţii, şi norii care acopereau cerul şi pământul, nelăsând decât vârfurile înalte să iasă din ceaţă. La vreo sută de metri în vale, se aprindeau luminile într-un mic cătun constituit din vreo cincisprezece case şi o mică biserică. Cel puţin, aveam unde să-mi petrec noaptea, când Drumul va decide aşa. Nu ştiam la ce oră se va întâmpla asta, dar cu toată absenţa lui Petrus, nu-mi lipsea îndrumarea. Drumul „mă purta”.

Un miel rătăcit a urcat muntele şi s-a aşezat între cruce şi mine. M-a privit, puţin speriat. Am rămas vreme îndelungată aşa, contemplând cerul aproape negru, crucea şi mielul alb la picioarele ei. Am simţit atunci deodată oboseala acestei lungi perioade de încercări, de lupte, de lecţii şi de marş. O durere teribilă în stomac mi-a urcat în gât şi s-a transformat în hohote fără lacrimi, în faţa acestui miel şi a crucii imense şi solitare, arătând destinul pe care omul l-a dat nu Dumnezeului său, ci sie însuşi. Toate lecţiile de pe drumul Sfântului Iacob îmi reveneau în minte, în timp ce hohoteam în faţa acestui miel singuratic.

„Doamne, am spus, reuşind în sfârşit să mă rog. Nu sunt ţintuit în cuie pe această cruce, şi nici nu Te mai văd pe tine pe ea. Această cruce e goală şi trebuie să rămână aşa pentru întotdeauna, pentru că timpul morţii a trecut, şi un dumnezeu învie acum în mine. Această cruce era simbolul puterii infinite, pe care o avem cu toţii, de a ţintui omul şi de a-l da morţii. Acum această putere renaşte pentru viaţă, lumea e salvată, şi eu sunt în stare să împlinesc miracolele Tale. Pentru că am străbătut drumul oamenilor obişnuiţi, şi în ei, am găsit secretul Tău. Şi Tu ai parcurs drumul

oamenilor obişnuiţi. Tu ai venit să ne înveţi toate lucrurile de care eram în stare, şi noi n-am vrut să acceptăm. Tu ne-ai arătat că puterea şi slava erau la îndemâna tuturor, şi această perspectivă bruscă a facultăţilor noastre a fost prea mare pentru noi. Te-am răstignit pe cruce, nu pentru că suntem nerecunoscători faţă de fiul lui Dumnezeu, ci pentru că ne era foarte teamă să devenim dumnezei. Cu timpul şi tradiţia, ai redevenit o divinitate îndepărtată, şi noi ne-am întors înapoi spre destinul nostru de oameni.

„Nu e un păcat să fii fericit. Câteva exerciţii şi o ascultare atentă sunt suficiente unui om pentru a-şi putea realiza vise imposibile. Pentru că eram mândru de înţelepciunea mea, Tu m-ai făcut să parcurg drumul pe care toţi pot să-l parcurgă, şi să descopăr ceea ce ar şti toată lumea dacă ar da puţină atenţie vieţii. Tu m-ai făcut să văd căutarea fericirii ca pe ceva personal, şi că nu există modele pe care ni le-am putea transmite unii altora. Înainte să-mi descopăr sabia, a trebuit să-i descopăr secretul – şi acesta era atât de simplu: e suficient să ştii ce să faci cu ea. Ce să faci cu ea şi cu fericirea pe care ea o va reprezenta pentru mine.

„Am parcurs toţi aceşti kilometri pentru a descoperi lucruri pe care le ştiam deja, pe care le ştim toţi, dar pe care ne e atât de greu să le acceptăm. Ce poate fi mai dificil pentru om, Stăpâne, decât să descopere că poate atinge puterea? Această durere pe care o simt acum în piept, şi care mă face să hohotesc şi să sperii mielul, se produce de când există oamenii. Puţini sunt aceia care au acceptat povara victoriei: cea mai mare parte din ei au renunţat la visele lor tocmai când acestea deveneau posibile. Şi-au refuzat să ducă Lupta cea Bună, pentru că nu ştiau ce să facă cu propria lor fericire, erau prizonierii lucrurilor lumeşti. Ca şi mine, care voiam să-mi găsesc sabia fără să ştiu ce să fac cu ea.”

Un dumnezeu adormit se trezea în mine, şi durerea era din ce în ce mai intensă. Simţeam în apropierea mea prezenţa Maestrului meu, şi am reuşit, pentru prima oară,

să transform hohotele în lacrimi. Am plâns de recunoştinţă pentru el care mă făcuse să-mi caut sabia mergând pe drumul Sfântului Iacob. Am plâns de recunoştinţă pentru Petrus care-mi dăduse învăţătură fără să-mi spună nimic de faptul că aveam să-mi împlinesc visele, dacă descopeream mai întâi ce voiam să fac. Am văzut crucea goală şi mielul în faţa ei, liber să se plimbe unde voia prin aceşti munţi, şi să contemple norii.

Mielul s-a ridicat, şi eu l-am urmat. Ştiam unde mă duce. Cu toţi norii, lumea-mi devenise transparentă. Chiar dacă nu vedeam Calea Lactee pe cer, aveam certitudinea că ea exista şi arăta tuturor drumul Sfântului Iacob. Mielul s-a îndreptat spre acel sat – care se numeşte Cebrero, ca şi muntele. Aici, într-o zi, se produsese un miracol, miracolul transformării a ceea ce faci în ceea ce crezi. Secretul sabiei mele şi al straniului drum al Sfântului Iacob.

În timp ce coboram muntele, mi-am reamintit această poveste. Un ţăran dintr-un sat învecinat a urcat ca să asiste la slujbă la Cebrero, într-o zi cu o furtună violentă. Această slujbă era celebrată de un călugăr cu puţină credinţă, care a dispreţuit în sinea lui sacrificiul ţăranului. Dar în momentul împărtăşaniei, ostia s-a transformat în carnea lui Christos, iar vinul în sângele său. Moaştele se găsesc încă acolo, păstrate în micuţa capelă, o comoară mai mare decât toate bogăţiile Vaticanului.

Mielul s-a oprit la intrarea în sat, de unde unicul drum ducea la biserică. Am fost atunci cuprins de groază şi am început să repet fără încetare: „Stăpâne, nu sunt demn să intru în casa Ta.” Dar mielul m-a privit şi privirea lui m-a impresionat. Îmi spunea să uit pentru totdeauna ideea că aş fi nedemn, pentru că puterea tocmai renăscuse în mine, aşa cum ar putea renaşte în toţi oamenii care fac din viaţă o Luptă cea Bună. Va veni o zi, spuneau ochii mielului, când omul va fi din nou mândru de el însuşi, şi atunci toată natura va celebra trezirea dumnezeului care dormea în el.

Mielul era acum ghidul meu pe drumul Sfântului Iacob. La un moment dat, totul a devenit întunecat, şi am avut viziunea unor scene care semănau mult cu ceea ce citisem în Apocalipsă: Mielul aşezat pe tronul său, şi oamenii spălându-şi veşmintele şi purificându-le în sângele Mielului. Era trezirea dumnezeului adormit în fiecare. Am văzut şi lupte, perioade tulburate, catastrofe care aveau să zguduie Pământul în anii următori. Dar totul se termina prin victoria Mielului, fiecare fiinţă umană de pe suprafaţa Pământului trezindu-şi dumnezeul adormit în el cu întreaga sa putere.

L-am urmat pe miel până la micuţa capelă, construită de ţăran şi de călugărul care începuse să creadă în ceea ce făcea. Nimeni nu ştie cine erau. Două pietre de mormânt anonime în cimitirul vecin indicau locul unde le erau îngropate osemintele. Dar e imposibil de ştiut care e mormântul călugărului, şi care cel al ţăranului. Căci, pentru ca miracolul să se producă, ambele forţe trebuiseră să poarte Lupta cea Bună.

Capela era toată luminată când am ajuns la uşă. Da, eram demn să intru, pentru că aveam o sabie, şi ştiam ce să fac cu ea. Nu era portalul Iertării: fusesem deja iertat, îmi spălasem hainele în sângele Mielului. Acum voiam doar să-mi iau sabia şi să mă duc să port Lupta cea Bună.

În micul edificiu nu exista cruce. Pe altar se găseau relicvele miracolului: pocalul şi vasul de împărtăşanie pe care le văzusem în timpul dansului, şi o raclă de argint conţinând corpul şi sângele lui Iisus. Reîncepeam să cred în miracolele pe care omul e capabil să le realizeze în fiecare zi. Piscurile înalte care mă înconjurau păreau să spună că nu existau decât pentru a-l provoca pe om. Şi că omul nu exista decât pentru a accepta onoarea acestei provocări.

Mielul se refugiase în spatele unei bănci şi am privit înainte. În faţa altarului, surâzând – poate uşurat – se afla Maestrul. Cu sabia mea în mână.

M-am oprit. S-a apropiat, a trecut pe lângă mine, şi a ieşit afară. L-am urmat. În faţa capelei, privind cerul întunecat, a

scos sabia din teacă şi mi-a cerut să o ţin împreună cu el. A ridicat lama şi a recitat psalmul sacru al celor care călătoresc şi luptă pentru a învinge:

De-ar cădea o mie lângă tine, şi zece mii la dreapta ta, Tu nu vei fi niciodată atins.

Nici un rău nu ţi se va întâmpla, nici o urgie nu va atinge cortul tău;

Pentru că le vei ordona Îngerilor tăi să te protejeze pe toate Drumurile tale.

Atunci, am îngenuncheat, şi mi-a atins cu lama umerii unul după celălalt spunând:

Îi vei strivi pe leu şi pe aspidă, Îi vei avea la picioarele tale pe puiul de leu şi pe dragon.

În clipa în care a terminat de rostit aceste cuvinte, a început să plouă. Ploua şi ploaia îngrăşa pământul. Această apă nu se va întoarce în cer decât după ce va fi făcut să se nască o sămânţă, să crească un copac, să se deschidă o floare. Ploua din ce în ce mai tare şi mi-am ţinut capul drept, simţind, pentru prima oară pe tot drumul Sfântului Iacob, apa care venea din ceruri. Mi-am reamintit câmpiile uscate şi eram fericit pentru că, în această noapte, aveau să fie inundate. Mi-am reamintit pietrele din Léon, câmpiile cu grâu din Navarra, uscăciunea din Castilia, viile din Rioja, care astăzi aveau să bea ploaia căzând cu găleata, distilând forţa cerurilor. Mi-am reamintit că ridicasem o cruce, dar că furtuna trebuie că o va răsturna din nou, pentru ca un alt pelerin să poată învăţa ordinul şi ascultarea. M-am gândit la cascadă, care acum trebuie că era mai puternică, alimentată cu apa de ploaie, şi la Foncebadon unde abandonasem atâta putere pentru a îngrăşa din nou solul. M-am gândit la toate apele pe care le-am băut din atâtea fântâni şi care acum erau restituite. Eram demn de sabia mea pentru că ştiam ce să fac cu ea.

Maestrul mi-a întins-o, şi eu am luat-o. Am căutat mielul cu privirea, dar dispăruse. Cu toate acestea, nu avea nici cea

mai mică importanţă: apa vie cobora din ceruri şi făcea să strălucească lama sabiei mele.

EPILOG.

SFÂNTUL IACOB DE LA COMPOSTELLA.

De la fereastra hotelului meu, zăresc catedrala Sfântului Iacob şi câţiva turişti în faţa portalului principal. Studenţi în costume întunecate de Ev Mediu se plimbă prin mulţime, şi negustorii de suveniruri încep să-şi instaleze barăcile. E dimineaţă devreme şi, cu excepţia notiţelor mele, aceste rânduri sunt primele pe care le scriu pe drumul Sfântului Iacob.

Am ajuns în oraş ieri, după ce luasem un autocar ce asigură legătura dintre Pedrafita, în apropiere de Cebrero, şi Compostella. În patru ore, am parcurs cei o sută cincizeci de kilometri care separau cele două oraşe, şi mi-am amintit de marşul cu Petrus – uneori ne trebuia două săptămâni pentru a parcurge o asemenea distanţă. În scurt timp, voi ieşi şi voi depune pe mormântul Sfântului Iacob imaginea Sfintei Fecioare din Aparecida montată pe cochilii. Apoi, dacă e posibil, voi lua un avion ca să mă întorc în Brazilia, unde mă aşteaptă numeroase treburi. Îmi aduc aminte de vorbele lui Petrus povestindu-mi că el rezumase întreaga sa experienţă într-un tablou. Ideea de a scrie o carte despre ce am trăit îmi trece prin minte, dar e încă un proiect îndepărtat, şi am multe de făcut acum că mi-am regăsit sabia.

Secretul sabiei mele îmi aparţine, nu-l voi dezvălui niciodată. A fost scris şi lăsat sub o piatră, dar cu ploaia care a căzut, hârtia trebuie să fi fost deja distrusă. E mai bine aşa. Petrus nu avea nevoie să ştie.

L-am întrebat pe Maestru cum de ştia data la care voi sosi, sau dacă se găsea acolo de câtva timp deja. A râs şi a spus că sosise în dimineaţa din ajun şi că ar fi plecat a doua zi, chiar dacă nu aş fi venit. Am insistat să ştiu cum era posibil aşa ceva: nu a răspuns nimic.

La ora despărţirii, când se aşezase într-o maşină care trebuia să-l ducă la Madrid, mi-a dat o mică insignă a Ordinului Sfântul Iacob al Sabiei şi mi-a spus că avusesem deja o mare revelaţie, când îl privisem pe miel în străfundul ochilor. Totuşi, cu puţin efort, poate că voi ajunge într-o zi să înţeleg că oamenii ajung întotdeauna la ora exactă acolo unde sunt aşteptaţi.

SFÂRŞIT

1 RAM(Regnus Agnus Mundi) este un ordin străvechi de origine catolică, fondat în 1492, care studiază limbajul simbolic printr-un sistem oral de învăţături. De fapt, maestru şi discipol sunt de fapt mai mult denumiri folosite pentru a organiza ucenicia, care se face prin ducerea la îndeplinire de însărcinări, în care fiecare persoană îşi caută propriul răspuns. Ordinul nu are sediu, nu posedă vreo învăţătură ocultă, şi principiul său de bază este că poţi învăţa doar dacă păşeşti înainte.

2 Drumul Sfântului Iacob de pe teritoriul francez se compune din mai multe drumuri, care se întâlnesc în oraşul spaniol Puente La Reina. Orăşelul Saint-Jean-Pied-de-Port este situat pe unul dintre aceste drumuri, care nu este singurul, şi nici cel mai important.

3 Singura urmă pe care drumul Sfântului Iacob a lăsat-o în cultura franceză e legată tocmai de ceea ce constituie mândria acestui ţinut, gastronomia: cochiliile Sfântului Jacob.

4 De fapt, Petrus mi-a împărtăşit prenumele său adevărat. Dar, pentru a-i proteja viaţa particulară, i-am modificat numele, ca şi pe cele ale altor personaje de pe drumul Sfântului Iacob.

5 Colin Wilson afirmă că nu există întâmplare în această lume, şi, o dată în plus, am putut confirma veridicitatea acestei afirmaţii. Într-o după-amiază, răsfoiam reviste în holul hotelului unde trăsesem la Madrid, când un reportaj despre premiul Prinţul Asturiei mi-a atras atenţia, pentru că unul dintre laureaţi era un ziarist brazilian, Roberto Marinho. Privind cu mai multă atenţie poza de la banchet, am tresărit: la una dintre mese, elegant în smoking, se găsea Petrus, pomenit în legendă ca „unul dintre cei mai celebri designeri europeni ai momentului”.

6 E vorba de un fruct roşu al cărui nume nu-l cunosc, dar a cărui simplă vedere acum îmi provoacă un fior, atât de multe am mâncat în timpul călătoriei noastre în Pirinei.

7 Ordaliile sunt probe rituale în care intervin nu numai sârguinţa discipolului, ci şi anumite preziceri care apar în timpul executării lor. Originea termenului merge până în epoca Sfântului Oficiu (Inchiziţia).

8 Este, bineînţeles, un nume fals.

9 Ritualul Mesagerului nu este descris în întregime. În realitate, Petrus mi-a vorbit despre semnificaţia viziunilor, a amintirilor şi despre punga pe care mi-o arătase Astrain. Totuşi, întâlnirea cu Mesagerul diferind de la om la om, a insista asupra experienţei mele particulare ar fi putut avea ca efect influenţarea în sens negativ a experienţei altora.

10 Partidul Comunist Italian.

11 În cursul meciului Spania –Brazilia, în timpul Cupei Mondiale din Mexic, în 1986, un şut spaniol a fost anulat pentru că arbitrul nu văzuse că mingea căzuse dincolo de linia de tuşă înainte de a ricoşa. Brazilia a ieşit învingătoare cu 1:0.

12 În realitate, aveam să descopăr mai târziu, expresia fusese creată de Sfântul Pavel.

13 Parador nacional sunt vechi castele sau monumente istorice, pe care guvernul spaniol le-a transformat în hoteluri de categoria întâi.

14 Nume dat în Tradiţie Maeştrilor care au pierdut contactul magic cu discipolul. Se foloseşte această expresie şi pentru a desemna Maeştrii care au întrerupt procesul de cunoaştere după ce dominaseră exclusiv forţele Pământului.

15 Dacă se doreşte aprofundarea în continuare a istoriei şi importanţei ordinului Templierilor, recomand cartea scurtă, dar interesantă a Réginei Pernoud, Les Templiers, „Que sais-je?”, PUF.

16 Cum e vorba de un ritual foarte lung, pe care nu-l pot înţelege decât cei care cunosc calea Tradiţiei, am optat pentru un rezumat al formulelor folosite. Acest lucru nu are nici o consecinţă asupra lucrării, deoarece realizarea ritualului nu viza decât întâlnirea înaintaşilor şi respectul datorat acestora. Esenţialul din această parte a drumului Sfântului Iacob – exerciţiul Dansului – este, cu toate acestea, descris în totalitate.

17 Angel înseamnă în spaniolă „înger”.